UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 03 04 05 006 5

DS 53 R4Z5
Zīver
Rodos tārīhi

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

1548
13/325

Ziver

LIBRARY
NOV 23 1967
UNIVERSITY OF TORONTO

زیور

رودس تاریخی

Rodos tarihi

جزیره‌نك احوال سابقه‌سندن عثمانلیلرك تاریخ ضبطنه دكین
وقوعاتی مصوردر .

Elle est réllement la ville du soleil, et sa magnificeuse est di-
gne d'Apollon; (Lucien)

رودس بر كونش شهری اعتباریله
سزا و دارات و علویتی ایله معبود
شمس آپولونه نسبت اولنغه بحق
احرادر . « لوسیه‌ن »

Laudabunt alii claram Rhodon.
(Horace).

نورافشان رودسی - بنم كبی -
ساژلری ده مدح ایلیه‌جكدر .
« هوراس »

معارف عمومیه نظارتنك رخصتیله رودسده
ولایت مطبعه‌سنده طبع اولنمشدر .
١٣١٢

فهرست

صحیفه	اسامی	صحیفه	اسامی
	تقدمهٔ تعزیت آمیز	٨٦	یدنجی رئیس الرؤسا
	افاده	٨٨	سكزنجی «
	مأخذلرم	٩٥	طقوزنجی «
١	معلومات ارضیه	٩٦	قیصر ژانك بر مكتوبی
٥	ازمنهٔ اساطیریه	٩٧	بایزید حضرتلرینك بر محاوره‌سی
«	ردوسك نام قدیمی	١٠٢	اوننجی رئیس الرؤسا
«	اصل ومنشأ	١٠٥	اون برنجی «
«	اهالیٔ قدیمه	١١٠	اون ایكنجی «
٩	دور قهرمانی	٢١٤	اون اوچنجی «
١١	ردوس شهرینك سبب بناسی	١١٧	اون دردنجی «
١٤	ردوس هیكلی	١٢٠	اون بشنجی «
١٨	انقلابات سیاسیه	«	ایلك عثمانلی هجومی ومسیح پاشا هزیمتی
٣٢	عادات ومذهب	١٣٣	اون آلتنجی رئیس الرؤسا
«	معیشت ، صنعت	١٣٥	اون یدنجی «
«	ادارهٔ حكومت	١٣٩	اون سكزنجی «
«	مشاهیر مملكت	١٣٩	اون طقوزنجی «
٤٠	اوسپیتالیه صنفی	١٤٠	ردوسده عثمانلیلر
٤٧	ردوسك شوالیه‌لر طرفندن ضبطی	١٤٥	فاتح بلده‌نك تصویر همایونی وكمال بكك بر مطالعه‌سی
٥٦	برنجی رئیس الرؤسا	١٥٤	قلعه‌نك كاملا ضبطی
٥٨	تامپلیه‌لر	١٥٦	تاریخ فتح مبین
٦٤	ایكنجی رئیس الرؤسا	١٥٨	موصلق قپو اوزرنده‌كی لوحه
٦٧	اژدر حكایه‌سی	١٥٩	باب مسدود جوارنده‌كی «
٧٣	اوچنجی رئیس الرؤسا	«	ردوس ومالطه شوالیه علامتلری
٧٨	دردنجی «	١٦٠	مسكوكات قدیمه شكللری
٨١	بشنجی «	«	خریطه
٨٣	آلتنجی «		

DS 53 R4Z5

تقدمهٔ تعزیت آمیز [۱]

اعاظم وزرای سلطنت سنیه‌دن جزائر بحر سفید والیلکنه رونقطراز عز واجلال دولتلو « عاکف » پاشا حضرتلرینه تقدمهٔ ناچیزانه‌مدر .

---

[۱] بو اثر کمترینی ، ولایتمز والیٔ سابقی متوفی عاکف پاشا « نوراله مرقده » نک امر وآرزوی عالیلری اوزرینه قلمه آلمش ایدی .

مشارالیهک کیچن سنه ظرفنده وقوع وفاتی بونده داها بیوک بر تاریخ وجوده گتوردی .. بر طرفده مأیوسم ؛ بر جهتده ده اوننده نامورلک نجل نجیبلری « رشید » و « ناظم » بکلره — یده مائیلرینک بر خدمتلرینی داها عرض ایله مفتخرم .

افاده

« رودوس تاریخی » نی — رودوسده ایکن — یازوب وجوده گتورمه‌یی برشرف عد ایدر و بو شرفلی مملکت اهالیسنه قارشی — ولو ناچیز اولسون ، بر بویله خدمتم سبق ایلدیگنه شکراً — عرض مسار ایلرم .

یکی‌واروش : ٥ کانون‌ثانی : ١٣٠٨ — ولایت معارف مدیری

زیور

مأخذلرم

سالنامه — ردوسده موكب همايون روزنامه‌سی — يادكار — اوراق پريشان — مدافعه — تاريخ عمومی — اهل صليب تاريخی — رهبر دريا — اسفار بحريهٔ عثمانيه — منشآت فريدون بك — خيراه افندی تاريخی — تاج التواريخ — قاموس الاعلام — اندلس تاريخی — نتايج الوقوعات — جغرافيای عمومی — سالنامه‌لر وسائره

L'île de Rhôdes. Histoire de l'ordre de Malte. Histoire et description de tous les peuples. Mon. des Grands Maîtres. Les arts au Moyen Age. L'art ancien. Mon. de Rhôdes. Les religions de l'antiquité. Description de l' Archipel. Description de l' Orient.
Histoire des colonies GreCques' Creta, Chyprus, Rhodus. Archives des Missions.

« سهو ترتیب »

صحیفه	سطر	یاکلش	صواب اولان
٧	٦	موقیه	موقعیه
٩	٢	مستمرانندن	مستمرانندن
١٠	١٠	یشاملرینه	یشامسنه
٤٤	٩	علات	علامت
٥١	٣	عرض واستیانه	عرض استیانه
٥٣	١١	ذیعك	دیکمك
٦١	٣	اولا	اولان
٧١	١٤	ایلدیکز	ایلدیککز
٨١	٥	نفوس	نفوذ
٨٤	١٠	اتفاقسزلری	اتفاقسزلقلری
٨٥	١٢	طوتشمش	طوتشمش
٨٧	٨	عظمتی	عزمتی
٩٩	١٣	کشمکشیسندن	کشمکشیسندن
١١٩	١٣		تدانی
١٢٠	١١	دره‌بکلك	دره‌بکلك
١٢٤	١٥	علاوه‌سنه	علاوه‌سنه
١٤٣	٢		طوپلرینی
١٤٣	٤	بشطرکورده‌سنك	بشطرده‌سنك
«	«	درتکنی	درتکورکنی
١٤٨	١٤	ایلدیکی	ایدلدیکی

برنجی فصل

« ١ »

معلومات ارضیه

قبریس جزیره‌سندن آیریله‌رق آطه‌لر دکزیله یونان صولرینه طوغرو کلنیرکن الك اول تصادف ایدیلان وپارلاق ساحللریله کوزلری قاشدیران ردوس جزیره‌سیدر .

ردوس ، اسپوراد [*] نامی ویریلن اطه‌لرك الك جسیمی وشرقه الك یقینی اولوب ٣٥ درجه ٥٢ دقیقه ایله ٣٦ درجه ٢٧ دقیقه عرض شمالیده ومبدء طول پارس نصف النهاری اولمق اوزره ٢٥ درجه ٢٣ دقیقه ایله ٢٥ درجه ٥٦ دقیقه طول شرقیده واقع در .

جزیره شکلاً بیضی یه مشابه اولوب شمال شرقیدن جنوب غربی یه طوغرو براستقامت پیدا ایدرك جهت شمالیسی زمانمزده منتشا سنجاغنی تشکیل ایدن « قاریا » ساحلندن اون ایکی میل مسافه‌ده برقنال ایله تفریق ایدلمشدر .

آطه‌نك طولی تخمیناً ٤٣ انکلیز میلی « ٧٠ کیلومتره » وعرضی لاردوس برونندن مونولیطوز نقطه‌سنه قدر ٢٠ انکلیز میلی « ٣٢ کیلومتره » حساب اولنمشدر .

ردوس اوزونلغی جهتیله مدللی وساقزدن بیوك اولدیغی کبی عرضاً دخی مدللیدن جسیم بولندیغی ادعا ایدلمکده‌در .

---

[*] اسپوراد لسان رومیده طاغنیق معناسنه اوله‌رق — آناطولی ساحلنه یقین بولنان — جزائر عثمانیه‌یه اطلاق ولنور .

جزیره‌نك سطح بحردن ارتفاعی « ١٢٤٠ » متره وارده سنده‌ کی اك یوکسك نقطه‌سنه « آتائیروس » یعنی « آتاویروس » اسمی ویرلمش و کونش معبودی نامنه اهالیء قدیمه طرفندن انشا ایدیلان بر معبد مذکور جبل ذروه‌سنده کائن بولنمشدر .

آتائیروس طاغندن صکره ارتفاعلری نظر اعتباره آلنه‌بیله‌جك « آقرامیتی » ایله « ایلیا » طاغلریدرکه هر ایکیسی ده شرق حوضه‌سنه متوجهدر .

جزیره‌نك حاصل ایتدیکی طول نسبتنده شمال شرقیدن جنوب غربی‌یه ممتد برطاقم صره طاغلر ایله ینه اونلردن متشعب بعض قوللره تصادف ایدیلیور . ایلیا طاغندن آتائیروسه کلندکجه شمال جهتندن یاقلاشوب آقرامیتی جبالندن آیریلان برقول شمال شرقی ایله جنوب غربی سمتلری بیننده برحد طبیعی حاصل ایدر . آتائیروس طاغنك اتکنده واقع اولان انبونا قریه‌سندن ، شمال شرقی جهتی ایله ردوس قصبه‌سنه طوغرو توجه ایدلدکجه ارتفاعات ارضیه تدریجاً زائل اوله‌رق عارضه‌لی وفقط عمقلری آز وخفیف برطاقم وادیلره مصادف اولنور . ساحل یماجلری غیرمنتظم شکللرده برچوق یغینلردن عبارت اولدیغنه کوره بونلرك اورمانلردن هنوز آیریلوب دوکلدیکی ظن ایدلدیکی کبی قوتلی سیللره آماج اوله‌رق عارضه‌لندکلری بك نظرده آکلاشیلیور ؛ وجزیره‌نك هرطرفنده تصادف ایدیله‌بیلان بو قبیل انقلاباته ، حرکات ارضیهٔ اخیره‌نك نتائج تخریبیه‌سی نظریله باقیلیور . حتی برطاغ اتکندن ساحله ایندکجه برطاقم رسوب ورماد ، انسانه هولناك برغلیان ارضی‌یی اخطار ایله بو آثارده سیلی کیدوب قالان قوم یغینلری هیئتنده باقدیرر .

ردوس قصبه‌سنه کلمه‌دن اوچ میل قدر وسعتده اولوب کل یوم نوسعدن دخی خالی قالمیان عقیم ساحادن طاغه طوغرولنجه منظره‌سنك لطافتنه مقابل صرتلرنده بوریمك ممکن اوله‌جق برانحنایه تصادق ایدیلور .

ایشته بو نقطه‌دن صوکره شمال غربی جهتندن مستور کورینن و شهره ظهیر و ناظر اولان تپه‌یه واصل اولنور . بورایه یرلیلر « سورصفا » نامنی ویرمش وساحل بحره آقوب کیدن جهتلری جسیم طاشلرله یالان قوی قیویریلان بریولدن عبارت بولنمشدر . دکزه دها تقرب ایدلمدن الك خفیف هوالرده بیله طالغه صدالری — قلبه ایراث خوف وقتط مرتفعجه برنقطه‌سنده طورلدقجه نظر وقلبی بدایع طبیعیه‌سنده لبریز شوق وغرام ایلر بر منظرهٔ بهشتی اثر بوراده مشاهده اولنور .

برانقلاب مدهش تخریباتنه اوغرادیغی حالده بوموقعك منظرهٔ عمومیه‌سی « سورصفا » تعبیرینه لایق وبلکه عالمده مواقع لطیفه‌دن بیلنمش اولان یرلره فائقدر دینه بیلور . اکر بونقطه ترك ایدیله‌رك شماله متوجه اولنورسه اپیجه واسع اولان وبش آلتی قدر یل دکرمنی قله‌لریله ، شاطو شکلنده بنالریله بربشقه لطافت کسب ایدن قوم برونه چیقیلور .

شمالدن شرقه طوغرو یاییلان لطیف وعالی بر وادی درونده مبنی اولان شهرك الك مفرح جهتلری بوراسی صاییلور .

شورایه قدر تفصیل قلنان جولان طبیعی ، ردوسك غربدن شماله عائد اولوب جهت جنوبیسنده دخی عین عوارض وحتی جنوب غربی وغرب شمالی طرفلرنده دها غیرمنتظم چقندیلر مشاهده ایدیلور .

منبت ومحصولدار مالونا — ماساری اوواسنه منتهی اولان

« چامیقـا » بوغازندن آرخنجلوس طرفلرینه طوغرو یوکسلوبده کان اراضی ، منبع وصعب المرور مواقعـدن عبـارتدر اراضیـده کی ثمره سزلك ده او نسبتده عظیمدر .

جبال مرکزیه‌دن آیریلان برقول بورالره عموداً اوزانه‌رق ساحلده « میلیـانوس » برونی تشکیل ایدر .

لیندوزدن صکره آطه‌نك جنوب شرقیسی ویـنـادی ، لخانیـا ، قطاویا جهتلری زیاده‌سیله قرحلی کورینور .

اك جنوبی نقطه‌ده قالان قطـاویا ایله سمت جنوب غربی‌یه دوشن آپولاقیایه‌قدر اوچ درت ساعت مسافه‌لك محللر ، قومسال اولدیغی کبی برقریه‌یه ، فلانه‌ده تصادف ایدلمز ، قیشین بورالرینی جوار طاغلردن بوشـانان سیللر اسـتیلا ایدوب یازین دخی بر دامله صو بولنمز . فقط ردوسك هرطرفنده کورلدیکی کبی بوجهتلرده طفلان ، چنار ، سرو آغاجلری کثرتله مبذول، وسیروتماشالریله کوکل برمرتبهٔ صفای علوی‌یه موصولدر . آپولاقیا قریه‌سی بردرجه لطیف واطرافی خوش منظردر .

آقرامیتی جبالنك اتکنده کائن اولان سیانا قریه‌سی طریقیله شماله متوجهاً ایلرو کیدیلورسه جنوبی آتائیروس حوضه‌سندن « ازیدوروس » قریه‌سنه کلنور . بورادن آلایارما نامنده‌کی قریه‌یه‌قدر چام آغاچلریله محاط واطرافی همان درلره مستولی اولان طار بریول تعقیب ایدیلور ، آپولونیا قریه‌سنه تقرب ایدلدکجه اورمانلق آزالوب فقط کنش برسما وپارلاق برافق آلتنده قالنور .

ردوسـك اغنام ومواشیسی اکثر ، بوجوار مرعالرنده بسلنور .

ابلیا طـاغی اتکندن نبعان ایدن بریکار لطیف ، قریه‌نك وسـطنده

بولنوب بورادن انبوناية قدر فيضناك وقابل زرع براراضی يه كچيلور . شووار كه اكثر قرانده اولديغی كبی بوقريه حواليسی دخی نعمت زراعتدن محروم ايدلمشدر .

قطاويا ايله آلايارمايه طوغرو برخط استقامتده اوزانان مواقع كوزلدر .

بروفليادن بواسمده كی قريه يه طوغرو كلندكجه چام آغاچلی اورمانلر تعقيب ايدلمكه باشلانور كه اركيبوليس ايله ديمليايه قدر منتهی در .

ردوسك الك جسيم وفيضلی منابع ثروتندن معدود اولان، بو اورمانندن اوزانان ايكی قولك بری جنوب شرقی يه — مالونايه — وديكری آتائيروسك جنوب حوضه سيله شمال غربيده واقع اولان ايليا طاغنه قدر اتصالده بولنور .

حاصلی جزيره، مستوی اولمقدن زياده عارضه لی وجبلی اولوب آلچق يرلری دخی قومسال وچپلاق ايسه ده طاغلردن اينن صولرله كسب فيض ايلين وادی واورمانلری ده يوق دكلدر . جزيره اوزرنده كول، نهر، ويادواملی آقار ايرمغه فلانه تصادف ايدلمز . بونكله برابر طبيعت اراضیء جزيره، زراعه وخزينهٔ دولته هربار كسب ثروت ايتديره جك برفيض نموه مالكدر .

« ٢ »

معلومات تاريخيه

ازمنهٔ اساطيريه — ردوسك نام قديمی — اصل ومنشأ — اهالیء قديمه —

ردوس جزیره‌سنه نسبت اولنان اسملر متعدد اولوب بونلردن شایان ذکر اولانلری کونش محبه‌سی Héliousa ، روزکار آطه‌سی Aéria ییلانلی آطه Ophiousa ، پهلوانلرینك شان وغاباتی حسبیله اکلیل لبلاب — صارماشیق corymbia ؛ سحار وبختیار کبی اسملردر . فقط غریب اولان ، ردوس علی العموم السنهٔ غربیه ایله اسکی روجه‌ده گل لفظندن مشتق اولدیغی مروی ایکن rhôdes نامنك رود rod شکلنده املاسیله فنیکه لساننده ییلان معناسنه الدیغی وحتی فنیکه‌لیلر ردوسه ییلان آطه‌سی معناسنی افاده ایتمك اوزره « جزیرادرود gésirath rcd دیدکاری تاریخجه مثبتدر . صکره یونانیلر بونی گله نسبت ایله ردوس تسمیه ایتمشلردر .

فی الحقیقه بوقاروده صاییلان اسملر ، جزیره‌نك اوصاف تحسینیه‌سی قبیلندن اولوب اصل اسمی ردوسدر . شووارکه بو اسمی عثمانلولر ردوس ، فرانسزلر وانکلیزلر رود ، وایتالیانلر رودی ، وخرستیانلر رودوس دیه تلفظ ایدرلر . ایشته بوصورتده‌کی تلفظلره کوره ردوس گل معناسنه آلنیورکه اهل السنه‌دخی بونده متفق علیهدر .

دیکر برروایتده لیندوز شهری تملرنده طوبجه‌دن مصنوع برگل غنچه‌سی بولنمسنه نظراً آطه‌یه ردوس تسمیه اولنمشدر .

لکن بعضلرینك ظن ایلدیکی کبی ردوس ؛ گلی مبذول بر مملکت اولمیوب هر یرده یتشدیریلن نسبتده گله مالك بولنمش وایوسی ینه خارجدن کتورلمشدر .

ردوس اسمنك دها بشقه کوردیکی بر توجیه ایسه کونش معبودی آپولونه مضاف قلنان زقوم آغاجنك کثرتله بولنمسنه مبنی رودافنی

Ροδόφυτι تعبیر یونانیسنك مخففی اولەرق ردوس دینلدیکی و « رودون » نامندەکی عروسك اقامتکاهی دخی جزیره اولاق جهتیله بوندن مشتق اولدیغی ظن ایدلمکدەدر .

جزیرەنك اسمی کبی اصل ومنشائی دخی ازمنهٔ اساطیریه یه قارشمش اولمسندن معلومات صحیحه بیانی عدیم الامکان بولنمش واسم وشهرتی واحوال موقیەوتاریخیەسی « طرووا » محاربەسندن آلتی عصر صکره مضبوطیت کسب ایتمشدر .

بعضلرینه کوره جزیره ، خلقت عالمدنبری باقی ایدی ایسەده بطاقلقلردن عبارت اولان اراضیسی ، محیی اولان کونش سایەسنده قورودیغی وبرطاقمی معبود شمس « آپولون » ك آطەبی میانهٔ امواجدن چیقاردیغی حکایت ایلرکه بوصکره‌کی نقله کوره جزیرەنك انقلابات برکانیەدن تشکل ایتدیکنی اخطار ایدر . اهالیء اصلیه‌یه کلنجه آطەبی ایلك اول اسکان ایدن کونشك اوغللری هلیادلر وتلکینلر وبرروایتده مدللیلی ماقار نامندەکی مستعمرك درت اولادندن بری ، برمقدار اهالی ایله کلوب یرلشدیکی مرویدر .

« دیدواور » اسمندەکی ذاته کوره تلکینلر عن اصل کریدلی اهالیسندن اولوب ردوسده یالیسوس شهرینی بنا ایله بعض هیاکل رکز ایتمشلر والیوم تصادف اولنان انقاضنه تلکینلرك آثاری نظریله باقلمقده ایسەده بونلرك هلیادلردن غیری برقوم اولدیغنی ادعا ایدنلر بولنمشدر .

فنیکه لیلرك ردوسده تأسیس مستعمرات ایتدکلری اساطیر تاریخیه ثمره‌سنده کوستریلور .

فنیکه حکمدار « آیەنور » ك مخدومی « قادموس »

[*] باش معبود « ژوپیتر » طرفندن قالدیریلان همشیره‌سی « اوروپا » ی تحری یه چیقدیغنده ردوسه‌ده اوغرایه‌رق برابرنده بولنان فنیکه لیلردن برطاقمنی « میزو » [**] نامنه برمعبد انشاسنه مأمور ایلمشدر . بونلرك جزیره‌دن ممنون قاله‌رق همشهریلرینك برقسمنی دها جلب ایله قامیروس طرفلرنده ساکن اولدقلری محققدر . ردوس تاریخنی فرانسزجه اوله‌رق تألیف ایدن وعاجز ایچون دخی اثرلری الك پارلاق مأخذلرمدن اولان « ادوار بیایوتی » فنیکه‌لرك اقامت ایتدکلری قصبه داخلنده برچوق آلات کشفنه موفق اولمش وغالبا برقسمنی فرانسه وانکلتره موزه‌خانه‌لرینه اهدا ایتمشدر .

قامیروس قبرستاننك وسعتیله‌ده حکم اولنه‌بیلورکه فنیکه‌لیلر ردوسده خیلی مدت قالمشلر ایسه‌ده بعض مورخلرك زمان تعیین ایده‌میه‌رك فنیکه‌لیلری متعاقب یونان ویا « پلازلر » ك ورود ایتدیکنه دائر ویردکلری معلومات حکم اولی مشکوك براقمقده‌در . حتی ردوسلی مورخ « ایه آس » ردوسی ضبطه‌کلن « افیقلوس » نامنده برذاتك فنیکه‌لیلر طرفندن طرد ایدلدیکنی بیان ایدر . بوحالده ردوس اصللری بلك مجهول اولان متعدد قوملر طرفندن اسکان ایدلمش وزمان تعیینی ایچون دخی « اومه‌ر » ك روایتنه نظراً ردوسلیلر مشهور « طرووا » محاربه‌سنه بیله طقوز کمی ایله اشتراك ایتمشلردر . فقط

---

[*] یونانستانده تب شهری مؤسسی و یونانیلره یازی تعلیمی موجدی فنیکه‌لی برداهیدر .

[**] ژوپیترك تیزی وعقل ایله صنایع آلهه‌سیدر .

اوائلده مدن مشهوره صره‌سنه کچن ليندوز ، هيايسوس وقاميروسك فنيکه مستعمراتندن معدود اولديغنه کوره جزيره‌يي اعمار ايله يونان ورومالیلره برطريق استيلا آچان بالطبع اونلر ايدی دينه‌بيلور . اسپارته‌ليلرك برقسمی اولان دوريلر ردوسه کيردن کلوب مدت مديده قالمشلر وجوار آطه‌لر ايله منتشا طرفلرينی ضبط ايتمشلردر .

— ٣ —

دور قهرمانی

ردوس تاريخنك دور قهرمانيسی ، اهاليتك کميجيلکده‌کی مهارتلريله باشلار . ردوسليلر فنيکه‌ليلر مثللو سياحات بحريه‌ده شهرت آلمشلردر .

ردوس قصبه‌سنك بناسندن اقدم مشهور اولان ليندوز شهری کميجيلری آسيا و آفريقا ساحللرنده بك اوزون سياحتلر اجرا ايتمش وازجمله « بز اون ردوسلی اون کمی‌يه بدلز « Ἡμεῖς δέκα Ῥόδιοι δέκα ναῦς » سوزی ضرب مثل اولمشدر . اسپانياده « رودا » ، سجلياده « سباريس » ، « کلا » ، ايتالياده « پارته نوپ » يعنی ناپولی شهرلرينی تأسيس ايدن وبحرسفيد تجارتی موازنه‌سنی عصرلرجه محافظه‌يه چاليشان ردوسليلردر .

ردوسك بورجحان ، بوممتازيتی « اومه‌ر » ايله « پندار » کبی شعرای يونانيه‌نك مدايحنه دخی مظهر اوله‌رق بعض منظومه‌لرنده باش معبود ژوپيترك جزيره اوزرينه آلتون ياغمورلری انزال وجواهرله مملو خزينه‌لر اخفا ايتمش اولديغی مذکوردر .

نوقاروده اسملری ذکر ایدیلان لیندوز ، هیلیسوس ، قامیروس شهرلری بر ز حکومت مرکزی ایدی .

قبل المیلاد ٦٦٠ تاریخلرنده بو اوچ شهر اهالیسی تجاوزات خارجیه‌دن مصون قاله‌بیلمك اوزره بینلرنده اتفاق و ادارهٔ مطلقه‌لرینی جمهوریته تحویل ایله یالیسوس خاندانندن « پریتان » نامنده برذاتی کندولرینه حاکم انتخاب ایتمشلردر . شمدی‌یه قدر تجارت بحریه ایله مشغول اولان ردوسلیلر ، یونان و ایتالیان قورصانلرینك تجاوزی اوزرینه ، دونما احضار و تجهیز یله سیاستاً اکتساب شان وشهرته دخی باشلامشلردر .

میلاددن ٤٤٠ سنه اقدم یونانستان اتفاقنده داخل اوله‌رق ایرانه مدافعه و بعده معاونت ایله یونانستانك برچوق زمانلر غالب یشاملرینه خدمت ایتمشلردر .

ردوسلیلر « پلوپونس » محارباتنه اشتراك ایدرك برچوق برارلقلر اظهار ایتمشلر ایسه‌ده همشهریلرندن ایکی ذاتك آتنه‌جه نفی و اجلالرینه قرار ویرلمسندن متأثر اوله‌رق بعده اسپارته طرفنی التزام ایلمشلردی . آتنه‌لیلرك جزیره‌یی ضبط ایچون بالدفعات وقوعبولان تجاوزلرینه شدتله مدافعه اولنمشدر .

ردوس حکومتنك ومعمور اولان جهتلرینك جهت جنوبیده بولنوب شمال وشرق طرفلرینك مدافعه‌سز قالمسی و یونانیلرله ایرانیلرك خیقجه هجوملر ایتمکه باشلامسی اوزرینه ردوس شهرینك بناسی تصور ایدلمشدر .

— ٤ —

ردوس شهرینك صورت تأسیس وانشاسی

جزیره‌یی ایکی جهتله‌ده مدافعه ایتمك لزوم قویسی حس ایدلمسی اوزرینه شمدیکی ردوس قصبه‌سی موقعنده برشهر انشاسنه قرار ویرلمش ومیلاددن ٤٠٨ سنه اقدم « هیپوتام » نامنده برمعمار طرفندن انشا آته ابتدار اولنمشدر .

ردوسك انشاسیله دیکر شهرلر اهالیسی آزالمش ودائما بورانك اعمار وتزیینه چالیشلمشدر . اوچ شهردن ، لیندوز شهرینك بوکون بیله شهرت قدیمه‌سی قابل انکار دکلسه‌ده هیلیسوس یاخود یالیسوس ایله قامیروس شهرلری ، اسکندر رومینك شرقه ورودندن صکره غیر سکینا برحاله کلمشدر .

ردوس قصبه‌سنك اساسی ١٥ کیلومتره مربعندن عبارت بردائره اوزرینه آتلمش شمدیکی قبرستانلر قصبه داخلنده بولندیغی کبی مرجان سور صفا تپه‌لری شهره برحد ظهور براقلمشدر .

شهرك تزییناتی بردرجه‌یه کتورلدی که ایچنده‌کی هیکللر ، رسملر وبعض آثار نادره ایله شهرتی آفاقه یاییلوب « آریستید » کبی مشاهیرك زیارتنه ، مدحنه مظهر اولمشدر . شهر ، « آنفی تیاتر » شکلنده انشا ایدیله‌رك بیوت ومساکن ومحلات یکدیکرینه موازی برصورتده تقسیم اولنمش وبونلری محاط اولان برجلر وجدار آهنینلر بتون شهری بریرده مجموعاً کوسترر بولنمشدی .

مورخ « پهلین » ه نظراً شهرده یوزی جسیم وشایان

تماشا و متباقیسی کوچك قطعه‌ده اوله‌رق اوچ بیکه قریب هیکل موجود و متعدد تیاترو و انجمنلری و دها سائر دوائر عالیه‌نك مثل و نظیری جهان نظرنده غیر مشهود ایدی . جهت تفوق و تزیینك بری ده جاده‌لرك مهارت ایله طرح و تنظیم اولنمسی ایدی که سور داخلی هر طرفدن آینه کبی کورینوردی : جاده اورته‌لرنده مرکوز نفیس المنظر هیکللر ایله انظار تماشا کسب حظ و علویت ایلردی ؛ خارج سور دخی جابجا اشجار لطیفه ایله محاط اولوب بدایع آفرینانه بر منظره تشکیل ایلیوردی اوزمانك روماسنی ، اسکندریه‌سنی زیارت ایلینلرك نظر رجحانلری ردوسه منعطف اولمقله‌ده شهرك لطافت و عظمتی تعین ایدر .

ردوسلیلر ، آتنه‌نك زوالنه خدمتدن صکره بر فعالیت خارق العاده ایله لیمانلرینی ، حوضلرینی تطهیر و تحکیم ایله بحر سفید تجارتنه ، شهری بر مرکز عظیم اتخاذ ایتدیرمشلردر .

« استرابون » نامنده‌کی مورخه کوره ردوسك لیمان و حوضلری شهرك استیعاب ایلدیکی محل نسبتنده واسع ایدی . مخالف هوالرله ردوسه التجا ایلدیکی کبی مصر و سوریه خطلرینه کچن سفائن ردوسه‌ده اوغرامغه مجبور و محتاج اولوردی . بوقبیل احتیاجات اوزرینه ردوسلیلر لیمانلرینی بشه ابلاغ ایتمشلردر .

بونلردن بری ، یکی واروش خارجنده کول اسمی ویریلوب الیوم یاغمور صولریله تعفن ایدوب طوران لیماندر . واروش جهتندن ایلك ایکی دکرمن آره‌سنده قوملرله مستور قالان مدخلی انقاضی هنوز مشاهده ایدلمکده‌در .

ایکنجیسی ، ترسانه لیمانی یاخود ماندراکی‌در ٣٣٠ متره طول

ایله ۱۷۰ متره عرضی اولان بولیمانک برنجی یه منتهی اولمق اوزره
بر مدخلی موجود اولدیغی مرویدر . غالبا بولزوم ، سرت هوالرده
قوم برونندن طولاشمق زحمتلی اولمسنه نظراً حس واختیار ایدلمش
ایسه‌ده بونی تأیید ایدر الده برحجت یوقدر .

اوچنجیسی ، کمرك لیمانیدر . بونك دخی ترسانه لیمانته متصل
اولدیغی مرویدر .

دردنجیسی ، آرقادیا ویا آقاندیا « پارماقلق قپو » لیمانیدر .

بشنجیسی ، شهرك جنوبنده واقع اولمق اوزره برلیمان ایدیسه‌ده
الیوم وجودی مفقوددر .

ردوس ترسانه‌لرینه دائر معلومات اعطاسنده بولنان مورخ استرابون
کمی تطهیرینه مخصوص ، داخلده حوضلر اولدیغی وشهرك شمال
شرقیسنده‌کی برج اتصالنده کوریلان واسع میدانلق ایله شمدیکی ترسانه
جهتی هرحالده حوض اتخاذ ایدلدیکنی موثوقاً روایت ایلیور .

فقط بوصکره‌کی حوض ، اون بشنجی رئیس الرؤسا « پیئر
دوبوسون » زماننده حسب اللزوم املاقلنمشدر . اکری لیمان نامی
ویریلن وبوکون وجودندن اثر قالمیان محل حوض مثابه‌سنده ایدی .

ایشته ردوسك بومحکم لیمان ومنتظم ترسانه‌لری ، اواثلده قوهٔ
بحریه‌سی اولان حکومتلرك نظر دقت وحسدلرینی جلب ایتدیکی کبی
ردوسلیلر طرفندن احداث اولنسان قوانین حکیمانهٔ بحریه احکامی‌ده
بزمانمز ترقیات بحریه‌سنه اساس اولمشدر .

« ٥ »

رودوس هيكلى

بو هيكل عجايب سبعه‌دن معدود ايدى . سالف الذكر ليمانلره كيره‌جك سفائنه ارائه طريق ايتمك اوزره فنار خدمتنى ايفا ايدردى .
باش معبود كونش آلهه نسبت ايديله‌رك انشا ايديلن رودوس هيكلنه كونش هيكلى ده دينلمكده‌در . بو هيكلك صانعى مثللو ارتفاعى عرضى وسائره‌سى حقنده خيلى مختلف روايات دوران ايتمش واغلب احتمال اوله‌رق ليندوزلى « شاره‌س » طرفندن باشلانوب معاصرى « لا كس » اكماله موفق اولمشدر دينيور .
بو هيكل ، طونجدن اوله‌رق برمليون درت يوز يتمش بش بيك فرانق مصرف ايله اون ايكى سنه ظرفنده اتمام ايديله‌بيلمشدر .
هيكل يتمش ديرسك [*] ارتفاعنده ايدى . بونى بالذات مشاهده ايدن مورخ « پولين » ديركه : « كونش معبودى (آپولون) ه نسبت ايديلن رودوس قولوسى عجايب سبعه‌نك اك محير المنظريدر .
اللى التى سنه آياقده طوره‌بيلدى ؛ برحركت ارضدن دوريلدى فقط خيالى هنوز خارق عاده‌در . باش پارماغنى آز كيمسه‌لر قوجاقلايه‌بيلور . پارماقلرى بالعموم هيكللرك پارماقلرندن بيوك ايدى .

---

[*] قدماجه برنوع مقياس اولوب اللى سانتيمتره‌يه معادلدر .

عجایب سبعه‌دن ردوس قولوسی یاخود کونش معبودی هیکلی

توازن حاصل ایتمك اوزره هیكلتراشك قویدیغی طاشلر ، بعض اعضای هیكلك بوزلمسیله آچیلان دلیكلردن مغاره كبی جسیم كورینوردی .

قلوسك انشاسی ایچون — اون ایكی سنه دوام ایدوب قرال دیمتریوسك [*] نتیجه‌سز محاربه‌لردن صكره — ترك ایتمش اولدیغی آلات اثمانی اولان اوچیوز تالان صرف ایدلمشدر . »

هیكلتراش « شاره‌س » أثرینی برمرتبه‌یه ایصال ایچون لوازم انشائیه‌یی كاملاً صرف ایله دها برمقدار تخصیصات طلبنه عزم وقیام ایتمسی اوزرینه اعدام ایدلمش وهیكلك اتمامی امرینه ردوسلی اولان « لاكس » ه حواله اولنمشدر .

قولوس حقنده مورخینك برچوق اختلافاتی واردر : برقسمی ارتفاعی یتمش ویا سكسان « ذیرسك » اولدیغنه وبعضلری یونان ایله روما دیرسكلرینی حساب ایله قولوسك اوتوز آلتی متره طقسان آلتی سانتیمتره‌دن زیاده یوكسك ایدوكنه قانع اولمشلردر .

فقط اصل اختلاف ، هیكل ایچون برمحل تعیین ایدیله‌مامسنده یعنی قولوسك هانكی برج اوزرنده ركز ایدلدیكی بیلنه‌مامسنده‌در بعضلرینه كوره شمدیكی فنارقله‌سیله‌قارشی جهتنده‌كی قراننه برونده‌كی دوكنتیلر اوزرینی وبرطاقمی ترسانه لیمانی مدخلنی وبرقسمی‌ده كمرك لیمانی تعیین ایدرلر اكثریت ونتیجه‌ایسه هیكلك « اكری لیمان » تعبیر اولنوب بوكون مدخلی اورلمش اولان محل اولدیغنده قالیوركه هیكلك آیاقلری هنوز باقی اولان ایكی قله اوزرنده موضوع ایدی .

---

[*] ماكدونیه حكمدارلرندن ایدی .

هیکلك ، لیمان آغزنده بولندیغی ادعا ایدلسه بیله صکره کی روایته یئه یاقلاشلماز؛ زیرا مذکور قله‌لر مابینی اون متره اللی سانتیمتره کنشلکنده اولدیغی کوریلورکه اوتوز ویا اوتوز آلتی متره ارتفاعنده اولان بر هیکلك اعضای سفلیه‌سنده اونبر ویا اون ایکی متره‌دن زیاده آیرمه اوله‌مز . بوندن ماعدا قولوس ، هر نره‌ده موضوع بولندیرلمش اولسه یئه احتیاط وحقیقت خارجنه چیقلمش اولور .

بردفعه هیکلك ایکی آیاغی وارمیدی ، آیرلمش وکریلمشمی طوریوردی بوزالرینی آکلامق لازم کلیر ، قبل المیلاد ایکنجی عصرده یشایان مورخیندن استانبوللی « فیلون » ، هیکلی کورمك ایچون ردوسه قدر کلمش ویازدیغی تاریخده قولوسی یالکز بر بیاض مرمر اوزرنده قاعداً تصویر ایلمشدر . بوشکلی یعنی هیکلك ایکی آیاغی متصل اوله‌رق طوردیغنی شوالیه‌لرك باش وکیل مستشاری « قاؤورزن » دخی « تاریخ عصر » نده قبول وتصدیق ایتمشدر .

حقیقت حالده ایسه مذکور هیکل ، « اکری لیمان » مدخلنده بولنمش وبش لیمانه نظارت ایله وجهه‌سنی کونشه قارشی طوردیرلمشدر .

برآز صکره دخی کوریله‌جکی وجهله هیکل حرکت ارضله دویرلدکدنصکره آیاق اوزرینه قالدیریله‌مامش وعربلرك ردوسه ورودینه دکین اطرافی برسور ایله چوریله‌رك محافظه‌سنه چالیشلمشدر .

عربلر ، هیکل انقاضنه تعجبله برابر مرمریس ساحلنه نقل ایله مجموعندن طقوز یوز دوه یوکی طونج حاصل ایدرك حمصلی برموسوی تاجرینه فروخت ایتمشلردر .

فرانسزلر طرفندن آمریقا حکومتنه اهدا ایدیلان والیوم « نویورق »

شهری لیمانی مدخلنده فنار خدمتنی ایفا ایدن هیکل جسیم ردوس قولوسنی تنظیر فکریله اعمال اولنمشدر .

« ٦ »

انقلابات سیاسیه

امر تجارتله مشتغل برقوم ایچون دائماً نظر اعتباره النهجق اولان جهت ، همجواری ایله مناسبات حسنه‌ده بولنمق ومقتضای منافع حرکت ایتمکدر .

شوالیه وعثمانلی استیلالرینه قدر ، ردوسلیلر بوقانون اوزره حرکتده بولنوب فقط جزیره‌نك شامل اولدیغی ایکی یوز بیك نفوسی اعاشه‌یه کافی اراضی اولمامسندن خارجه میل ایله مستعمرات پیداسنه وحقوق تجاریه‌لرینی محافظه ایچون فعال ومنتظم دونما احضار وانشاسنه مجبور اولمشلردر .

برده بحر سفیدده تجارتله مشغول اولان اقوامك کثرتی حسبیله هرکس ایچون برمیدان استرقاب آچیله‌رق متعاقباً انقلابات سیاسیه‌نك ظهورینه باعث اولمشدر .

« پله‌پونس » محاربا تندنصکره ردوسده عوام وخواص فرقه‌لری آره‌سنده ، برمباینت افکار حاصل اوله‌رق بری اسپارته وبری آتنه حکومتنه طرفدار اولمشدر . میلاددن ٣٩٦ سنه مقدمنده آتنه دونماسی ردوس لیمانلرینه داخل اوله‌رق اسپارته‌لیلر رد ایدلدی . آتنه اتفاقی بش سنه قدر دوام ایتمدن ردوسلیلر اسپارته حکومتنه میل ایله آتنه‌لیلره اظهار بغض وعدوان ایدنلر دخی آتنه‌نك

اسپارته‌یه چالدیغی برغلبهٔ بحریه اوزرینه تکرار آتنه هکمونیاسنه [٥] داخل اولدیلر .

بو اتفاقك دخی خیری کورلیه‌رك آتنه‌یه دشمن اولان تبایلرله اتفاق ایدیله‌رك عمومی برمحاربه ایدلمشدر . واقعا ردوسلیلر آتنه بویوندروغندن قورتیله‌رق سربستیء تجارت وادارهلرینی محافظه‌یه موفق اولمشلر ایسه‌ده محاربه‌یه داخل ایدیلن دونما کاملاً زده‌لنمش وعسکرجه اونسبتده تلفات وقوعبولمشدر .

یکرمی سنه قدر دوام ایدن صلح اثناسنده امور داخلیه اصلاح ایدیله‌بیلمش ایسه‌ده خواص وعوام فرقه‌لری آره‌سنده‌کی برودت افکار ازاله اولنه‌مامشدی .

بو غلبه‌نك عوام فرقه‌سنده قالمسی اوزرینه خواص طاقمی « هالیقارناس» « منتشه » حکومتی قرالی « موزول »ه التجا مجبوریتنده بولندی . قرال موزول ایسه بغایت دساس برسیاسی اولدیغندن هیچ برطرفه سررشته ویرمکسزین کلوب بغتةً جزیره‌یی ضبط واستیلا ایتدی . ادارهٔ حکومت برنوع ایالت حکمنه کیریله‌رك ردوسلیلر کندی کندیلرینی قید اسارته دوشوردیلر . حتی قرالك وفاتنه دکین ثروت وتجارت محلیه‌دن براثر قالمامش واهالی ایش بولمق اوزره هجرته باشلامشدی . بعده بوحالك دوامی مملکتك بسبتون خرابنی موجب اوله‌جغی ملاحظه ایدیله‌رك عسکر ودونما احضاریله حقوق اداره وتجارتك محافظه‌سی امرینه تشبث ایدلدی . بوایسه منتشه حکومتندن انتقام اخذیله ممکن

---

[٥] کرك حرب وکرك صلح اثناسنده متفق اولان هیئت ریاستنی قزانمغه یونانیلرجه هکمونیا دینوردی .

اوله بیله جکدی . بو جسارت عسکردن زیاده اهالی یه‌ده سرایت ایدرك عمومی برغیرت واتفاق ایله ردوس دونتماسی « هالیقارناس » « بدروم » لیمانی ضبطه مأمور ایدلمشدر . لکن زوجنك وفاتی اوزرینه وقتنی ماتم ایله کچیره‌جکنه ذاهب اولنان قرالیچه « آرته‌میس » لیمانه داخل اولان ردوس دونتماسنی احراق وعسکری قلیجدن کچیردکدنصکره دونتماسیله‌ده ردوس پیشگاهنده کورنمشدر . بیچاره اهالی ایسه طاق ظفر وچیچکلرله مزین اوله‌رق لیمانه عودت ایلین دونتماسی کندی کمیلری فرض ایلیه‌رك سونج ایله ساحله قوشوشدیلر ایسه‌ده آرته‌میس مجرب واسکی برقوماندان کبی عسکرینی درحال قره‌یه دوکه‌رك شهره مظفراً داخل اولمشدر . قرالیچه بعض امرای عسکریه ایله برچوق معتبرانی ، تشکیل ایتدیکی دیوان حربده شدیداً محاکمه ایله اعدام ایتدیرمش وبو مظفریتی تذکار ایچون ردوسده ایکی هیکل اعمال ورکزینی امر ایلمشدر .

هیکللك بری ردوسك طوپراقله املا ایدلدیکنی ودیکری قرالیچه‌نك دشمننه قزغین بردمیر ارائه ایتمکده اولدیغنی مصور ایدیکه ردوسلیلر بوایکی هیکلی قان آغلیه‌رق کمال کدر واسفله انشایه مجبور اولمشلردر . بوایکی هیکله صکره‌دن نصلسه معبود نظریله‌ده باقیله‌رق برخیلی مدت محافظه ایدلمش واطرافنه بردیوار چکیله‌رك موقعه « آباتون » یعنی ممتنع الوصول نامی ویرلمشدر .

اغنیا ، بو مظفریتلردن بالطبع ممنون اولمشلر ایسه‌ده ینه اجنبی مداخلات وتضییق آلتنده قالدقلرینی ملاحظه ایله عوامی اتفاقه دعوت ومغبر اولانلرینی تلطیفه غیرت ایتدیلر . بو صره‌ده یونانستان ، ینه برطاقم وقایع فجیعه‌یه معروض اولمشدی . ردوسلیلرك بحراً اولان مهارتلری

اوزمانلرده زیاده سیله تقدیر ایدلمش اولدیغی ایچون کرك آتنه وکرك ماکدونیا حکومتلری اتفاقلرینه دعوت ایدلمکدن خالی اولمیورلردی .
ماکدونیا حکمداری فلیب هر نقدر اقدام ایتمش ایسه‌ده ردوسلیلر مشهور دهموستنك حقلرنده ایراد ایتمش اولدیغی بر نطق مألنه الدانه‌رق آتنه اتفاقنی قبول ایتدیلر . بوواقعه قبل‌المیلاد ۳۵۱ سنه‌سنده جریان ایتمکده ایدی . قرال فیلب یونانستان وحوالیسنده محاصره وضبط ایلدیکی شهرلری تخلیه ایله صلحه یناشمش وفقط کرك آتنه‌دن وکرك ردوسلیلردن اخذ ثار ایدلمسنی مخدومنه وصیت ایتمشدی .
فلیب‌زاده بیوك اسکندر ، آسیا محاربا‌تنه باشلادیغی صره‌ده ردوسلیلری اطاعت وانقیاده دعوت ایتمش واهالی بوذاتك حرب وضربده‌کی مهارتنی ملاحظه ایله براستیلایه اوغرامدن اطاعت ایلمشدر .
اسکندر رومی ، ردوس دونمانسنی بردرجه دها تحکیم ایتدیره‌رك « تیر » شهری ایله اسکندریه لیمانك محاصره خدمتلرنده استعمال ایتمشدر
جهانکیر اسکندرك وفاتنده ردوسلیلر استقلالیء اداره‌لرینی تأمین ایله یکیدن شهرت قزانمغه باشلامشلردر . وتیر ایله اسکندریه شهرلرینك تخریبندنصکره بحرسفیدجه ردوسك برمرسای تجارت حالنده قالمسی انظار اجانبده حسیات خصمانه تولیدینه سبب ویردیکی کبی سینوب حکومتنك آچیقدن آچیغه نظر حسد ورقابتنی مستلزم اولمشدر .
ردوسلیلر ایچون برایکنجی دشمن دها واراید یکه برنجی‌یه نظراً اوقدر اهمیتلی دکل ایدی ؛ سوریه حکمدارلرندن ایکنجی « متریدات » اسکندرك وفاتندنصکره آناطولی قطعه‌سنی کاملاً ضبط ایله سینوب حدودینه قدر طیانمش ایدی .

سینوبلیلر بو دشمن قوی یه غلبه چالمق ایچون ردوس حکومتنك اتفـاق ومعاونتنه محتاج ایدی . « متریدات » ه متفقاً ارائه اولنان قوت ، سینوب ایله ردوسی استیلا ایچون بسلدیکی فکرلری بوشه چیقاردینی کبی استیلا اردوسنی دخی مرعش طرفلرینه قدر چکمکه مجبور اولدی .

اسـکندرك وفاتیله ماکدونیاده قراللق ایدن « آنتیغون » بو صره ده آسیایه تجاوزله غزه جوارنده متریداته هنوز غلبه چالمش اولان بطلومه یه تصادف ایتدی . مصر اردوسـنه مقـابله یه یالکزجه موفق اوله میه جغنی حسـاب ایدرك ردوسـلیلرله اتفاق ایتمکه سـاعی اولدقده بونلر مصرله اولان مناسبات تجاریه لرینی کسر ایتمیه رك جواب رد اعطاسنده بولندیلر . آنتیغون بعده سوریه حکمداری ایله متفقاً مصر اورزینه هجوم ایدرك برمظفریت قزاندی وعقبنده اوغلی دیمتریوس قوتلی براردو ایله ردوسی ضبطه مأمور ایدلدی . بوذات قلعه وکشورلر فتح ومحاصره سنده کوستردیکی مهـارت وفعالیت ایله زمانك اك نامدار قوماندانلرندن معدود ایدی . دشمنك قوتیله برابر قرال زاده نك مهارتی ردوسلیلرجه تقدیر ایدیله رك امر مدافعه یه چولوق چوجق بتون اهالی مجبوراً سوق ایدلمشیدی .

بلانك دهـا بیوکی ردوسی برخزینهٔ عالم فرض ایله چاپول ایتمکه هوسلنوب کلن یوزلرجه قورصان کمیلرینه مدافعه ده بولنمق ایدی .

دیمتریوس عسکرینی قره یه دوکمکی متعاقب سوری محاصره ووارو تعبیر اولنان محلاتی یغمایه باشلادی ایکی طرف ، سنه لرجه اوغراشدقد نصکره محاربه یه برمدت فاصله ویرلدی . دیمتریوسك (هله پولیس) نامنی ویروب محاصره ده استعمال ایتدیکی جسیم برطوب حقیقهٔ عجایبدن

صایله‌بیلوردی . مورخ دیدورك روایتنه کوره بو جسیم آهنین مربع الشکل اولوب هر بر وجهه‌سی اللی دیرسك «۲۵ متره» جسامتنده ایدی طوپك آلتی ، قالین دیرکلرله اورلمش ودمیر قامه‌لرله باغلانمش ایدی . طقوز طبقه‌یه منقسم اولان بو حرب ماکنه‌سنی ۳۴۰۰ کشی استعمال ایدردی . دیمتریوس هر بر آلت حربی فائده‌سز کورمسی اوزرینه بو طوپی ایجاده بالذات چالشمش و بونكده تأثیری کورلمدیکی حالده محاصره اردوسنی قالدیروب کتورمك فکرنده بولنمشدی .

ردوسلیلر ایسه بیکلرجه اوقه‌لق باروت [*] ایله آتیله‌جق اولان طوپك تخریباتنه مقاومت ایده‌بیلمك اوزره کلیسا وتیاترو کبی بنالری ییقوب انقاضینه داخلدن برایکنجی حد مدافعه وجوده کتورمشلردی .

وقتا که حربه ابتدار ایدلدی . اولا قلعه‌یه کای حصار ایدلمش ایسه‌ده طوپك صارصلدیسندن ال زیاده دیمتریوس اردوسی ضرر کورمش وهمان آتشی کسه‌رك دونمایی استعماله باشلامشدر . محصورین قزاندقلری وقت ایله خراب یرلری ترمیم ایدرك مدافعه‌یه کمافی السابق اهتمام وآره‌لقده هجوم ایتمکده ایدیلر .

ردوس محاصره‌سی بتون جهانك نظر دقت ومرحمتنی جلب ایتمش اولدیغی ایچون تألیف بینه چالشمق اوزره یونانستاندن ودها سائر محللردن متعدد مبعوثلر ورود ایتمشدی . حالبوکه مصر حکومتی ردوسلیلرك مقدمکی قدر شناسلقلرینی اونوتمیه‌رق خفیاً عسکر ومهمات وارزاق کوندرمدن خالی اولمدیغی سببیله محصورین صلحه یناشمیوب

[*] بوندن مقصد یاغلی یخاوره اولوب باروتك شیوع واستعمالی بعد المیلاد ۱۲۸۷ و ۶۸۶ تاریخ هجریسیدر .

متصل مدافعهٔ وطن امرنده بولنیوردی . حتی بو آرەلق شهره داخل
اولان برقاچ بیك ماكدونیا فدائیسی كاملاً قلیجدن كچیرلمش وایرتسی
كون اردو خلقنك عموماً هجوم ایتمسنه — دیمتریوس : امر ویره‌میه‌جك
قدر اغضاب ایدلمشدر .

مع مافیه دیمتریوس بو صوڭ هجومده ده بر ظفره میسر اوله‌مدی
نهایت حكومات متجاوره‌نك توسطلری اوزرینه ردوسلیلرك استقلالی
محفوظ اولمق وماكدونیا مصرله محارب اولدیجه معاونتده بولنمامق
شرطلرینی حاوی بر معاهده‌نامه امضا ایدلدی ورهن اولەرق ماكدونیایه
اهالیدن یوز كشی اعزام قلندی . میلاددن ٣٠٤ سنه اقدم عقد
اولنان بو مصالحه‌نامه‌یه بر خاطره اولمق اوزره دیمتریوس محاربه‌ده استعمال
ایتدیكی ماكنه‌لری حالیله ترك ایتمش واناڭ بالغه‌سیله بر هیكل ركز
وانشاسنی طلب ایتمكله مشهور قولوس هیكلی بو وسیله اوزرینه ركز
ایدلمش ومصارف انشائیه اولەرق ٣٠٠ تالان ویا ١،٧٢٥٠٠٠ فرانق
ویاخود ٨٠٦٢٥،٠٠٠ غروش صرف ایدلمشدر .

دیمتریوسه شرف ویرن بر واقعهٔ دیگر ایسه ردوسلی رسام مشهور
« پروتوژن » ه ایتدیكی التفات وحمایتدر . شویله‌كه : رسام
داره ثغرك برنده كائن باغچه‌سنده بر آغاجڭ آلتنده ایالیسوسڭ
شهرینی ترسیم ایله‌مكده اولدیغی دیمتریوسه خبر ویرلدی . حالبوكه
اردو افرادی هر طرفی چپاول ایتمكده اولدیغندن رسامڭ ده آرەلقده
تلف ایدلمسی ملحوظ ایدی .

دیمتریوس ایسه رسامڭ شهرتنی ذاتاً ایشتمش وجمال مهارتنه مفتون
بولنمش اولدیغی ایچون حضورینه جلب ایله‌شویله بر محاوره‌ده بولنور :

— بوطننك شويله بر تهلكه‌لی زمانــده بی قید اوله‌رق نصل رسم یاپمغه دوام ایدییورسك ؟

— « رســام » سز حکومتمزه قارشی اعلان حرب ایتدیکز ، صنایع اربابی مظهر حمایتکز اوله‌جغندن دائما امیندر .

شو جواب حکیمانه اوزرینــه دیمتریوس ، رســامی تلطیف ایله خانه‌سنی تجاوزدن وقایه ایچون بر مقدار عسکر اقامه ایتدیرمشدر .

پروتوژه‌نك یاپمقــده اولدیغی رسم دخی غریب اوله‌رق اتمــام ایدلمشدر . رسمك کنارینه ، جوشه کله‌رك آغزنده کوپوکلر پیدا اولمش — بر کوپك رسمی ارائه ایدلمك لازم کلدیکی حالده رسام بوکا بر درلو — حتی روایت صحیح ایســه — یدی ســنه‌دنبرو موفق اوله‌مامقده ایدی . مقصــد ایســه کوپکی تصویردن صکره آغزنده کوپوکاری لایقیله تجسم ایتدیرمك ایدی . بو موفقیتسزلکنه حدت ایدوب طوران پروتوژه‌ن ، بر کون النده‌کی ســونکری رسم بزی اوزرینه آتار و تصادفاً کوپکك رسم اولنــان آغزینه اصابت ایتدیرر که رسامك کوپکده آرزو ایلدیکی او حال غضب و تهور طبیعتیله کمالیله وجود بولور .

ردوس اهالیسی بلای محاصره دن صکره ینه مســلك تجارته سلوك ایدرك وهنکام فلاکتده کندیلرینه معــاونت ایلین محبلرینه بر طــاقم نفیس هدیه‌لر کوندره‌رك اسکی شان وقوتلرینی اعاده‌یه موفق اولمشلردر . لکن چوق زمان کچمدن قبل المیلاد ٢٢٠ سنه‌سنده شدتلی بر حرکت ارض وقوعبوله‌رق مملکتی یکی باشــدن خراب ایتمش وقولوس هیکلی دخی بو حرکتده دویرلمشدر .

مصر حکمداری بطلومه ، بو دفعه دخی اغانده یونان شهرلریله

رعایت ایدرك كاه ذخائر كوندرمش و ردوس تجار سفینه‌لرینك مصرجه لیمان وسائر رسومدن معفو طوتلمسنی امر ایلمشدر . اعانه‌نك بر قسمی اعظمی هیكلی تعمیر و تكرار اقعاده حصر ایدلمك ایستنلمش ایسه‌ده كونش معبودینك بر معجزه‌سی ، بو فكره مانع اولمش وفقط حقیقت حالده امراء ، اعانات نقدیه‌یی بینلرنده تقسیم ایچون مذكور معبود راهبه‌سنه اویولده بر معجزه تصنیع ایتدیرمشلردر :

ردوسلیلر شوفلاكتی دخی نیجه اقدام ومساعی ایله كچشدیردكدن صكره روماليلرك ظهوری ایله ینه بر سیاست آقندیسنه طوتلدیلر . واقعا روماليلر بحراً اوقدر قوتلی اولان ردوسلیلری اتفاقلرنده بولندیرمقله برابر زوال ادارەلرینه — تجارتدن منع ایتمكله خدمت ایدرك دها صریح بر تجاوزده بولنمدیلر . لكن نه چاره‌كه قارتاژالی آنیبالك دونتما واردولرینی امحایه الكزیاده ردوس دونتماسی آلت ایدیله‌رك ثروت حكومتلری محو ایدلمش ومكافاة آلدقلری قرمان حوالیسی ینه روماليلره قایدیرلمشدر . بعض مورخلر ردوسلیلرك بو خط حركتلرینی مواخذه و برفورطنه بلوطی كبی اطرافی استیلایه میال اولان رومایه حكومات سائره ایله بالاتفاق مدافعه ایدلمدیكنه تأسف ایلیورلر . زیرا سوریه حكومتی ، غالب روماليلر طرفندن مقاسمه ایدلدیكی وقت ؛ ردوسلیلر قوتلی وزنكین فرض ایدیله‌رك بر حصهٔ فائقه‌یه نائل ایدلمدكاری كبی بر مدت صكره استقلالی ادارەلرینك محوینه روماقانونلری حكم ایلمش ویونان اقوامنك كوزلرینه چكیلان پرده مثللو روماسناتوسنك تدابیر خفیه‌سی موقع اجرایه قونلمشدر .

مقدونیا حكمدارینه تزویج اولنان « آنتیوكوس » لك

کرتمه‌سنك ، ردوس دونماسیله نقل ایدلمسی اوزرینه سناتو اعضاسی مغبر اولوب اعلان حربه بر وسیله آرامغه باشلامشدر . اولا برده آلتندن لیسیالیلر عصیانه تشویق ایدلدی . سناتو مجلسی ردوسلیلره « لیسیالیلر سزه تبعه دکل متفق اولمق اوزره ترك ایدلمشدی » دیمکدن چکنمدی . وروماقوماندانلرندن مارچیئوسك یونانستانده قزانمش اولدیغی بر مظفریت خبرینك آلندیغی کون ایسیا ایله قرمان حوالیسنك روما نامنه ضبطی اعلان ایدلدی . ردوس حکومتی شو دقیقه‌یه قدر رومایه معادل طاناندیغی کبی رقیبه‌ده مالك دکل ایدی . سناتو مجلسنك اولکی حقسزلغی اوزرینه ماکدونیا طرفی رسماً التزام ایدلدی . حالبوکه یانیه وماکدونیا حکمداری پرسه‌نك پول امیل طرفندن مغلوب ایدلمسی اوزرینه ردوسلیلر رومایه ایفای تبریکه ایچون بر مبعوث کوندردیلر . روما ، مبعوثی قبول شویله طورسون پرسه ایله خفیاً وبعده علناً ایدیلن اتفاقك نتیجه‌سی نه‌وخاومته منجر اوله‌جغنی اشراب واخطار ایلمش وچوق کچمکسزین ردوسلیلرك ساحلدن آناطولیده‌کی مستملکاتی کاملاً ضبط وروما ممالکنه الحاق ایدلمشدر . ذاتاً اوزمانده موجود اولان اقوامدن ازجمله قارتاژا ، مصر ، سوریه ، ماکدونیا حکومتلری ضبط وتخریب ایدلدکدنصکره ردوسك استقلالی اداره‌سنده بقایه انتظار مستحیل ایدی . نته‌کیم ردوس شهرینك سربست بر روما مستعمره‌سی مقامنه کچیرلدیکی خبری بر مبعوث طرفندن حکومته ایصال وتبلیغ ایدلدی . ردوس ، روماحمایه‌سنه الندقدنصکره سناتو امریله برچوق مجبارپه‌لره اشتراك ایتش وخزینه‌لرینی اوبولده توکتمشدر .

قیصر سزارك قبل المیلاد ٤٤ سنه‌سنده قتلندنصکره اسکندر حکومتی مثللو روما قوماندانلری مأمور بولندقلری ولایتلرده اعلان استقلال ایتمشلردی . بونلردن « بروتوس » ، « قاسیئوس » سوریه جهتارنده عاصی طانمشدی . قیصرك انتقامنی آلمغه چالیشان آنطوان وخطیب مشهور « سیسه‌رون » ك دامادی « دولابیلا » ردوسایلری قاسئیوس علیهنه تشویق ایتمشدی .

قاسئیوس ایسه برمقدار عسکر ، دونتما ایله شهری ضبط واموال اهالی‌یی یغما ایتدیرمشدر . معتبراندن بعضلرینك کلیسا و آثار عتیقه‌نك محافظه اولنمسی رجاسنه مقابل قاسئیوسك : « سزه یالکز کونشکزی براقه‌جغم » یولنده جواب ویردیکی مشهوردر . مملکت باشدن باشه خراب ایدلدیکی کبی معتبراندن اللی ، التمش کیمسه‌نك بویونلری اورلمشدر . قبل المیلاد ٤٢ سنه‌سنه تصادف ایدن بو استیلاده ایدی‌که شمدی « واتیقان » سراینده بولنان « لاقون » لوحه‌سی وناپولی موزه‌خانه‌سنده کوریلان « قارنه‌سی » بوغاسی ورودوسلی رسام مشهور پروتوژه‌نك برلوحهٔ مهارت پیوستی و « به‌توس » نامنده‌کی قلمکارك نقوش معدنیه‌سی ووندیکده سان مارقو کلیساسنك قپوسی اوزرنده طوران طونجدن معمول درت آتلی هیکل ودها سائر آثار نادره‌که مجموعه ۴۲۵۰۰۰۰ فرانق قیمت تخمین ایدیلور — کاملاً ایتالیایه نقل ایدلمشدر .

ردوسایلر برسنه صکره‌ده آنطوانك تشویقی ایله مشهور اوقتاویوس علیهنه بردونتما تجهیز وسوق ایتمش اولملرینه مقابل — سیللا طرفندن مکافات اوله‌رق ویریلان آندروس ، قاشوط وسائر جزائر صغیره

استرداد ایدلمشدر . ردوس شهری بش اون سنه بویله خراب قالدیغی حالده مشهور اوقتاویوس ایله اهل یهود حکمداری بیوك « هەرود » لك ردوسده وقوعبولان ملاقاتلریله شرف قزانمش و برروایتــده حکمدار مشارالیه ، کونش معبودینی مصور اولان هیکلی تکرار انشایه چالشمشدر .

بوندنصکره ثروت محلیه تدریجاً آرتمغه باشــلایەرق تجـارت محلیه ایچون قوی مجرالر تدارك ایدلمش وروما ایسه عالمده برمرکز وقوعات اولوب قالمشدی . حتی رومایه ارزاق لازمه ردوســدن کوندرلمکه باشلادیغی کبی اوکوستك مساعدەسیله شرقده سیاحته چیقان مشهور تیبه ر دخی ردوســده برمدت اقامت ایلمشــدر . تیبەر ، جزیرەنك وسطلرنده برموقع انتخاب ایلەروما،زوارندن بعیداً یشامغی آرزو ایتمش ایسەده یدی ، سکز سنەدن زیاده کندینه راحت ویرلمامش وبوهنکامده حضرت عیسی علیه السـلامك قدسده ارتحالی خبری ایسه بتون عالمی اشغاله باشلامشدر .

فقط ردوســلیلرك دوست ویادشــمنلری ینه روماليلر اولمق لازم کلیردی . بربویله عباره رومانك عقد ایتدیردیکی معــاهدەیەده درج ایدلمشدر . مذکور معاهدەنامەنك دیکر برشرطیده ردوس دونماسنك روما ممالکنه ٤٠٠ ایستاد [*] مسافەدن زیاده تقرب ایتماسی ایدی .

اوکوست بوقدر تضیقــاتك صوکی خیر چیقمیەجغنی آکلایەرق ردوسلیلره تکرار مساعداتده بولنمشدر . لکن ینه روماحکمدارلرندن « نەرون » ردوســدەکی معـابد وخزائنی تخریب وغارت ایله قدس

---

[*] یونان قدیم مقیاســاتندن اولوب ١٨٤ کیلو متره مربعندەکی وسعته اطلاق اولنور .

شرقدن رومایه عودت ایلمك اوزره اولان « وسپاسیەن » نامنده‌كی قوماندانه جزیره‌یی ضبط ایتدیره‌رك واسپوراط آطه‌لرندن عبارت اوله‌رق تشكیل ایدیلن ولایته مقر اداره اتخاذ ایتدیرمشدر .

رومالیلر بو دفعه‌كی استیلالری اثناسنده ردوس قوانین بحریه‌سنی قبول ایله احكامنی تطبیقه باشلامشلردر . ایشته بو واقعه‌دن صكره ردوسك بین‌الملل بر اهمیتی قالمیوب روما ممالكی آره‌سنده بر نقطه اوله‌رق بر اقلمش و آثار عتیقه و نادره‌سی ایكی یوز یكرمی ایكی حركت ارضنه نسبتله دها شدید اوله‌رق بعدالمیلاد ١٥٥ زلزله‌سی ایله بسبتون خراب اولمشدر . بو صره‌ده روما حكمداری بولنان زاهد « آنطونن » بر مبلغ جسیم احسان ایله شهرك تعمیر و تجمیلنه همت اتمش ایسه‌ده ٢٣ سنه صكره عین شدتده بر فلاكت دها واقع اوله‌رق مملكتی یكی باشدن برباد اتمشدر .

حتی مرویدركه بو فلاكتك یوم ظهورنده طبیعته آنی بر سكون عارض اولمش ، قوشلر اوتمز یپراق اویناماز ، دكز سودلیمانلق اولمش وساحلدن صولر چكلمش ، لیمان قورومش مقابر كندیلكندن آچیلمش ، اموات طیشاری آتلمش ، بیوت ومعابد آلت واوست اولمش ، انسان وحیوان تلفاتی حساب وتخمیندن خارج بولنمش ایدی بو فلاكتی دخی بر عصر متعاقب ژرمانیا اقوامندن بر آلای غوت عسكری بر فورطنه كبی جزیره‌یه كلوب استیلا وهنوز معموریتنه چالیشیلان شهری پایمال و یغما اتمشلردر . روما حكمداری قلود ایشته بونلری ٢٦٨ ده تأدیبه موفقیتی اوزرینه غوتیك « عربلرك خط كوفیسی كبی » عنوانی احراز ایلمشدر . بعده ردوس ، میلادی ٦١٢ سنه‌لرنده شرقی

ایمپراطورلغی ادارهسنه کچهرك بر آرالقده عرب قورصانلرینك مهاجماتنه معروض اولمشدر . حضرت معاویه استانبولی محاصره ایله مشغول اولدیغی صرهده یدی یوز پارهدن عبارت اولان دونانماسنی کاشف بحر جناده قوماندانسیله ردوس برجلری آلتنه سوق ایتمشدی اهالی ، بی طرف قالهرق یالکز محافظلرك جزئی بر مدافعهسندنصکره قلعه ، عربلرك ید ضبطنه کچمشدر .

بو واقعه میلادك ٦٥٣ وهجرتك ٣١ نجی سنهسنه مصادفدر . عربلرك ردوسدن نهتاریخده چیقدقلری مضبوط دکل ایسهده دونانمالرینك آنطالیه لیماننده فورطنهدن خراب اولوب میلادی ٦٧٩ سنهسنده سوریهیهعودت ایتدکلری وقته نسبت ایدیلور . بو حالده عربلرك ردوسده مدت اقامتلری یکرمی آلتی سنهیه بالغ اولور . برده ردوسك قولایجه ترکی ، حضرت معاویهنك دردنجی قسطنطین ایله اولان معاهد نامه شرائطنه بناءً ایجاب ایتدیکی ویاخود بنه عرب قورصانلری تجاوزاتی منع ایدلمك اوزره جزیرهنك یزید طرفندن ایکنجی ژوستینیانوسه اهدا ایدلدیکی ملحوظدر . بو قار یشقلقلر آرهسنده ردوس ، پك چوق ضایعاته اوغرادلمشدر . نهایت « داقاوو » نامنده جنویزلی بر متغلب ، عرب قورصانلریله بالاتفاق اسپوراد آطهلرینی ضبط ایلدیکی برصرهده ردوس دخی ید تسخیرینه کچمشدر . فقط بو ذات حکومتنی اوجه تقریر وتحکیم ایتمکسزین ردوس میلادی ١٣٠٩ وهجری ٧٠٧ سنهسنه طوغرو ، شوالیه نامنی آلان نوسپیتالیهلر طرفندن ضبط ایدلمش ومرقومه یالکز ایندوز ایله قطاویه

آره‌سنده قالان مواقع واستانکوی قالیموز لریوز جزیره‌لری ایچون بر مقدار ویرکو اعطاسی قرارلشدیرلمشدر .

« ٧ »

عادات مذهب معیشت صنعت اداره حکومت . مشاهیر

عادات واخلاق قدیمه‌لرنده‌کی ثبات ومتانتکیری ایله ردوسایلرایدی برموقع تقدیر واستحسان قزانمشلردر . وجزئی برجماعت ایله جزیره‌یی سنه‌لرجه مدافعه وقوای بحریه‌لرینی سائر ملل واقواملك موازنهٔ سیاسیه‌لری استقرارینه حصر ایتمش اولملرینی بعض مورخین مثللو بزده ردوسلیلرك متانت اخلاقنه میزان عد ایدرز . مملکت مدافعه‌سی قانون وقوهٔ ضابطه‌دن زیاده عادات واخلاقك محکم اولدیغنه دلالت ایتدیکی کبی جزیره‌یی اسکان ایتدکلری تاریخدن برمدت صکره ردوسایلرك شکل اداره‌لرنده ، معیشت ومسالکرنده کوریلن تغیر عظیم قانونلرینه عائد برخطا ایدی . بونکله برابر ردوسك بحراً وسیاسةً قزانمش اولدیغی شکوه وشهرتی بربشقه نقطهٔ نظردن محاکمه ایله اخلاق وعادات قدیمه‌لری بحثنه کیریشه‌لم ؛ چونکه ردوسده فعال ، صنعتکار ، ثابت وصادق ، صابر وصاحب مرحمت اوله‌رق طانیه‌جغمز اهالی ، حرص وطمع جاه ومنافع شخصیه اغورنده بك چوق زمانلر اجنبی بویوندروغی آلتنده قالمش وداخلاً دخی بردوام اولان اختلالات یوزندن ثروت تجارتیله آسایش مملکت برقرارده دوام ایده‌مامشدر .

دور قهرمانی مشاهیرینك یعنی کندیلرینی برر آله مرتبه‌سنده

طاپیندیرمغه چالشمش متغلبلرك اهالی یه قبول ایتدیردكلری اصول وعادات وقته كوره معذور كورلمك لازم كلیر ایسه‌ده ادارهٔ سیاسیه‌لرنجه اجانب نظرنده پیدا اولان موازنه‌سزلكی فنیكه‌لیلرك، یونانیلرك وحتی ایران وماكدونیالیلرك وقت بوقت تجاوز واستیلالرینه اوغرامدن طوغرلتمق ممكن اوله‌مامشدر . بونكله برابر مصر و سوریه كبی وبیزانس ویونانستان كبی ردوسه نسبتله دها جسیم وقوی اولان حكومتلرك ، ردوسیلیلری هرآن وزمان اتفاقلرنده بولندیروب امرای بحریه وقوانین موضوعه‌لرندن استفاده یه چالشملری ردوس اهالیسنده تقدیر اولنه‌جق بر مزیت وممدوحیتك وجودینی مثبتدر . بنابرین طور وحركتلرنده كوریلان سكون ایله حلم وتواضعلری، یولده آغر حركتلری وتیاترولرده صمت ایله دقتلری مورخین قدیمه نظرنده ردوسلیلرك پك زیاده مدح وثنا ایدللرینی موجب اولمشدر .

ردوسلیلرجه شو اوچ درجه‌ده كی عادت زیاده‌سیله مرعی وجاری ایدی .

برنجیسی : تراش اولنامق .

ایكنجیسی : اولاد، پدرینك دینی تسویه یه مجبور طوتلمق .

اوچنجیسی : شهر داخلنه جلاد صوقمامق ایدی .

واقعا صاچ، صقال اوزاتمق عادتی اسكی ایدی ایسه‌ده وقایهٔ ناموس ایچون تسویهٔ دیونه اولادك اشتراك ایتدیرلمسی وكندی نوعنی وحشیلر كبی اتلافه آلت اولمق خدمت مردوده‌سیله مكلف بولنان جلادلره نظر نفرتله باقیلوب شهر داخلنه اوغرادلمامسی بالطبع مكارم حسیات مخصوصه‌لرندندر .

ردوسلیلر، احتشام وآرایشه مفتون دكل ایدیلر . مساده

لباس ساده طعام وشراب استعمال ایدرلردی . اولرده بوسیاق اوزره ایدی . هرکس ایشیله ، وظیفه‌سیله مشغول اولمقده وکوندوزك سکونی عادتا گیجه یاریلرینك حال آسوده کیسنه نظیر ومشابه بولنمقده ایدی . ایام مخصوصه‌ده وکونش معبودینه مخصوص بایراملرده خلق، برمسیرده‌ده تجمع ایلدیکی زمان اهالینك اوچ صنفه منقسم اولدیغی کوریلوردی : چوجقلر ، کنجلر وسن کهول اربابی آیری آیری نظارتلر آلتنده اویون اوینارلردی . آتلی عربه قوشدیرمق کوراشمك ، پیاده یاریشلری اتمك ، موسیقی تعلیم ایلمك باشلوجه اویونلردن معدود ایدی . بو اویونلردن غالب چیقانه علناً تبریکات اجرا ایدلمکله برابر ممر ناس اولان محللرده تذکیر نامه وسیله اوله‌جق طاق ظفر وستون شان آورلر رکز ایدیلوردی .

بوقدر انتظام اداره ومضبوطیت اخلاق ایله برابر فنیکه ویونانیلره مخصوص مذهب واعتقاد اساطیری ، ردوسلیلر عندنده دخی جاری ایدی . مذهبلرینه صکره‌دن قاریشدیردقاری اباطیل اعتقادیه شویله طورسون اهالی نظرنده‌اك مقدس اوچ معبودوار ایدی .

بری کونش الهی آپولون ، بری حرب ، صنایع ، عقل آلهه‌سی و باش معبود ژوپیترك کریمه‌سی « مینرو » و اوچنجیسی ینه ژوپیترك مخدومی اولوب برچوق اژدرلری اتلاف ایله شهرت قزانان « هرکول » در .

ردوسلیلرك بویولده‌کی اعتقاداتی . اقوام شرقیه‌دن ودها طوغریسی یونانیلردن انتقال اتمش ورومالیلر زمانه قدر دها بعض

آلهه‌لره تعبد ایله ایندوز ، قامیروس ویالیسوس شهرلری وجوارنده متعدد معبدلر انشا اولنمشدر .

معبدلرده ، فنیکه وسوریه اقوامی مثللو کوچك جوجقلر نذراً ذبح ایدلدیکی کبی قادینلره مخصوص اجتماعلر دخی خفی طوتیله‌رق خارجدن برکیمسه‌نك دخولنه میدان ویرلمز وشماتتی داعی اولانلر معبده واوکونکی مجلسه ریاست ایدنلر طرفندن مجازاتسز براقلمزدی .

بو اجتماعلرده ، امور روحانیه میاننده مسائل جسمانیه‌ده حل ایدیله‌رك ایکی کشی بیننده برودت افکارك ازاله ایدلمسی وفقر حاله مبتلا اولانلره خزینهٔ حکومتدن معاونتده بولنلمسی رؤسای روحانیه طرفندن تعیین واجرا ایدلمکده ایدی .

خرستیانلق ، ردوسه پك ارکن ادخال ایدلمشیدی . ازنیك شهرینك همان برنجی اجتماع روحانیسنده یعنی میلادی ٣٢٥ وتاریخ هجرتدن ٢٩٧ سنه اقدمنده ردوسدن متربولید هلانیکوس اعزام ایدیله‌رك اوچیوز اون سکز رؤسای روحانیه میاننده رأی ویره‌بیلمك صلاحیتنی قزانمشدر .

مرجان تپه‌سنده (*) انقاضنه تصادف ایدلمکده اولان « سن اتئین » کلیساسیله دها بعض قووان نامی ویریلن معابد صغیره‌نك فلاکت وتخریبه اوغرادلمسی شهرك تحکیمی ایله برج واستحکام انشاسندن ایلری کلمشدر .

(*) بوکا ، فرنکلر « مون اسمیت » ده دیرلر فرانسزلرك ١٢٠٩ سنه‌سنده مصری استیلالری اثناده — عثمانلی متفق اوله‌رق دشمن دونتاسنی تجسس ایچون بوراده برکوشك انشا ایله اقامت ایدن — انکلیز آمیرالی « سیر سیدنه ی اسمیت » دن قالمه‌در .

معابد قديمه‌دن « سيانا » ويا « شانلا » ايله كشكنور ،
آرتميد وچامبيقا قريه وموقعلرنده تصادف اولنانلردر . قصبه داخلنده
ضبط واستيلايي متعاقب جامع شريفه تحويل ايديلن كليسالر شونلر ايدي :

سن ژان كليساسي كه ميلادي ١٨٥٦ سنه‌سنك تشرين ثاني
آلتيسنده وتاريخ هجري ١٢٧١ سنه‌سي اواخرنده ، مخزنده‌كي محفوظ
جبخانه‌نك آتش السندن برهوا اولمشدر . سكز يوز نفوسي متجاوز
خلقك تلف ومجروحيتنه باعث اولان سن ژان كليساسي يعني جامع شريفك
تزيينات داخليه‌سي حيرت‌بخش عقول اوله‌جق برمرتبه‌ده ايدي .
جسامتي طولاً ٤٦ وعرضاً ١٦ متره اولوب شكلي مستطيل ايدي .

ايكنجيسي : سن قاترين يعني اندرون جامع شريفيدر .
اوچنجيسي : « نوتردام دولاويقتوار » « ايلك محراب » ؛
دردنجيسي : « قوانده زوكوسته‌ن » « دميرلي جامعي » ؛
بشنجيسي : « قوان ده بنه ديكته‌ن » « سلطان مصطفى
جامعي موقعي » ؛

سن مارق وسنت مارى نامارنده بنا ايدلمش اولان شواليه معابد
مذهبيه‌سنه بر موقع تعيين اولنه‌مامقده‌در .

شواليه‌لرك « غران متر » دن غلط اولان كيزماستي ،
ويلانوه ، قروه ، ليندوز ، آرخنجلوس ودها سائر مواقعده انشا
ايلدكاري شاتولرك يعني برج واستحكاملرك صورت انشاسنه وقوللاندقلري
مواده نظراً ردوسده صنايعك خيلي ترقي ايتمش اولديغي آكلاشيليور .
آنتيقه قيلاندن صاتيله‌كلن چناق ، چوملك ، طباق ، دستي ، ودها

سائر اثاث بيتيه ؛ مصر وفنيكه وعجم [*] يونانيلرك جزيره يه استيلالری هنكامنده تقليد ايله وجوده كتيردكلری معمولاتدر . ردوس شهرينك بناسندن اقدم هر طرفجه شهرتكير اولان ليندوز شهرنده — قيمتی ؛ اعتباری زمانمزده بيله تقدير اولنان طباقلر ايله چينی طوغله وسائره مكملاً اعمال ايديلبردی . روايت صحيح ايسه آياصوفيه جامع شريفنك قبه‌سنده استعمال ايديلن طوغله‌لر ردوسدن جلب ايدلمشدر .

قولوس هيكلی كبی دها نيجه هياكلی اعمال وانشا خصوصنده ردوسليلر يونانستان ايله عادتا رقابت ايده‌بيلمشلردر . صنايع نسجيه ده بر نوع قناويچه وكليم كبی شيلر خيلی ترقی ايتديرلمشدر . فن معماری ايسه بر درجه‌يه كتورلمشدركه مصر ويونانيلر ، كميلرينی ردوسده انشا ايتديرمكه باشلامشلردی .

ردوس شهرينك شهرت قديمه‌سی يعنی ابنيه وجاده‌لرنده والحاصل تقسيمات عموميه‌سنده مشهود اولان انتظام وظرافت ، ردوسليلرك صنعت ومهارتنی هر زمان اثباته كافی بولنمشدر .

قانون وشكل ادارهٔ حكومتلرينه كلنجه ردوس قبل الميلاد ١٢٧٠ سنه‌سندن ٦٦٨ سنه‌سنه قدر قراللق اوله‌رق اداره ايدلمش وتاريخ مذكوردن روماليلرك استيلاسنه‌دكين حكومت جمهوريه‌يه تابع بولنمشدر . اوزمانلرده صرعيت ومؤثريتی حفظ اولنان قوانين ميانننده اثر لاق

---

[*] بعض چناقلر اوزرنده كوريلن « يارب ! بوارض اغترابه اوزرنده دها نه‌قدر وقت يشامش اوله‌جغز » مآلنده‌بر عباره فارسيه ايران اسراسی طرفندن حك ايدلمشدر .

اولانی بحریه نظاماتی اولوب ردوسلك ادارهٔ مذ كوره‌یی قبول ایتدیكی زمان ، شمدیكی ردوس قصبه‌سنك تاریخ انشاسی اولان قبل المیلاد ٤٣٢ سنه‌سنه مصادفدر .

اهالینك مساواةً رأی صاحبی اولمسی لازم كلن اشبو حكومت زماننده زادكان صنفنك سائقهٔ تغلب وتحكم ایله برچوق اغتشاشات داخلیه‌یه سبب ویردكاری وحتی عوام طاقمندن اخذثار ایچون هالیقارناس قرالی « موزول » ی جزیره‌نك استیلاسنه دعوت ایلدكاری برآز اوكجه‌ده ذكر وبیان ایدلمشدر . بونكله برابر یونانستان حكومتلری آره‌سنده بقای صاحه وتوسیع تجارته وازجمله ترقیات بحریه‌یه اك زیاده خدمت ایتمش اولان ردوس حكومتی ایدی .

بوحكومتك مجلس مبعوثان نامی ویرلمك لازم كلن « دیموس » مجلسی اوچ آی قدر ایفای وظیفه‌یه صلاحیتدار اولوب فقط مقداری مجهول قالان اعضا معرفتی ایله ادارهٔ امور حكومت ایدیلور ایدی .

« سالوست » نامنده‌كی مورخ ، ردوسلیلردن بحث ایلدیكی صره‌ده دیركه :

« ردوسده مشهودم اولان ادارهٔ حكومت ، حقیقةً شایان تقلید وغبطه‌در . زنكین ، فقیر مساوی اولوب محاكمدن شكایت واقع اولمزه اك عادی بر نزاع ایچون بیله محكمه‌لر اجتماعه مجبور وعادلانه رؤیت مصالح خلقه مامور ایدی » ایكی عصر صكره ، ردوسی زیارتله تاریخ یازان « استرابون » دخی فقرای اهالی‌یه هردائم ارزاق توزیع ایله فقر وضرورتك توسعنه میدان ویرلمدكده وتجارت بحریه‌لرینك توسیعی

ایچـون بالجمله اهـالینك فداکارلق اختیارندن چکنمامکده اولدیغی تذکار وردوس اداره‌سـنی برمدت تفتیش وتدقیقدنصکره « اهالی وحقوقنی محـافظه ایلیه‌جك برحکومت بویله اولور وبویله براداره‌یه محب اهـالی دینور » مطالعه‌سنی ازبار ایلمشدر .

روماليلر . ردوس قوانین ونظاماتندن بك چوق استفاده ایلمش وایمپراطورلرندن « آنطونن » لك « حکمفرمای جهـان اولدم فقط بنی وحکومتمی اداره ایدن ردوس قانونلریدر » حقیقتنی اعتراف ایلمسی ده مطالعات سالفه‌یی مؤید بولنمشدر .

شوالیه‌لر ، ردوسی ضبط ایله تشکیل ایتدکلری اداره‌یه ردوس قانونلرندن هیچ برشی علاوه ایتمکه تنزل ایتمامشـلردر . لـکن تاریخ شهادت ایدرکه شوالیه‌لر . قوه‌ٔ بحریه‌لرینی تزییدوتحکیمه ردوس بحریه نظاماتنه توفیق حرکتدنصکره موفق اولمشلردر .

تأسف اولنورکه نظامات مذ کوره‌یه دائر کرك اسـتمزده وکرك مأخذ اتخـاذ ایلدیکمز آثار تاریخیه‌ده برکونه تفصیلاته دسـترس اولنه‌مامشدر . ردوسلیلرك انتظام اداره وحرب ووغاده‌کی مهارتلری نسبتنده قاملیه ، فورچه‌سـیله . برکاریله اشتهار ایدن مشـاهیری ده موجوددر .

مشهور « اومه‌ر » ه مولد اوله‌رق تعداد ایدیلان یدی مملکت میاننده یعنی ازمیر ، قولوفون ، سالامین ، ارغوس . سـاقز . آتنه‌دنصکره ردوس اسمی ذکر ایدیلور . شعرادن وفاجعه‌نویساندن پیزاندر ، پیزینوس ، اوقریدیون ، آریستومه‌ن ، ثه‌واغوراس .

قله‌ئوبول ، قله‌ئولین « اولکینك کریمه‌سی » آنته آس ، آنتیفان ، آناقساندرید ، ودهاسائر ذوات ایله شارەس ولاکس ، آپولونیئوس ، طاووریسوس ، آیه‌زاندر ، آته‌نودور ، پولیدورکبی هیکلتراشلر ورسام مشهور پروتوژن ومراد رئیس تکیه‌سی موقعنده آچدیغی بلاغت مکتبیله‌شهیر اولان اشین ورومالیلردن له‌لیوس ایله آفریقاوی « سیپیون »ه معلملك ایدن پانه‌چیؤس ومشهور سیسه‌رونه دخی تعلیم بلاغت ایدن هوزید ونیؤس کبی حکمت وبلاغت اربابی ، ردوسده لیندور ایله‌قامیروس شهرلرنده یتمش ذوات مشهوره‌دن معدود ویازدقلری اثرلرله لسان یونانینك — ردوسه مخصوص اسلوب افاده‌سنی محافظه ایله برابر تکمل وترقیسی ایچون ایتدکلری خدمت نامحدوددر .

ایکنجی فصل

« ١ »

« اوسپیتالیه » صنفی

اصل ومنشأ — صورت تأسس — انقلابات متعاقبه

اوسپیتالیه صنفی تاریخنك ردوسه اولان نسبت وتعلقی تحدید ایدیله‌مه‌جك مرتبه‌ده عظیمدر . ردوس ، لاجوردی بحر وسماده ضیاسی برخندهٔ دلبر ولطیف کونشلرله شعله‌ور برزمردکبی تلقی‌یه شایان ایکن روم حکمدارانك حمایتلرنده ، بالعکس عاصی دکز قورصانلرینه برمدهش ملجاء اوله‌رق هربار برطاقم حریص مأمورلری طرفندن تخریب ویغما ایدلمکده بولنمشدی .

ایشته زدوسك شهرت قدیمه‌سنی ثروت ومعموریتی تکملاً اعاده‌یه خادم اولان اوسپیتالیه‌لردرکه بونلرك اساسی « آمالفی » [١] تجارندن بعضلرینك همت وغیرتیله تأسیس وتحکیم ایدلمشدر .

« ژوسافان » یایلاسنده — اصل انشاسی فرانسه قراللرندن شارلمانه نسبت ایدیلن — براوفق کلیسا ایله برطاقم خرابه‌لر واردرکه قدس شریف زواری شهره داخل اولمدن بوراده توقف ایدر . کویا قدسی زیارت ایدوب ایده‌مامك حقی بوراده تعیین ایدیلیر .

مارسلیا ، وندیك ، جنویز « جنوه » تجاری هرسنه افرنجی ایلولنده بوراده پناير قوروب اخذ واعطاده بولنورلر .

محل مذکور برقاچ راهب ایله خالی براقیله‌رق بونلر دخی ارض فلسطینده دور ودراز سیاحتلردن صکره خسته اولوب کلن زواره باقمقده ایدیلر . بورایه التجا ایدنلرك برقسمی بدویلرك اذیتلرینه ، ظلم واعتسافنه اوغرایانلر ایدی .

بوحالاتدن متأثر اولان آمالفیا اهالیسی اوعصرده مصر وسودانی ملکلو قدسنده حاکم اولان مظفر بالله‌ه مراجعتله رفع شکایت ایدن وقدس زوارینه مخصوصاً اطرافی دیوارله محاط اوله‌رق بردار الفقراء انشاسنی استرحامده بولنورلر .

خرستیانلرك قدسی — زیارت وظیفه‌سی — برمجبوریت دینیه اولوب منعی قابل اوله‌میه‌جغی وذاتاً قدسی زیارته کلنلرك ثروت مملکتی تزییده خدمتلری طوقندیغی خلیفه طرفندن درپیش ملاحظه ایدیله‌رك اوبابده‌کی استدعالری اسعاف ورهبان طاقمی دخی تکالیف رسمیه‌دن

---

[١] ایتالیاده برشهردر .

عفو بیورلدی . مذکور بنا ایکی دائره‌یی شامل اوله‌رق انشا ایدلمش و برقسمنه عزیزلردن « سنت ماری مادلن » و برقسمنه « سن ژان وانجیس لوموینه » نظارت ایتمکده بولنمشدی . بو دائره کیتدکجه اهمیت کسب ایتمکه باشلادی . بو اراده بر آز مدت اکنوب اوروپایه عودت ایدن زوار کوردکلری حسن قبولدن طولایی اعلان تحسنات ایدر و برچوق اعانه‌لر جمع و ارسالنه غیرت ایلردی .

بو اراده هر دین و مذهب اصحابنه معاونتده بولنیلوردی .

میلادك بیك تاریخندن صکره قرامطه و امثالی زنادقه و متغلبه اهل اسلامه درلو اذیتلر ایتدکلری کبی خرستیانلره دخی صارقندیلق ایدرلردی . بو خلالده ارض مقدسی زیارته کلن مشهور « پیر لرمید » عیسویلرك چکمکده اولدیغی محنت و مشقتی نظر تعصبنده اعظام ایدرك آوروپایه عودتنده کیفیتی پاپایه و سائر رؤسایه بر لسان سوزش ایله حکایه ایلر . بعده پیر [*] ایتالیادن الپ طاغلرینی کچه‌رك کندوسنك تنور سینه‌سنده جولان ایدن نار تعصب نشارندن مجمرهٔ قلوب عامه‌یه آتش براقمق اوزره فرانسه و آوروپانك سائر الکای فصیحه‌سنه طوغری عزیمت ایلدی . مومی الیه بر استره سوار اولوب برهنه سر و پا و النده بر چلیپا اوله‌رق اکننده قسیسه مخصوص غایت قبا بر قمیص و انك اوزرینه طویل الذیل بر برنوس جانلیق کیوب و بلنه دخی قالنجه بر ایپدن زنار باغلیه‌رق سیاحت ایتدیکندن شوهیئت و قیافت متنکرانه خلقه بریتر و تماشا اولور ایدی .

[*] اهل صلیب تاریخی

پیئر ایشته بو حال ایله کیمینك جرأت وجسارتنی و کیمینك شفقت وهمتنی استدعا ایدرك شهردن شهره ایالتدن ایالته سیر وسفر برله گاه کلیسالرده کی صندلیٔ وعظ اوزرنده چهره نما وگاه سوقاقلرده ومیدانلرده سخنساز تشویق واغرا اولور ایدی . نره یه کیتسه کویا دعوت عامه یه من طرف الله مرسول ومأمور کبی استقبال اولنور ایدی .

ثیابنه لمس ایتمکی هر کس کندو سنجه بر نعمت وسعادت عد ایلر وبندیکی استردن آلنان قیللر متبرکات سیره مرتبه سنده کمال حرمتله صاقلانور ایدی .

پاپا دخی پله زانس شهرنده [۱] بر جمعیت روحانیه عقدینی تنسیب ایدرك اقتضا ایدنلری دعوت وایکیوزدن متجاوز پسقوپوس وسرپسقوپوس ودرتیوز پاپاس وبونلردن بشقه اوتوز بیك ده وجوه ناس مذکور دعوته کمال سرعتله اجابت ایدوب اوراسی بر مزدحمگاه اولدی که پاپا بالآخره زواری جوار شهرده وبر صحراده اجتماع ایتدیرمك مجبوریتنده بولندی . فقط بو جمعیت قدسه عزیمت ایتمك ایچون هیچ بر نتیجه حاصل ایده مدی . پاپا حرب مقدس ایچون برقرار قطعی استحصال ایتمك وتصور مذکوره کافی اقوامی دخی تشویق ایلمك اوزره ایکنجی دفعه عقد جمعیته لزوم کوره رك قله رمون نام بلده یی محل مشورت اتخاذ ایلدی .

کرسینك بر طرفنده پیئر عصا وکسوهٔ معهوده سیله بالتوقف حوالیٔ مبارکه ده دینداشلرینك بولندقلری حال خسران مآلی غایت رقت خیز وحزن انگیز اوله رق نقل وحکایه ایلدکدن وپاپا اوربن دخی جمله یی هوای فتوحاته دوشوره جك وقلوب عامه یی دین یولنده وحوالیٔ مقدسه یی ایدیٔ اسلامیاندن نزع ایتمك اوغورنده فدای سر وجانه

ابتدیرمکه تحریض واغرا ایده‌جك بر مقاله‌ٔ طویله بسط وایراد ایله کافهٔ سامعینی جوش وخروشه کتوب « بونی الله ایستر الله ایستر » صداسنی آسمانه پیوسته ایتدکلرندن پاپا « بوعباره بعدما سزك ندای حربکز اولسون وهرحال ومحلده جناب حق سزکله بیله اولدیغنی سامعهٔ دل وجانکزه تبشیر ایلسون » دیدکدن نصکره حاضر اولان جماعت نصارایه برصلیب ارائه‌سیله « ایشته حضرت عیسی بالذات مزارندن چیقوب سزه نشانهٔ نجاتکز اولان صلیبنی ابراز ایدیور، بو نشان پراکنده وپریشان اولان ابنای امت مسیحیه‌یی نقطهٔ اتفاقه جمع ایچون قیام ایده‌جك مالی بیننده علامت فاخره اتخاذ اولنسون ؛ بونی ظهور وصدورکزده طاشیك واسلحه وعلاماتکزده یارلاسون بو ' یا طلسم مظفریت ویا تاج شهادت اوله‌جقدر . جناب مسیح سزك ایچون عزم جنان ایلدیکندن سزده انك ایچون فدای سروجان ایتمکز لازم کلدیکنی هربار اخطار ایده‌جکدر » سوزی ایله ختم کلام ایتدی . معصوم عنوانیله پاپالق مسندینه کچمش اولان غره غوار دخی اولوقت پردهٔ بلند ایله عموم لساندن اعتراف جرم وکناهی واستغفار واسترجاعی حاوی یازیلان ورقه‌یی قرائت ایلمسیله جمله حضار زانو بزمین تضرع وزاری وسینه کوب ندامت وپشیمانی اولملری اوزرینه مرقوم طرفندن بشارت عفو وآزادکی ایله احیا ایدلدیلر .

پاپا کافهٔ اهل صلیبك هرکونا ذنوب وآثاملری عفو اولنه‌جغنی وعد ایله برابر کندی نفسلری واولاد وعیال وتعلقاتلری وجمله مالملکلری دخی روما کلیساسنك وحواریوندن پتروس ایله پاولوسك تحت

حمايت روحانيه‌لرينه آلديغى اعلام ايلدى . قلرمون مجلسى آوروپايه براساس صلح وسكون وضع ايتديكندن امراى نصارا بهادر لقلرينى ابراز ايده‌جك حل ومحل قالمديغنه وجمله‌سى محتاج كفارت جرم وجنايت اصحابندن اولوب مون تسكيونك قولنجه هر برينه ، هواسنه موافق مسلك واستغفار وعد اولنديغنه مبنى ارتق هركس دست غيرت وشطارتله صليب وسلاحه صارلدى .

وقتاكه اهل صليب آوروپادن حركتله آسيايه كذار ايدر برخيلى وقوعات فاجعه‌دن صكره ميلادى ١٠٩٩ سنه‌سنك آغستوسى بدايسنده قدس برجلرى آلتنه صوقيلور .

اوصرده‌ده سن ژان دارالفقراسى { ژه‌رار تونق } نامنده برذاتك اداره‌سنه كچمش ايدى . قدس حاكمى ، مرقومى اهل صليبه معاونت ايدر خوفيله مركزه جلب وبرزندانده حبس ايتديرمشدى . قدس اهل صليبه انتقال ايتديكنده ژه‌رار ، بنه صاليويرلمش وخرستيان مجروحلرينك امر تداويسنه مأمور ايدلمشدى . قدسك ضبطيله قراللغنه انتخاب ايديلن غود فرووا دوبويون ، ژه‌رارك سبق ايدن خدمتنه مكافاةً اوروپاده‌كى املاكنى زاويه‌ٔ مذكوره‌يه وقف ايله دها برچوق معاونتلرده بولنمشدر . ايشته قدس سن ژان شواليه‌لرينك تاريخى شوصورتله باشلامشدر . ژه‌رار بعده اخوت اوجاغنك تمايز وافرادينك تكاثر ايتديكنى كورمكله بونلرك برنام آلتنه الحلرى ايچون پاپا ايكنجى پاسقاله مراجعت ايتمشدى .

پاپا ١١١٣ تاريخ ميلاديسنده برامرنامه تسطيريله ژه‌رارى سن ژان اوسپيتاليه‌لرينك رئيسلكنه تعيين وخادم الفقراء عنوانى توجيه ايله

افراده علامت فارقه اولهرق باشلقلی و کوکسی بر بیاض خاچ ایله مزین بر سیاه خرمانی اکسا ایتدیرمشدر .

ژهرار، زاویه‌سنی سائر اماکندن قطعیاً تفریق ایچون دها جسیم بر بنا انشا ایتدیردیکی کبی بورایه مخرج اولمق اوزره آوروپاده متعدد شعبه‌لر تأسیس ایلمشدر . مرقوملك میلادی ١١١٩ سنه‌سنده وقوع وفاتنه مبنی ریاسته « فره‌ر رایمون دوپویی » انتخاب ایدلمشدر .

بوذات جمعیتجه برخیلی اجرا آتده بولنوب قدس زوارینی بدویلردن محافظه قیدیله افرادك برقسمنی تسلیحه قرار ویرمش و بونلری اوچ صنفه تفریق اتمشدر .

برنجیسی : شوالیه دوژوستیس [١] قسمی که پدردن درت قوشاق اصالت اثباتنه مجبور ایدی . اوزرلرنده کی لباس قرمزی اولوب کوکسلرینك صول جهتنده بر اچالیا معاق ایدی .

قلنج ومهموزلری آلتوندن اعمال اولنمشدر . بونلردن اغورنده هروقت محاربه‌یه سوق ایدیلیوردی .

ایکنجیسی : عابدلر « رولیژییو » [٢] کلیسالرده اجرای آیینه وشوالیه‌لره تلقین دینه مأمور ایدیلر . بونلر صکره‌لری دها ایکی صنفه آیریلوب برقسمی مرکز کلیسالرنده پاپازلق اتمکه ودیکر قسمی ده محال سائره‌ده یعنی شعبه‌لرده راهبلك وظیفه‌سنده بولنمغه مأمور ایدی .

اوچنجیسی : ینه ایکی صنفه منقسم اوله‌رق برینه فره‌ر خدمهٔ مسلحه‌سی [٣] که شوالیه‌لغه نامزد اولمدن اقدم بونلر نزدنده سلاحدار

(١) Chevaliers de Justice

(٢) Religieux

(٣) Frères servants d' armes

ومیراخورلق خدمتلری ایفا ایتمك لازم کلیردی . دیکر قسم مأمون وخدمه قبیلندن معدود بولنمش ایسه‌ده بونلر دخی تلقین دین ایله برابر خلقی مسلکلرینه جلب ایتمکه سعی ایلر ایدی .

« ۲ »

—— رودوسك شوالیه‌لر طرفندن ضبطی ——

معلومدرکه اهل صلیب ، برنجی سفرلرنده و ٤٧٤ سنهٔ هجریه‌سنده قدسی ضبط ایدوب لورن [۱] دوقه‌سی « غود فروا دوبولیون » قرال اعلان ایدلمشدی .

دردنجی سفرلرنده و ٥٨٢ سال هجریسنده ، استانبولده لاتین ایمپراطورلغی تشکیل ایدیلوب « قونت بودوان » ایمپراطور تعیین وسلانیك جهتلرینه‌ده قونت « مون فررا » قرال انتخاب اولنمشلردی . استانبوله تابع اولان سائر محللرده پرنسلکه ودوقه‌لغه تفریق ایدلمشدی .

قدس قراللغی صلاح الدین ایوبینك ظهوری اوزرینه پایه‌دار اوله‌میوب ارض مقدسه‌ده‌کی فرنك قوتی خیلی تزلزله اوغرادلمش وقدس مثللو سوریه حوالیسی اکثر استرداد ایدیله‌رك اوروپا اهل سیفنه قارشی بك چوق غلبات احراز ایدلمشدی . درایت وشهامتی ایله تمیت وتوحید اولنان ممالك اسلامیه ، مشار الیهك وفاتی اوزرینه [۲۷ صفر ٥٨٩] هرطرفدن تهاجم وتجاوزه باشلانمش واخلافنك

---

[۱] میلادی ۱۸۷۱ وهجری ۱۲۸۳ تاریخنده المانلرك فرانسزلردن حرباً ضبط ایلدکلری برایالتك اسمیدر .

عجز اداره‌لرندن استدریلان استفاده ایله فرنکلرك برعصر دها شرقده بقا بولملرینه میدان ویرلمشدر . بو اثناده ظهور ایله شرقه ، غربه طاغیلان اولاد جنکیز ، شرافت اسلامیه‌یه بیکانه قالان طاقمدن ایدی .

بونکله برابر اوطرفجه و فرنکلرجه مطلوب اولان اتفاق حاصل اولمامش وصلاح الدین ایوبینك برادر زاده‌سی ملك الکاملك آلمانیا امپراطوری ایکنجی فره‌دریقه صاتمش اولدیغی قدس شریف شهری ٦٢٢ سنهٔ هجریه‌سنده ترکلر طرفندن استرداد ایدلمشدی .

٦٦٩ سنه‌سنده دخی عکانك استرداد وضبطیله لاتین وشوالیه‌لق عنصری قطعیاً تارومار ایدلمشدر . دها غریبی ، فرنکلرك قسطنطنیه‌ده تأسیس ایتدکلری لاتین امپراطورلغی — قدسك فتحندن التمش سنه دها اقدم محو ایدیلوب ازنیکده مجبوراً اجرای حکومت ایدن « میشه‌ل پالئولوغوس » استانبوله نقل سریر سلطنت وروم ایلی ایله آطه‌لر دکزنده‌کی اجزای ملکنی جمع واسترداد ایله تقویهٔ بنیان دولت ایلمشدر .

عکاده صوك امیدلرینی تجربه‌یه قیام ایدوب قوماندانلری قبریس قرالی ایکنجی هانرینك فراری اوزرینه برهزیمت کامله‌یه دوچار اولان اهل صلیب ، اسلامه مخصوص بولنان علو مرحمت ایله مملکتلرینه عودته موفق اولمش وبر قسمی ده قبریسده لیمسون قصبه‌سنده براشوب قالمشدر .

هانری بو بیکی مسافرلرندن کیت کیده اندیشه‌یه دوشمشدی . ذاتاً بونلر کبی دها نیجه لاتین افرادی ، هانرینك خطاسیله اسلامه مغلوب اولدقلرینی اونوته‌جق قدر بر زمان کچمامشدی . بناءً علیه شوالیه‌لرده دخی هانریدن اخذ ثار ایتمك فکری کیتمامشدی . لکن بو مقصدك حصول بولمسنه قوتاری کافی اولمدیغی جهتله اسکی حریتلرینی قزانمغی

برکندی مذهبلرندن غیری اولان روملرك تحت تضییقلرنده قالمغی دخی آرزو ایدیورلردی . بناء علیه شوالیه سرکرده‌لرندن « ژان دوویلیه » آناطولی ساحلنه یقین اوله‌رق بر محل تحریسنه سوق ایلدی . او صره‌ده قبریس اداره‌سی بیزانس امپراطورلغندن بیزار اولمش و همجوار قورصانلرینه بر جولانگاه کسلمشدی . قبریس طرفندن امداد ایدلدکجه ردوسك جزئی بر معاونت وغیرتله الده ایدیله‌بیله‌جکنه ژان دوویلیه قانع اولمشدی . فقط بو مقصده نه بو ذات و نه اخلافندن برکیمسه موفق اوله‌بیلدی . پرووانسلی کیوم دوویلارت حصول مقصد ایچون پاپانك رخصت و معاونتنی طلب ضمننده اوروپایه عزیمت ایلیه‌جکی صره‌ده وفات ایتمش و کندیندن صکره ریاسته کتیریلان فولق دوویلارت بوکا موفق اولمغله ردوس شوالیه‌لرینك مؤسسلکی عنوانی احراز ایلمشدر . ردوسك فتحی ایچون اوروپادن پك چوق معاونتلر ایدلمشدر . پاپا و فرانسه قرالی کوزل فلیپ کیلو اراضیء مقدسه‌نك استردادی ردوس ایله آناطولی‌یه جوار مراقبه‌سنك الده ایدلمسنه منوط بولندیغی مطالعه‌سنده ایدیلر . فقط عکانك مغلوبیتنی اذهاندن ازاله ایتمکه ردوسك فتحی‌ده کافی دکلدی . بناءً علیه ردوس سفری خفی طوتلدی و ایدلمکده اولان معاونتك بدسی استردادده صرف ایدیله‌جکی اعلان ایدلدی . بو خیال و امید بر نوع دسیسه اولدیغی حالده متعصب فرنکلری تنه غیرته کتیردی . قادینلره وارنجه‌یه قدر هرکس قدرنجه اعانه ایتمکده و عساکر معاونه ایتالیانك جنوبنده واقع برندیزی شهرنده تجمع ایدرك شرقه طوغری قالقه‌جقلری ساعتی بکلیوب طورمقده ایدی . خلقك بو رغبتی بر درجه‌یه واردی که کویلیلرك سوریه ساحلنه کاملاً نقلی لازم کلمشه

بونلری استیعاب ونقله کافی مراکب بحریه بولنمیه‌جقدی . فولق دوویلارت مراجعت ایدنلرك نامدار وناموسکار اولانلرینی تفریق وقسم باقیسنی مملکتلرینه اعزام ایلدی . پاپانك مساعده‌سی استحصال ایدلدکدنصکره بو کوچك اهل صلیب فرقه‌سی دکزه آچلدی . برقاچ کون حرکتدنصکره بونلری حامل اولان دونمه لیمسون شهرینه مواصلت ایتدی . اوراده دخی شوالیه عسکرینك لوازم سائره‌سی اتمام ایدیله‌رك مکری لیماننه متوجهاً حرکت ایدلدی . شوالیه قوماندانی فولق دوویلارت مکریده اقامتی اثناسنده تدارك ایده‌بیلدیکی خفیه‌لر واسطه‌سیله ردوس شهرینك یاپیلرینی ولیمانلرینك وسعت ودمیر محللرینی استکشافه قالقشدی . برطرفدن دخی ردوسك تیمار اعتباریله اداره‌سنك کندینه احاله‌سنی طلب ضمننده ایمپراطور ایکنجی آندره پیقوس نزدینه برهیئت مبعوثه کوندردی . ایمپراطور ایسه جزیره اوزرنده برشاتودن ماعدا حقوقه مالك دکلدی . فقط لاتینلره اولان بغض وعداوتی زیاده اولمق جهتیله شوالیه‌لره مدافعه‌ده بولنمق اوزره آق دکزك قورصانلرینی جزیره‌یه دعوت ایله اقامتلرینه مساعده ایتدی ویلارت استانبولدن آلدیغی جواب رد اوزرینه محاصره‌یه حاضرلنمش وبر روایتده مبعوثلری استانبولده دها مذاکره ایله مشغول ایکن کیلرینی جزیره‌یه یناشدیرمشدر . بو واقعه ١٥ اغستوس ١٣٠٩ سنهٔ میلادیه‌سیله ٦٩٧ سنهٔ هجریه‌سنه تصادف ایدیور . جزیره‌یه یرلشمش اولان ترك وعرب فرقه‌لری . ماهیت عسکریه‌لرینی تقدیره نزول ایتمدکلری شوالیه‌لر طرفندن شدتلی برهجومه معروض اولدقدن وبرچوق تلفات ویردکدن صکره پراکنده کیلریله مغلوباً دکزه

آچادیلر . حتی ایمپراطورك استانبولدن امداد اوله‌رق کوندردیکی عسکر دخی برایشه یارامدی . ویلارت شهری برقاچ کون دها محاصره‌دن صکره هجوم وضبط ایتدی (١) . عرض واستیمانه چالیشان خرستیانلرك کندی مملکتلرینه عودتلرینه واسیر ایدلمش اسرای مسلمه‌نك عموییتله اعدامنه قرار ویرلدی . شهرك ضبطندن برقاچ کون صکره دخی لیندوز وسائر استحکاماتك تسخیرینه موفق اولنمشدر . بعض مورخین وازجمله موسیو ادوار بیلیوتی . شوالیه‌لرك ردوسی میلادی ١٣٠٩ وهجری ٧٠٧ ده فتحندن برسنه صکره غازی عثمان حضرتلرینك جزیره‌یی ضبط واسترداده قیام ایلدیکنی بیان ایدر . وبعضلرندن ایسه عثمان غازی‌یه صادووا پرنس بشنجی « آمه‌ده » مدافعه ایله چالدیغی غلبه اوزرینه F. E. R. T. حرف ویا « Fortitu do ejus Rhodum tennit الك قوتی ایله ردوس ضبط ایدلمش » عباره‌سنی علامت فخر وشان اوله‌رق طاشیدیغی مرویدر .

آزچوق تاریخ بیلنلرجه معلومدرکه عثمان غازی دور سلطنتنده حدود دولت ، قرمان ساحانه کلمش اولدیغی کبی ردوسه عسکر سوقنه خدمات ایله‌جق دونما دخی مفقود ایدی . عثمانلیلرك بحراً اجرا ایلدکلری

[١] مرویدرکه شوالیه‌لردن بعض فدائیلر ، قیون دریلرینه صاریله‌رق و اقشامه طوغری شهره کیرمکده اولان برقیون سوریسنه قاریشه‌رق داخل سور اولدیلر وخدعهٔ عسکریه‌لرینی تکرارده ابقا ایچون منسوجات اوزرینه اوصورتله رسملر یاپمش وکویا بورسملر ترکلرك وجودینه دکین باقی ایکن سلطانك بانیلری رسملی دقتلر نقشطوپلاتدیرلمسنی امر ایلمش ایمش .

ایلك محاربه، مرمره دکزنده‌کی قالولیمنی یعنی امیر علی آطه‌سنی ضبطدن عبارت اولدی .

اکر ردوس بویله بر هجومه اوغرامش ایسه بلکه قرمان آیدین منتشه بکلری طرفندن واقع اولمشدر . بشنجی آمه‌ده یه کلنجه بوذات ۱۳۱۰ سنهٔ میلادیه‌سنده انکلتره قرالی اوچنجی ادوارك جلوس رسمنده حاضر بولنمش وفرانسه قرالی کوزل فلیب طرفندن کرمه‌سی ازاله ایدیلن حقسارتدن طولایی ترضیه طلب ایدن قرال ادوارك پدرینی تلیفه مأمور ایدلمشدی . وبومأموریتندن صکره دخی آلمانیا امپراطوری یدنجی هانرینك رومادهٔ وقوعبولان رسم تتوجنده حاضر بولنمشدر . شوتفصیلاته کوره کرك غازی عثمان حضرتلرینك وکرك بشنجی آمه‌ده‌نك ردوسی ضبط ومدافعه‌لری شویله طورسون زیارتلری بیله تاریخجه مجهولدر . بوقاروده‌کی علامته دخی کلنجه آمه‌ده مذکور علامتی تاریخ مذکوردن اون سنه اقدم طاننمقده بولنمشدی .

حاصلی قدس سن ژان اوسپیتالیه‌لری ردوسی ضبط ایله جمعیتلرینی تقرر وتأسیس ایلدکلری تاریخدن اعتباراً « ردوس شوالیه‌لری » نامیله یاد ایدلمکه باشلامشلردر .

فرنك تاریخلری ولغت علمیه وفنیه‌لری شوالیه‌لك عالمنه دائر تفصیلات آتیه‌یی اعطا ایدر :

شوالیه‌لك آورویانك قرون وسطی مدنیتنی مع زیاده تصویر وتجسیم ایتدیرر برصنفدر . جمعیتلری میلادی طقوزنجی عصردن اون التنجی عصر اوائلنه قدر دوام ایده‌بیلمشدر .

شوالیه‌لك اولا فرانسه‌ده تأسیس ایدوب بعده انکلتره ، اسپانیا

جنوبی آلمانیا و جنوبی ایتالیایه قدر تعمیم ایتمشدر . بونلرك ظهوری ، دره بکلرك آوروپاده خروج و کسب قوت ایتدکلری زمانه مصادفدر . بونلرك یکانه مقصدلری ، حق و ضعفك مدافعه‌سیله یتیملرك حمایه ایدلمسندن عبارت ایدی .

شوالیه‌لر ابتداء ظهورلرنده زاهد کورینه‌رك کلیسایه تابع اولدیلر ، دین و مذهب و مظلوم و محقرلر حامیسی طاندیلر . فقط کلیسا بونلر یوزندن کسب ثروت و قوت ایلدکدنصکره سلاحلرینه مدارا ایتمدی . ایشته شوالیه‌لر ، بو تاریخده فساد اخلاقه اوغرایه‌رق قادینلرله صالونلرده وقت کچیرمکه ، لباس رنکینلریله ابراز ظرافت ایتمکه باشلادیلر .

اهل صلیب محاربانی ، شوالیه قهرمانلرینی محو ایتمشدر . یوزسنه محاربه‌سی ایسه اوجاقلرینه اینجیردیمك مرتبه‌سنی بولدیرمشدر . بیچاره فرانسه دخی بونلر یوزندن بر طاقم آجی مغلوبیتلره دوچار اولمش و انکلیزلرك برایالتلری حکمنه کیرمش ایدی .

برنجی فرانسوا ، دورنده شوالیه‌لر جمعیتی اصلاح ایدیلوب افرادی زادکاندن آنجق بالانشدی : بو صنفه داخل اوله‌جقلر ، سکز اون یاشلرنده ایکن بعض رؤسا معیتنده خدمته مجبور طوتیلوردی . بونلره « پاژ » یعنی اوغلان نامی ویریله‌رك هر کون آته بینمك ، آوه کیتمك کبی ممارسه‌لرله اشتغال ایدیلورلردی . اون درت یاشنده سائس نامی اله‌رق قوماندانلرینی تعقیباً حربه کیدرلردی . شوالیه نامنی ایسه یکرمی بر یاشندن اول آله‌مزدی . سائس اولدقلری زمان دخی شوالیه البسه‌سی بعضلرینه اکسا ایدیلور و آته بندیریلوردی . برچوغی پیاده اوله‌رق حربه کیدردی .

بر محاربه‌ده براز ابراز ایدنلر « شوالیه بانازه » یعنی سنجاقلی شوالیه » نامنی آلیردی که دیکرلرینه نظراً امتیاز عداد یلور ؛ مأموریتلری بر مواجههٔ عمومیه‌ده اعلان ایدیلورلك معیتلرینه بر مقدار شوالیه عماقلری ویریلوردی .

شوالیه‌لرك آلات حربیه‌سی اوق ، ایکی قوللاقلی قلنج ، بالطه ، قیصه و کسکین قما و قالقاندن عبارت که هر شوالیه ، سلاحنی ذاتی بالذات محافظه‌یه مجبور ایدی . شوالیه‌لك . کلیسادن تباعد ایتدیکنده پاپالر . کندیلرینه دها مطیع اولمق اوزره دیکر جمعیتلر تشکیلنه تشبث ایتدیلر . چونکه پاپالرجه مقصد یکانه ، اهل اسلامی ازمك و آوروپا قرال و حکمدارلرینك اعمال نفوذ ایتملرینه میدان براقمامق ایدی . ایشته بو درجه‌یه کلدکدن حکمدارلر دخی پاپالره رغماً دره‌بکلرینی تزیید و دها بعض عسکری شعبه‌لر تشکیل ایتمکدن خالی اولمازلر ایدی که صکره‌دن بو اوجاقلرك مجموعی یوز اللی‌یه بالغ بولنمشدر .

قدس سن ژان شواليه‌لرينك رودوسده ايكى يوز ايكى سنه دوام ايدن مدت حكومتلرى

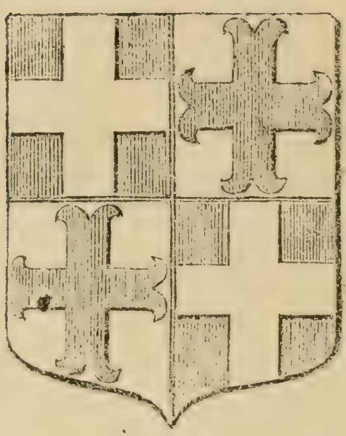

شواليه جمعيتنك ملى قورسى آرمه‌سى در . بوندن صكره مشكللريله كوريله‌جك اولانلر رئيس الرؤسالرك ذاتلرينه مخصوص ايدى .

« ٣ »

رودوسده شواليه‌لرك اداره‌سی [١]

برنجی رئيس الرؤسا

فولق دوويلارت { ٧٠٨ — ٧١٨ }

FOULQUES DE VILLARET

1310 1319

قدس شريف سن ژان شواليه‌لرينك يكرمی دردنجيسی و ردوسده
تأسيس ايدن جمعيتك برنجی رئيس الرؤساسی اولان فولق دوويلارت، دشمنی

---

[١] برنوع اداره مطلقه ايدی امری عسكريه دن مركب اولان مجلس
رؤسالری انتخابه صلاحيتدار اولديغی حالده انتخابی متعاقب هيچ براجرا آته
قاريشمزدی . فقط پك زياده اوپنوذ نزاعلر ظهورنده مجلس، باپا ويا آوروپا
حكمدارلرينه شكايتده بولنوردی جمعيتك اعانه ووقف صورتيله يد تصرفنه كچن
املاك بزده‌كی اداره قديمه‌يه مشابه ايدی يعنی اراضی جمعيت تيمار ، زعامت
ومقاطعه‌دن عبارت ايدی برنلره مناستر ويا دخی تعبير ايديلوردی اداره ايدنه
[illegible]

خارج وداخل دفع وتنكيل ایلدکدن ولیندوز قلعه‌سنی دخی ید تسخیره الدقدنصکره استحکاماتك تعمیر وتحکمینه بذل اهتمام ایله دونمانك سفر برحالنه وضعنی ومهمات حربیه ولازمه تدارکنی امر ایلمشدر ٭ قدس وعکانك اسلام طرفندن فتحی اوزرینه اوته یه بری یه طاغیلان لاتین اقوامی ردوسك شوالیه‌لره انتقالنی خبر الدقلرنده — امید ایلدکلری حمایه سائقه‌سیله — جزیره‌یه هجرته باشلامش ونفوس قصبه‌نی تزیید ایله برابر اپی تزلزله اوغرایان امر تجارتك وصنعت وزراعتك ترقیسنه خدمت ایلمشلردر ٭

فولق دوویلارت بویکی مسافرلرینی یرلی یرینه یرلشدیردکدنصکره دونمایه راکب اوله‌رق ردوسه مجاور اولان هرکیت ایله سومبکی ، اینجیرلی ایلیاکی آطه‌لرینی ، برقاچ سنه‌صکره — قبریسده برافیلان اشیانك نقلی صره‌سنده — استانکوی ولریوز قالیمنوز جزیره‌لرینی ضبطه موفق اولمشدر ٭ ویلارت جزائر مذکوره‌ده موجود اولان قلعه‌وبرجلری تعمیر واولمیانلرده یکیسنی انشا ایتدیروب تقویه وادارہ‌لرینی رؤسادن بعضلرینه احاله‌دن صکره مظفراً ردوسه عودتنده اوروپانك هرطرفندن

بیوك مأموریتلردن معدود اولمشدر ٭ بعضاً اراضی ایجاره ویریلوردی استیجار ایدن شوالیه‌لره مستأجر دینوب بواسم کیت کیده جمعیتجه علم اولوب قالمشدر ٭ هر ایکی صورتله دخی جمعیت مقاطعه‌لرنده بربیوك مأمورایله شوالیه‌لکه نامزد افراد بولنوب بونلر اداره مرکزیه‌دن آلدقلری امره کوره حرکت ایدرلردی ٭ هربرمقاطعه‌نك مخصصاتی معین ومضبوط ایدی ٭ اداره مرکزیه‌ده‌کی مجلس رؤسایی تشکیل ایدن ذوات ، امرای عسکریه‌دن انتخاب ایدیلوردی ٭ تفرعات اداره‌یه نظارت ایدنلرده جمعیتجه برنام ویریلوردی ٭

تبریکه مظهر ایدلمش وکلیسالرده نامنه پاپا نجه دعا قدرش طوسای وحانبه طرفندن دعالر اولنمشدر . اوروپالیلرك وباخصوص حکمدارلرینك بربیوك امیدی وارایدی . اوده اناطولی یه ساحل دوشن ردوسك ضبطیله ارض مقدسی استردادده موفق اولمق ایدی . بوفکر وخیال اوزرینه ایدی که ردوس شوالیه لرینك شجاعت وغیرتلری اوج ستایشه واقباله چیقارلدی .

کلیسا وبتون خرستیانلغی مدافعه ایتمك وظیفه سی بونلره تودیع ایدیله رك تامپلیه لر [۱] علیهنه قیام ایدلدی . بونلر دخی شوالیه لر

جمعیتجه اك پارلاق « فرانسه لانقی » یعنی صنفی ایدی مستشارلق وباش مهماندارلق فرانسزلره مخصوص ایدی . باش زعیم یعنی « زراعت ناظری » پرووانس صنفندن واوچنجی درجه ده قالان جمعیت مشیرلکی اوورنی صنفندن ودردنجی درجه ده بحریه قوماندانلغی ایتالیان صنفندن وبشنجی مرتبه ده سواری قوماندانلغی انکلیز فرقه سندن والتنجی درجه ده جمعیتك محکمه باش مأموری یعنی عدلیه ناظری المانلردن ویدنجیسی باش محافظ اراغون صنفندن انتخاب ایدیلیردی .

[۱] تامپلیه لر = ٤٩٥ الی ٦٩٢ هجری و ١١١٧ - ١٣١٤ میلادی بونلرك اساسی شوالیه لرکبی قدس شریفه خدمت فکرندن انبعاث ایدر . هوکدو پاین Hugues de Payens ایله ژه فروا دوسن آلده مار Geffroi de St Aldémard نامنده ایکی فرانسز شوالیه سی میدانده مؤسس اوله رق کوریلور . بونلر قدسك داخلنده وخارجنده طولاشان اوروپا زوارینه رهبرلك ایدن واونلری اهالی محلیه نك وبدویلرك تجاوزاتندن وقایه یه چالیشوردی بونلر دها اقدم شوالیه اوجاقلرنده شاکرد ویاماق ایدی فقط بویولده کی خدمتلری اوصره ده قدس قرالی بولنان ایکنجی بودوون Boudouin طرفندن تقدیر ایدیله رك

كبی برعسكری جمعیتی ایدی تامپلیه‌لرك وقتیله عسكانی عربلره پاره ایله صاتدقلری حوادثی بوارالق شایع اولمغله باشده پاپا بولندیغی حالده علی العموم حكمدارلر نفرین خوان اولمشدی . بوصنف حقنده‌كی مفتریات شنیعه‌نك برقسمنی عین صنف افرادندن « نوفودای » نامنده

كندیلرینه مخصوصاً بیت المقدس جوارنده برمحل تخصیص ایدلدی . وبونلره تامپلیه نامی ویرلدی . اوروپادن وبالخصوص پاپا ایكنجی اونوره Honoré دن امداد ومعاونت طلب ایدلمك اوزره رومایه عزیمته هوك مأمور ایدلمشدی . هوك قدس قرالنك معروضاتنی كوزلجه تفهیمدن صكره برابرنده‌كی ارقداشلرینی پاپایه تقدیم ایله كندیلرینك ایتدكلری خدمتده دواملرینی تأمینه چالیشه‌رق تامپلیه نامیله بوصنف تشكیلنی پاپادن استرحام ایتدی . پاپا شوالیه صنفلرندن دائما استفاده ایده كلدیكی ایچون تكلیفلرینی اساساً قبول ایدوب هوك ایله رفقاسنی فرانسه‌ده شامپانیا آیالتنك برووئی شهرنده انعقاد ایتمكده اولان مجلس روحانی‌یه سوق ایلدی . بوجمعیتده حاضر بولنمش اولان مشهور (سن برنار) تامپلیه صنفی ایچون برتعلیماتنامه قلمه آلهرق بونلره برچوق نصیحتلرده بولنمشدی . هوك مذكور تعلیماتنامه‌یی تصدیق ایتدیرمك ایچون رومایه عودتنده پاپا طرفندن تامپلیه‌لرك اصولاً رئیس الرؤساسی اعلان ایدلمشدر .

تامپلیه صنفی شوالیه‌لردن دها پارلاق تأسس ایدوب برچوق اعانه‌لره مظهر اولمشدر . بونلر اوروپاده متعدد مالكانه‌لره صاحب اولدقلری كبی سوریه‌ده دخی طرابلس شام وانطاكیه ودها سائر شهرلر اداره‌سی پرنسلك اوله‌رق اونلره احاله اولنمشدی . شوقزاندقلری نفوذدن طولایی شوالیه‌لر ایله تامپلیه‌لر بیننده برمباینت افكار حاصل اولدی هله تامپلیه‌لر قراللره اطاعتسزلكده دها ایلری واردیلر بوصنف برارالق قبریسی انكلتره قرالی ریشاردن (٣٠٠٠٠٠) دوقه‌التوننه صاتون آلدیلر . صكره بونلر اهالی وقرال هانری دولوزینیان ایله كچنامیوب هانری‌یی ارمنستانه قدر فراره مجبور ایتدیلر .

بر راهب نشر واشاعه وفرانسه قرالی کوزل فلیبه قدر اسماعه چالشمشدی .

فلیب پاپالرك آلتی مقامنده اولان شوالیه‌لره دها پاپا سکزنجی بونیفاس زماننده اعلان عداوت ایله اونلری اتهامه چالشمش وحتی ٦٨٦ ده آوینیون شهرینی پاپالق مقری اتخاذ ایله پاپالعنه‌ده فرانسه ایسقوپوسلرندن بشنجی قله‌مانی انتخاب ایتدیرمشدی .

تامپلیه‌لرك کندی « غران متری » لریله پاپادن غیری برکیمسه‌یی طانیمامالری وحضرت عیسانك تصویرینی حقارت ایله ایاق آلتنده چیکنه‌مه‌لری ودین عیسویدن غیری برمذهبه سالك اولمق ایستملری یولنده میدانه چیقاریلان عزویات اوزرینه تامپلیه‌لر خلق نظرنده دها زیاده مردودیت قزانمشلردی . فلیب کیفیتی درحال پاپایه رسماً اشعار ایتدی واونلری اتهام ایچون ارباب وقوفدن مرکب برمجلس تشکیلنی التماسده بولندی . پاپا اولاً عزویاته نظر صحتله باقمیوب ایشك اوکنی

وبرادری صیدا پرنس آموری‌یی حکمدار اعلان ایلدیلر . فقط هانری برزمان صکره عودتله اجرای حکومتی اخذه موفق اولنجه تامپلیه‌لرك شدیداً علیهنه قیام ایلدی . ذاتاً عکامغلوبیتندن صکره آموری قبریسده تجمع ایدن تامپلیه‌لری پاپانك امری، اوزرینه طرد وتنکیل ایتمشیدی که تامپلیه‌لرده بوکا جداً لایق ایدی . زیرا قدس قرالنك کیفسزلکندن بالاستفاده تاج قرالی‌یی اله کچیرمك ایچون هرایکی طرف مخاصمه‌یه کیریشدی . وداخلی برمحاربه‌دن قورتلدی بونلرك آره‌لرینی ٦٢٦ سنه‌سنده فرانسه قراللرندن اون دردنجی لوئی بولمغه چالشدی وهرایکی طرفدن عسکر آلەرق مصری استیلایه کیتمش ایسه‌ده اوضدیت ازاله ایدیله‌مدی . نهایت ینه فرانسه قراللرندن کوزل فلیب بونلره بغض وعداوت وآوروپاده بعض حکمداران ایله پاپا بشنجی قله‌مانی اتفاقه دعوت ایلدکدن صکره ١٣١٤ سنه‌سنده تامپلیه صنفنك کاملاً لغوینه وافرادینك عمومیتله قتل واعدامنه موفق اولمشدر .

آلمغه و تامپليه صنفنی بسبتون لغو اتمکدن ایسه اصلاحه چالیشلمسنی جواباً بیلدیرمش ایکن فلیب اولکی ادعاسنده اصرار ایله فرانسه ده مقیم تامپلیه‌لر علیهنه خلق وحبی اولا قرال و پرنسلری تشویق ایتمشدر . نهایت ویانه شهرنده ومیلادی ۱۳۱۲ سنه‌سنده فوق‌العاده اوله‌رق اجتماع ایدن برمجلس روحانیده تامپلیه صنفنك لغوینه وملك وثروتلرینك مصادره‌سنه قرار ویرلدی .

فلیب بوقرارو حکمی بکنمیه‌رك پاپایه رغماً فرانسه داخلنده بولنان تامپلیه‌لرك کافه‌سنی حبس ورئیس‌الرؤسالری « ژاق دومولای » [۱] ایله رفقاسنی ۱۳۱٤ ده جلاده تسلیم ایتدیردی . وبرچوغنی میدان آتشلرنده یاقدیردی . شوتعقیبات وخشیانه ، پورتکیزدن ماعدا فرانسه ، انکلتره ، المانیا ، اسوج ونورج وایتالیا قطعه‌لرینك هرطرفنده شدتله اجرا اولندی .

تامپلیه‌لردن موروث شاتو ، عقار ومالکانه‌لر ایله خزائن عظیمه‌نك مقاسمه‌سی خصوصنده برچوق مجادله‌لر واقع اولمشدر .

اسپانیا تامپلیه‌لرینك اموال واراضیسی برائت ومعصومیتلری مجلسجه‌ده

---

[۱] مولای پك غریب اوله‌رق پاپانك قرق کون وقرالك برسنه‌یه‌قدر کندی کبی اعدام ایدلملرینی سیاستکاه اوزرنده ایکن تمنی ایتمش وفی الحقیقه پاپا قله‌مان التی آی وقرال دخی برسنه صکره وفات ایتمشلردر : تامپلیه‌لرك اشکنجه واعدام جزالری حکامه‌مجبوراً تصدیق ایتدیریلر ایدی مشهور « بوسوئه » واقعه‌دن بحث ایلدیکی صرده « اشکنجه ایله اعتراف ایتدکلری جرائمی میدان سیاستده انکار ایده‌رك اعلان معصومیت ایتدیلر » مطالعه‌سنده بولنور مورخین سائره ایسه فرانق ماصونلره تامپلیه‌لرك جلد ثانیسی نظریله باقمقده‌در .

تظاهر ایدن واندلسده عربلره مدافعه ایله غرناطه شهرینی تحت تضییقه آلان صنف اوزرنده کاکان ابقا ایدلدی واسپانیادن غیری ممالکده تامپلیه‌لر نامنه نه‌قدر اموال واراضی وارایسه هپسنك ردوس شوالیه‌لرینه ترکنه قرار ویرلدی .

بعض ارباب وقوف وازجمله پاپا ، ردوس شوالیه‌لرینك تامپلیه‌لرکبی برکون تابع هوای سفاهت اوله‌جقلری وچونکه اوقدر اموالی اداره شویله طورسون وظیفه‌لرندن اولان دین مدافعلکنی ترك ایله دینسزلکه واطاعتسزلکه باشلیه‌جقلری مطالعه‌سنی درمیان ایتدی ونقود موقوفه‌نك پاپالق خزینه‌سنده حفظنه اتفاق آرا ایله قرار ویرلدی .

شوقراردن پاپا خیلی استفاده ایتدیکی حالده تامپلیه‌لرك ثروت واقباللرینه حسد ایله صنفلرینی عمومیتله اتهام ایتدیرن فرانسه قرالی فلیب وخلفی اونجی لوئی پك آز استفاده ایده‌بیلمشلردر . ردوس شوالیه‌لری شمدی یه‌قدر اوروپانك قورو قورو توجهلریله وقت کچیرمکده ایکن بوندن شوقدر غنائمه نائل اولمغله اوجاق حالندن چیقمش وترسانه‌لرینه ویردکلری انتظام وانشا ایتدیردکلری دونمامجهتیله اوزمانك الك قوی دولتلری صره‌سنه کچمشلردر . فقط بونلر اره‌سنده طاعت وعبادت قناعت وریاضت قالقمشدی رئیس الرؤسا فولق دوویلارت افراددن زیاده مبتلای سفالت اولمشدی . حتی اوروپا ایله برپارچه جاری اولان مناسباتنی قطع ایدوب پاپالق مقامنی طانیامغه ودونمانی لیماندن وعسکری قشله‌لرندن خارجه چیقارمامغه باشلادی .

بوحالده اوجاق دوام ایده‌مدی خزینه توکه‌دلدی ، خارجدن پاره استقراض ایتمك ایستنلدی . بورذائل احوال بعض رؤسانك جانی

صیقدیغی کبی اوروپاده، سن ژان شوالیه‌لرینی تامپلیه‌لردن زیاده مؤاخذه‌یه جسارت ایتدی .

مجلس رؤسا برکون خفیاً اجتماع ایله ویلارتك عزلنه ویرینه دخی « موریس دوپانیاق » ی رئیس الرؤسا انتخاب ایتدی . بوذات جمعیتك دوچار اولدیغی انتظامسزلغه ومضایقهٔ مالیه‌یه وسائره‌یه دائر ویلارتدن رسماً ایضاحات طلب ایتدی . ویلارت جواب ویرمامکله برابر یا عصیان ویا محافظهٔ حیات قیدیله عونه‌سنی برابرینه اله‌رق لیندوز شاتوسنه تحصن ایتدی . اورادن پاپاغه مراجعتله موریس حقنده اقامهٔ دعوا ایده‌ولدی . پاپا درحال « برناردو موره‌زه » و « بوصولو » ناملرنده ایکی مأمور تعیین واعزام ایله تحقیقاته کیریشدی .

بوایکی محقق شکایات واقعه‌یی ایوجه تحقیقدن صکره تنظیم ایلدکاری لایحه‌ده کرك ویلارتی وکرك خانی موریسی اتهام ایدرك ورئیس الرؤسالغه « ژه‌راردوبه‌ن » ی قائممقام براقه‌رق دیکر ایکی قوماندانی رومایه کتیردیلر . پاپا یکرمی ایکنجی ژان ، آوینیون شهرنده عقد ایتدیردیکی مجلس روحانیده ویلارتك برائتنه وخصمی موریسك محکومیتنه قرار ویردیردی . ویلارت رئیس الرؤسالق خدمتنده ابقا ایدلمش ایسه‌ده افکار عمومیه‌نك اوطرف علیهنده بولنمسی اوزرینه مرقومی ردوسه اعزامدن صرف نظرله یرینه (سن ژیل) مناسترینك بیوك دعاجیسی اولان (هه‌لیئون دوویلنوو) انتخاب ایتدیرلدی .

ویلارت ایتالیاده « قاپو » شهرنده وبرروایته کوره فرانسه‌ده « طولوز » ایالتنك « ته‌ریان » شاتوسنده بر مدت اقامتدن صکره وفات

ایتمشدر • خصمی موریس ایسه ، مون پلیه شهرنده طقوز سنه اقدم ترك حیات ایلمشدر •

دین واراضیٔ مقدسه‌نك محافظه‌سنه مأمور ایدیلان ردوس شوالیه‌لرینك دها بدایت ظهورلرنده شوقدر مساویٔ احواله تصادف ایدیلیور • احوال وعادات شرقیه‌یی مؤاخذه دن یورلمیان فرنك محررلری بوکا نه‌یولده جواب ویره‌بیلورلر ! بورالرینی پاپا جنابلری ده آکلامش ایدی‌که موریسك وفاتی غنیمت عد ایدوب ویلارته برخلف تعیین ایله اغتشاشات داخلیه‌نك اوکنی آلمغه چالشمشدر •

ایکنجی رئیس الرؤسا

هه لیئون دوویلنوو { ۷۱۸ — ۷٤٥ }

HELION DE VILLENEUVE

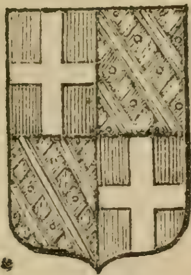

1319 1346

ویلارتك ایشدن ال‌چکدیرلمسی اوزرینه رئیس الرؤسالغه غربی فرانسه‌ده « روشه‌ل » ایالتی مضافاتندن (آروته ران) بارون زاده‌لرندن (هه لیئون دوویلنوو) انتخاب ایدلمشدر •

بو ذات اهل صليب محاربات اثناسنده ، عسكرلكجه بيوك برارلقلر اظهار ايتمش اولمسنه مبنى مأموريتى ، پاپا طرفندن دخى كمال ممنونيتله تصديق اولنمشدر . هه ليئون بو خبر مسرت آورى ، سن ژيل مناسترنده بولنديغى صره‌ده ايشيدوب همان آوينيون شهرينه عزيمتله بيان قبول وتشكر دنصكره شواليه « زه‌رارى » كنديسنه قائمقام اعلان ايتدى .

تامپليه‌لردن منتقل اموال واراضينك شواليه‌لره دور وتسليمنه بعض قراللر اعتراض ايديوردى . هه‌ليئون بو مسئله‌يى كمال موفقيتله حله موفق اولدى . و بعده مونپه‌ليه شهرنده عقد اولنان بر مجلس مشورتده شواليه‌لرى مملكتلرى وجنسلرى اعتباريله لانقلره يعنى عنصرلره تقسيم ايتدى . بو اثناده كويا سلطان اورخان حضرتلرى ردوسى فتح ايچون تداركات عظيمه‌ده بولنمقده ايمش .

ردوسدن آلنان خبر اوزرينه قائمقام زه‌رارك بالذات محل واقعه‌يه عزيمتله عثمانليلره غلبه چالديغى و آطه‌لرده اسكان ايچون كتوريلان ترك عائله‌لرينك اسير ايدلديكى مرويدر . بونده لاتين مورخلرينك بر خطاى عظيم ايتدكلرينه هيچ شبهه يوقدر . چونكه عثمانليلرك كاليپولى قلعه‌سنى ضبط ايچون روم ايلى جهتنه بوغازدن صال ايله عسكر امرار ايتملرى اوزمانلرده دولت عثمانيه‌نك دونمه‌سى اولمديغنى وثانياً دور فاتحدن اول آق دكزده‌كى كزديرلمديكى جزيره اوله‌رق بر بر دخى ضبط ايدلمديكنى مثبتدر . بو خطا ، سمادرك آطه‌سنى يغما ايدن و ميلادى ١٣٣٥ سنه‌سنده ضبطه‌ده موفق اولان ازمير بكك مخدومى أمور بك دونمه‌سندن غلطدر .

ایکنجی برهان ایسه سلطان عثمان وحتی اورخان ، مراد خداوندکار دور حکومتلرنده تجارت بحریهٔ عثمانیه تأسس ایتمدیکی کبی منتشا وقرمان حوالیسی فتوحاتی هنوز اکمال ایدیلمدرك فقط ردوس جزیرهسیله ملحقاتی جزائره متجاور بولنمامشدی .

هلیؤن آوروپاجه جمعیته متعلق ایشلرینی تسویهدن وبش اون سنه پاپا نزدنده اقامتدنصکره میلادی ۱۳۳۲ وهجری ۷۳۱ سنهسنده ردوسه عودتله امور نافعه وحربیهنك اصلاحنه متشبث اولمشدر .

بو خلالده دولت سلجوقیه انقراضی اوزرنده پیدا اولان بکلر هرطرفه هجومه باشلادقلرندن شوالیهلر اندیشهیه دوشمشلردی . هله قرمانلیلر الده ایدهبیلدکاری خفیف دونمالریله ردوس جزیرهسی آرالقده اوروب مزروعاته ضرر ایتمکده وشوالیهدونمهسنی دائما شبخونلر ایدرك زندهلهمکده ایدیلر .

هلیؤن بومثیل تجاوزاتك اوکنی آلمق اوزره بعض نقطهلره عسکر اقامه ایتمش وکندی مصارفیله نامنه مضافاً « ویلانووه » ویلانوو شاتوسنی انشا ایتدیرمشدر .

هلیؤن جزیرهیی بردرجه فوق العادهده تحکیمدنصکره جزائر ملحقهیه شجیع ونامدار شوالیهلر اعزامیله لیمان ومملکته ناظر برج وطابیهلر بنا ایلمشدر .

ویلانوت وقائمقامی ژهرار زمانلرنده جمعیت نامنه تخمیناً یوز اللی بش بیك وردوسك فتحی اثناسنده یالکز پاپادن طقسان بیك دوقه آلتونی استقراض ایدلمشدی . پاپا ایله اولان حسابك تسویهسی ایچون غربی

فرانسه‌ده بر مقاطعه ترك ایدلمش و هتباتی دیون دخی حصلات ازاصیدن تقاسیطه ربطاً قپادلمشدی .

جزیره‌جه بو اصلاحاتی متعاقب قصبه جوارنده و تخمیناً سانلورلی موقعنه قریب بر محلده پیدا اولوب مارین و عابرینه تسلط ایله حیوانات اهلیه‌یی محو ایدمکدن مهیب الشکل بر اژدرك [٥] اهلاکیله مشغول اولنمشدر

---

[٥] مذکور مخلوقك جسمتی حقنده ویریلن معلومات بر وجه آتیدر .

بو مخلوق میکسه و سانلورلی جوارنده برمغاره‌یی این اتخاذ ایله قیون کچی برچوق مخلوقاتی ، انسانلری تلف ایتمکده ایدی . رئیس الرؤساهه‌لیون بر طرفدن زیاده تلاش ایتمکده اولدیغی کبی بر طرفدن اژدرك بولندیغی محلدن کچلمه‌سنی و اتلافنه چالیشلماسنی اعلان ایتمکده ایدی .

دیودونه دوغزون نامنده بر شوالیه . بو حیوانك دهشت و جسامتی ذهننه صیغدیره‌میوب اتلافیله شوالیه‌لق عالمنده هر کول مثللو بر شهرت قزانمنی قورمش و بکرینی کیسه‌یه انشا ایتمه‌رك فرانسه‌ده برادری نزدینه عزیمت ایتمشدر .

اوراده اژدرك بر شکلنی رسم ایله محاسنه مدار اوله‌جق آلاتی تهیه ایلمشدی . دیودونه آوروپاجه تدارکنی اتمامدن صکره برابرینه خدمه‌دن ایکی نفر ایله ایکی دوق کوپکی « جسیم و توکلی انکلیز کوپکی » آله‌رق رودوسه عودت ایتمشدر . غوزون برکون آتنه راکباً اژدرك اختفا ایتدیکی محله عزیمت ایدر . ویونی اوزرینه تصادف ایدن بر کلیساده جناب حقدن تمنیء ظفر ایلر . غوزون بعده بر نقطهٔ مدافعه انتخاب ایله اژدری اغضاب ایلیه‌جك حرکتلر اجراسنه باشلار . مخلوق دائما آوتجسسنده بولندیغی ایچون خارجده ایشتدیکی کورلتی اوزرینه مغاره‌دن چیقار و شوالیه‌نك اوزرینه شدتله هجوم ایدر . دیودونه بو دشمنه درحال بر اوق آتار ایسه‌ده حیوانك صرتی سرت و قبوقلی اولمسندن مطلوبه وجهله تأثیر حاصل ایتدیره‌مز . حیوان غضبلنه‌رك هجوملرینی آرتدیرمشدی .

بر روایتده تمساح و بعضلرینه کوره حیه اوله‌رق تجسم ایتدیریلن بومخلوق برچوق حیوان و انسانلری تلف ایدوب اذهان اهالی‌یی خوف ودهشت ایچنده براقشدی .

بوحیوان ، « دیودونه‌دوغوزون » نامنده برشوالیه‌طرفندن اهلاك ایدیله‌رك مملکت بیوك برفلاکتدن قورتارلمشدر .

اووقت دیودونه النده‌کی خنجرله‌مدافعه‌یه باشلیوب حیوانك بوغازندن جرح ایدر دوق کوپکلری برمحارب کبی مدافعه‌ده بولنیوردی . فقط آت ، اژدردن اورکوب کیرولدی ندن صکره اژدر آلدیغی خنجر یاره‌سندن متأثر اوله‌رق سرسملدی . وبوایکی قهرمان بویله‌جه بروقت چارپشدقدن‌صکره هرایکیسی‌ده بایله‌رق یره سرلدی . بومجادله‌یی قارشودن سیر ایتمکده اولان اوشاقلر یاقلاشوب دیودونه‌یی تسلیم روح ایتمش کبی نفسدن محروم بولدیلر .

درحال صوتدارك ایدیله‌رك مبارزك یوزی وباشی ییقاندی وکوچ بلا عقلی باشنه کلدی . بیچاره ، مغلوب وتلف ایتدیکی اژدره برنکاه غالبانه آتدقدن صکره یننه بایلوب قالدی . اژدرك وجودندن بوارالق منتشر اولان قوقو کریه ومرتنه‌دن آقان قان ایله موقع غایت دهشتلی ایدی . واقعه‌یی خبر آلان قصبه اهالیسیله جوار کویلیلر بورایه فوج فوج کلمك اوزره ایدی . برچاریك صکره غوزون آت صرتنه نقل ایله شهره کتورلدی .

بومخلوقك شمدی یه‌قدر ایتمش اولدیغی ضرری حساب وتخمین ممکن دکلش . بناء علیه دیودونه فاتح بلده اسمیله تلقیب ایدیله‌رك حقنده شعشعه‌لی آلایلر اجرا و نامنه برده طاق ظفر انشا ایدلمشدر . رئیس‌الرؤسا هه‌لیئون واقعه‌دن ممنون اوله‌جق برده تنبیهی خلافنده حرکت ایدن دیودونه‌یی رتبه‌سندن وشوالیه اونیفورمه‌سندن محروم ایدرك تبعید ایتدیرمش وکنن رجاجیلری تهدیداً تکدیر ایله حضورندن طرد ایلشدر .

وقوعات سائره يه كلنجه ادارهٔ حكيمانه‌سيله خلقى ممنون ايدوب خرستيانلرجه ولى الفقراء عنوانني قزانان هه‌ليۆن عاقبتده بلاى نكبته اوغرادلمش وانشا ايتديرديكى قلعه‌لر ، برجلر ، معبدلر خسته‌خانه‌لر وكميلر هيچ بر نظر اعتباره آلنمامشدر .

عالمك اك اشنع مخلوقى هه‌ليۆن اولمشدر . ردوسده حكمفرما

فقط ديودونه بردفعه بين الاهالى قهرمان طانمش وجداً سويلمش ايدى . هه‌ليۆنك بويله برجزا ترتيبى بركون ديودونه‌نك مقامنى غصب ايتمسى خوفندن منبعث ايدى . بناء عليه هه‌ليۆن افكار عموميه‌يه قارشى اولكى حركتندن عار ايتدى . واژدر قهرمانني تخليه ورتبه‌سنى اعاده ايله فوق المأمول ستايشلره ، تلطيفاره مستغرق قلدى . بعده كنديسنه قائممقام انتخاب ايتدى .

اژدرك معاينه اولنان جسدى عجيب برصورتده كورلمشدر .

باشى آته بكزدمكله برابر دها بيوك واغزى قولاقلرينه قدر جسيم ايدى . ديشلرى كسكين وكوزلرى دكرمى اوله‌رق حدقه‌لرى آتشين رنكنده اولوب قويروغيله درت اياغى وايكى‌ده قنادى اولديغى روايت ايدلمكده‌در .

اژدرك رأس مقطوعى اكرى قپويه تعليق ايديله‌رك برچوق سنه‌لر حيرت افزاى عقول سياحين اولمشدر . ميلادى ١٦٥٥ سنه‌سنده فرانسزلى سياح تدوونوت مذكور رأسى بالذات كوب زيارت ايله يازديغى تاريخده غريب بر حكايه وجوده كتيرمشدر . ديكر روايته كوره اژدرده‌كى جسامت دها غريب تصوير ايدلمكده‌در . كويا اژدرى ردوسه مسافرة كلن بردرويش تلف ايتمش اولديغنى‌ده بيان ايدرلر .

درويشك ترتيب ايتديكى پسلانق اوزره كبريت يوكلى قرق مركب اژدرك بولنديغى محله سوق ايديلور . اژدر بوبرسورى مركبى جزئى برزحمتله كاملاً بلع ايدر . فقط ايچديكى صو اوزرينه قارننده كبريت احتراقه باشلیوب وجودينى تخريب ايتدى .

اولان بو رذائل اخلاق محاربه یه گیدلمامکدن، ریاضت ومشیت عسکریه یه دوام ایدلمامکدن انبعاث ایلیوردی .

مملکتلرینه مأذوناً گیدن شوالیه رؤسای مقاطعه‌لری داخلنده دره بکلکی قوروب مرکزدن وقوعبولان اخطارات‌ه اهمیت ویرمیورلردی احوال محلیه شو مرتبه‌دن برقاچ مثلی دها شدید اوله‌رق پاپایه عکس ایتدیرلمش ورئیس الرؤسالرك سوء اداره‌لرینه برحد چکلمسی تمنی ایدلمشدی . پاپا التنجی قلهمان ، هه‌لیؤنا یازمش اولدیغی برمکتوبده « بعض کیمسه‌لردن خبر آلندیغنه کوره سزواخوانکز کلیسا عالمنی

درویش بوموفقیت اوزرینه ردوس والیسی طرفندن مظهر مکافات ایدلمش ایمش . قدمانك بوقبیل حکایه‌لرینه قولاق آصمامالیدر . ماندا وآت وحتی مرکب یوته‌جق قدر دنیاده الآن نه یلان ونه تمساح واردر .

یلانلرك اك بیوکی بوغا وبالقلرك اك بیوکی بالینا دکلیدر . بونلرك جسامتلری معلومدر . اولکی اژدره قناعت ایتمیان قدمامارچه قریه‌سی جوارنده دخی جسیم بریلان اولدیغنی حکایه ایدرلر . ردوسه یلان آطه‌سی نامی ویرلدیکنه کوره کرك اژدر وکرك سائر مخلوقات مضره موجود اولدیغنه اعتقاد جائز ایسه‌ده مافوق الخیال مخلوقاته بردرلو وجود ویریله‌من حتی دیودونه‌نك اتلاف ایتدیکی اژدر مصردن نقل ایدیلیورکن کیدن فرار ایله ساحله چیقان برتمساح ایدی .

رومالیلرك دخی آثر یقاده عسکری سنقلرینی حیوانلریله برابر بلع ایدن جسیم یلانلری طوپلرله اولدیردکلری مرویدر . شهر داخلنده وشوالیه جادسندکی اولر اوزرنده کورلکده اولان شکل ورسملره کوره دیودونه‌نك اتلاف ایتمش اولدیغی اژدر تمساح اولدیغنه هیچ شبهه برافمیور فقط غریبی شودرکه سانطورلی جوارنده تمساح ... بنا ... دیر . وابرکوله تصادف ایدلمیور العهدة علی الراوی .

عمومیتله کوچندیره‌جك صورتده بر مسئلات تأخیریله صاتوب اوراده وبو جوارده اداره کزه ترك اولنان اراضئ جسیمه حاصلاتندن استفاده ایده‌مامکده ایمشسکز .

وطنلریکز کوزل آتلر تدارك ایدوب آوه کیتمك ایچون معتنده اوشاقلر و کوپکلر ، قوشلر ایله قیمتلی وزینتلی البسه کیمکه آلتون وکموش طباقلر قوللانمغه وحاصلی خزینه‌لر صافلامق ایله آز تصدقده بولنمغه باشلایوب خرستیان قرداشلرکزك پاپالی خیول اسلامیان اولان حقوقی مدافعه ایتدیککز اونوتمشسکزدر بناءعلیه حکومت مقدسه‌مز مسلکنه بغایت منافی اولان بو حرکاتکزدن طولایی تامپلیه‌لردن منتقل اراضینك برقسم کلیسنی استرداد ایله یکی بر شوالیه اوجاغی تشکیلی لزومی حس ایدلمشدر .

وقتیله تامپلیه‌لرله آره کزده جاری اولان رقابت مثللو یکی شوالیه‌لرله‌ده بینکزده حاصل اوله‌جق فرقی دخی سزلر بو حال اسف اشتمالك ازاله‌سیله جمعیتك اصلاحنه و بر تربیهٔ ممدوحهٔ عسکریه‌نك اکتساب واستقرارینه سعی ایلەدیککز تقدیرده برجه‌ندیابلەق لازم کله‌جکی شمدیدن بیلدیرلمشدر» .

واقعا پاپانك بو عتابلری سن ژان شوالیه‌لرینه اولان محبتندن وجوار حکومتلرك توسیع دائرهٔ نفوذ ایلملرندن نشأت ایلیوردی پاپا بر طرفدن شوالیه‌لری تشجیع و بر طرفدن اهل اسلامی قهر و تأدیب ایلمك اوزره جنویزلرك ریاستنده بر کوچك اهل صلیب دونانماسی ترتیب ایتدیرمشدی بو اتفاق بحری‌یه شوالیه‌لر دخی «بیاندره» قوماندانسنده اوله‌رق التی کمی ایله اشتراك ایتمشلردی متفقین دونانماسی ۷٤۲ سنهٔ هجریه‌سنه مصادف اولان میلادی ۱۳٤۳ تاریخنده نتیجه‌سز بر جولاندن صکره عودت

اسندی ، بو خطا ، دونمانك تیاتیجه اولان نقصاندن و عسکرلك تجربه سز لکندن ایلری کلدیکی ایچون هر طرفجه تکرار اصلاحات و تنسیقاته ابتدار واهتمام ایدلمشدر . مجلس رؤسا ، شو ایلرده‌کی دیدبه وزینت و سفالته نهایت ویرمك ایچون برسیاقده چوقه‌دن البسه اثنا ارتسی ترنا ای برابر یالکز ایکی قاب تملك توزیع ایدلمسی خصوصلرینی تحت قراره آلمش و بو قراری آوروپاده‌کی شعبه رئیسلرینه قدر تعمیم ایلمشدر .

پاپا ، مجلسك بو یولده‌کی مقررات مهمه‌سندن فوق الحد ممنون قاله‌رق هجرتك ٧٤٣ سنه‌سنده ینه ترکلر علیهنه — ونديك ، قبريس وپاپالق دونمالرینی جمع وباش قوماندانلغه سالف الذکر شوالیه (ژان بیاندره) یی تعیین ایله براهل صلیب محاربه‌سی اعلان ایتمشدر . دونما هر طرفجه قورصانلری تعقیب ایالدکدنصکره ازمیر کورفزینه صوقیله‌رق شهری برمدت محاصره ایله ضبط ایتمشدر .

ازمیر شهرینك قدیماً دخی درکار اولان اهمیت تجاریه‌سی حسبیله فرنکلر طرفندن ضبطی آوروپاجه بیوك شنلکلر اجراسنه وسیله اولمشدر .

رئیس الرؤسا بو نشئهٔ ظفر ایدندنصکره عابدانه استراحت لزومنی حس ایتمش و حضرت مریم نامنه ردوسده برکوزل کلیسا انشا ایتدیرمشدر هه‌لیؤن یکرمی سنه قدر ادارهٔ حکومتدنصکره ٧٤٥ سنه‌سنده وفات ایدوب . اثر رؤسا مثللو سن ژان کلیساسی قربنده دفن اولنمشدر .

اوچنجی رئیس الرؤسا

دیودونه دوغوزون { ٧٤٦ — ٧٥٣ }

DIEUDONNÉ DE GOZON

1346 1353

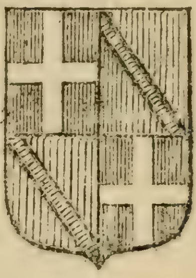

خاندانه اجدادندن موروث مالکانه‌لردن هنوز باقی اولان لانسکدوق شاتوسنده تولد ایدن دیودونه دوغوزون شوالیه‌لق سلکنه داخل اولدیغی کوندنبری مافوق الخیال قهرمانانقلر ابراز ایتمش ایدی . بوقارونده تفصیلاتی ویریلان اژدر حکایه‌سی بو فرانسز شوالیه‌سنك تکمیل حیاتی مصور اولوب اویوزدن دخی ترقی ایتمش اولمسنه نظراً شوالیه‌لغك نصل بر مسلك قهرمانی اولدیغی ذهنلرده قولایجه محاکمه ایدیله‌بیلور .

هه‌لیئون دوویلنووك وفاتی متعاقب مادهٔ انتخاب اثناسنده بیله دیودونه اطوار غریبانه اظهار ایتمشدر .

مجلس رؤساده برمدت استماعدن صکره سوزه آتیله‌رق :

« بو مجلس عالیده علناً یمین ایدرمکه رئیس الرؤسالق مقامنه جداً لایق کوزیله‌جك شوالیه‌لر ایچنده برکیمسه یوقدر . جمعیتك منافعی کوزه‌دلمك ، جمعیتك هر طرفده توسیع دائرهٔ نفوذ ایله استقراری شان

قوشو گتنه چالشمق ودائما تعرضدن ، تجاوزدن خالی اولمیان ترك مهاجملرینه ، عرب آتلیلرینه مقاومت ایلمك وحاصلی هر آن ودقیقه‌ده فساد وتزلزله مستعد اولان شوالیه اوجاغنی بر انتظام وتکمل دائره‌سنده بولندیرمق اکر بزم ایچون بر وظیفهٔ مهمه ومقدسه ایسه بوکا کندمدن بشقه‌سنی توصیه ایده‌مم «.....» یولنده بسط ایلمش اولدیغی مطالعاته علاوةً ومنتخبینه خطاباً :

« قائم مقاملغمده‌کی اداره‌یی بالطبع تجربه ایتمشسکزدر اوبله بر اداره‌دن نه‌امید ایدیله‌جکی مستغنیٔ شرح وبیان وسزجه بر طرفه مغلوباً انتخابدن رداولنمیه‌جغمی رأیب وکماندر » سوزلرینی ایراد ایتدکده بو نثر سامعینه پك زیاده تأثیر ایتمشدی »

کندی کندینی انتخاب ایتدیرملك ومزیت ذاتیه‌دن بحث ایتمك عادتی قدیماجه بر مسالك حکمنی آلمشدی . { ... } دییودونه ایچون جمله بر دل اعتبار ایدلمامش ونطقات عقبنده حق ریاستی قزانمش ایدی »

فی الحقیقه دییودونه‌نك دها ایلك اجراآتی ضربه‌ زنده قهرمانلغی مبین اولمشدر ! امروزولیتی صولرنده طولاشان ترك مهاجملرینی تأدیب ایچون بحریه قومانداني ژان بیاندره‌یی خفیف بر دونتما ایله سوق ایتدی . بر آز اول دخی بیلدیرلدیکی وجهله قردسی وآیدین بکلری اوفق ، تفك گمیلریله جزائر بحر سفیدی وحتی رومایلی سواحلنده دده آغاج قواله وآینه روز جهتلرینی دائما غارت ایدرلردی . شوالیه دونتماسنی تعقیباً بوله‌جقلری یلان وندیکلیلر وقبریسلیلر بر نقطه‌ده بولشدکدنصکره خصملری ترکلرله چارپشدیلر . نسیم غلبه ترکلره

طرفنه و زوالى اولوب متفقلر دوننماسى عموماً فراره مجبور اولمشلردر . يالكز آميرال پياندر تام رجعتده بولنميوب محاربه‌ده ثبات ايتمش و بش بيك اسيرايله كوچك قطعه‌ده يوز اون سكز كمى ضبط ايدرك بيوك بر مظفريته نائل اولمشدر .

ديودونه ، آميرالك اكتساب ايتديكى بو ظفر وغلبات اوزرينه هر طرفدن تبريكاته مظهر اولدى . نام قهرمانيسى نيوقه چيقارلدى . ٧٤٧ سنهٔ هجريه‌سنه مصادف ١٢٤٧ تاريخ ميلاديسنده ارمنى سركرده‌سى قونسطانتين ياخود ليورون ، مصر كوله‌منلرينك يد ضبطنه كچن ممالكك استردادى ايچون پاپا آلتنجى قله‌منتك تأسيله شواليه‌لرى مصر عليهنه تشويق ايتمش ايدى . ديودونه هنوز آيين خرستيانى ايله مكلف اولان ارمنيلره معاونتدن چكنميوب عسكرينك بر مقدارينى قره‌دن وبر قسمنى دوننمايه اركاباً دكزدن حركت ايتديرمشدر .

اهل اسلام ، بونلرك ايكى قول قوتلرينه‌ده كافى مرتبه مدافعه‌ده بولنمش ايسه‌ده فاتحلرنده‌كى دشمنك ، اثنا مغلوب ايتدكلرى ارمنيلرى فرضيله احتياطسز حركت ايتملرى اوزرينه هزيمت كليه‌يه دوچار ايديله‌رك اللرنده‌كى ممالك كاملاً استرداد اولنمشدر . كوله‌منلر ، بو مغلوبيت اوزرينه مصرده‌كى حكمدارلرى نامنه اولارق ، استانبول قيصرى { ژان قانتا كوزن } طرفندن روم ايلى جهتنده طولاشان تركلرى طرد ايچون رايكنجى افلاقه دها دعوت ايدلمشلردى .

غوزون ، بوغورده حزينه‌لرينى توكتمش اولديغى جهتله ترك

وعربلرله بر مدت متارکه عقدی احتیاجنده بولندی . اهل اسلامك تمدید مدت صلحه احتیاجی دها زیاده ایدی .

لکن جنویز و وندیك جمهوریتلرینك استرقاب تجارتدن میانه‌لرنده آچیلان محاربات خونریزانه، خرستیان اتفاقلرینی اساسندن محو ایتمش اولمسنه مبنی خرستیانلغك مدافعه‌سی مشکل اولمش ورئیس الرؤسا دیودونه‌نك اسلام ایله متارکه عقدندن نکول ایتمسی لازم کلمشدر . حال بو مرکزده ایکن پاپا ، خزینه‌سندن چیقاروب شوالیه‌لره ویردیکی مبالغ جسیمه‌یی ، بوارالق استرداد ایچون شوالیه‌لره عائد بولنان ازمیر کمرك رسومنك نصفنی ترك ایتدیرمکه چالشدی . مجلس رؤسا بویله برقراری امضا ایتمکه موافقت ایتمدیکی کبی شوالیه‌لر یکی متفقلر ظهور ایدنجیه قدر حال تدافعده بولنوب هیچ برطرفله وازجمله ترکلرله بیله مصالحه عقد ایدلمیه‌جکنی صریحاً اعلان ایتدی . دیودونه دخی خزینه‌نك مضایقهٔ شدیده‌سنی ازاله ایچون تقسیطلرینی کچکدیرن مقاطعات رؤساسنه برتحریرات عمومیه ارسال ایلدی .

بواثناده پاپا قله‌مان وفات ایدوب یرینه التنجی اینوسان انتخاب ایدلمشدی . بوذات ، عن اصل وندیکلی اولان شوالیه‌لرك مملکتلری جانبنه مأذوناً کوندرلملری ، جنویز علیهنه برنمایش اولدیغنی اخطار ایله دیودونه‌یی شدتله مؤاخذه‌یه قالقشمشدر . وبومثابه‌ده دها ایلرویه واردیریلوب شوالیه‌لر کندی هم مذهبلری علیهنه دکل اسلام ایچون قلنج صالالملری لازم کلیر بولنده برطاقم عتابلرده بولنمغه باشلامشدر .

دیودونه‌ایسه تأثیر شیخوختدن واداره‌جه بعض اویغونسزلقلردن

بیزار اولمش ومتباقی عمرینك كوشهٔ فراغتده كچمسنی یكی انتخاب اولنان پاپادن استرحام ایتمش ایدی .

دیودونه صكره‌دن استعفاسیله ایتمك ایستدیكی حالده استعفانامه‌سی قبول ایدلمیوب ادامهٔ ادارهٔ حكومته خدمتده بولنمسی رجاء توصیه ایدلدی . حالبوكه جمعیت داخلنده فساد آرتوب اوروپاده‌كی شعبه‌لرك مأمور وقوماندانلری پاپا ایله فرانسه قراللرینی طانیمغه باشلامشلردی . بواحوال اوزرینه رئیس الرؤسادها زیاده متأثر اولدیغی جهتله تكریر طلبده دوام ایتدی .

بودفعه مسؤلی اسعاف ایدیلوب فقط دیكرینك انتخاب ایدلدیكنه دائر پاپانك امرنامه‌سی ردوسه كتورلمك اوزره ایكن دیودونه ١٥ كانون ثانی ١٣٥٣ سنهٔ میلادیه‌سنده وفات ایتمشدر .

جنازه‌سی ، اژدری اولدیرمدن اقدم مرجان تپه‌سنده دعا ایله مشغول اولدیغی كلیسا حوالیسنه قدر پارلاق بر آلای ایله كتوریلوب دفن ایدلمشدر .

كتابهٔ قبرنده شوسوزلر محكوكدر :

« اژدر قهرمان غالبی بوراده مدفوندر »

باشقه‌جه ركز اولنان برهیكل اوزرنده دخی :

« دیودونه دوغوزون عادی برشوالیه ایكن خارق طبیعت بر بیلان اولدیرمشدر . جمعیته قائممقام وعساكر ضابطه‌یه دائمی قوماندان و بر آرالق مجلس انتخابه رئیس تعیین اولندقدنصكره رئیس الرؤسالق مقامنه ارتقا ایتدیرلمشدر . بوستون مفخرت وشان ، پرووانسه‌لی فرانسز

شوالیلری طرفندن ذکر ایدلمشدر . سنه : ١٣٦٦ ده سورلری محکوك بولنمشدر .

قلعه‌نك دکز جهتنده کورلمکده اولان برجلر وترسانه لیمانی مدخلنده هنوز باقی اولان سدلر بوذات طرفندن انشا ایتدیرلمشدر .

— دردنجی رئيس الرؤسا —

— پیر دوقورنه‌لیان { ٧٥٤ — ٧٥٥ } —

PIERRE DE CORNELIAN

1354 1355

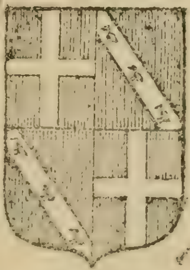

سن ژیل مناستری بیوك دعاجیسی اولان پروواسلی قورنه‌لیان، رئيس الرؤسا انتخاب اولندیغی زمان، اداره حکومت بیوك بر اغتشاش ایچنده قالمشدی . بونکله برابر بوذاتك اخلاق ومشوارلری مضبوط وممدوح دینه‌جك قدر کریم ومجرب اولمسنه مبنی ریاستندن بك چوق اصلاحاته انتظار ایدیلیوردی . فقط عالم نصارانی مدافعه وظیفه‌سیله مکلف طوتیلان — سن ژان شوالیلرینك — پاپا داخل اولدیغی حالده — قراندقلری دشمن یالکز ترك وعرب عربلری دکل ایدی . بون

نوقورنه‌لیان جمعیت داخلنده توسیع ایله مضرتدن خالی اولمیان سیاستی ارائه ایتمك واوروپاده‌كی مقاطعه مأمورلرینی دكشدیرمك اوزره مجلس رؤسایی رسماً دعوت ایلمشدر . پاپا ، قورنه‌لیانك بو ایلك تشبثنه طبان طبانه ضد فكرلر بیان ایدرك شدیداً مخالفتده بولندی . واسلامك ترقیات سریعه‌سنی توقیف ایچون شوالیه اوجاغی ارض فلسطینك برطرفنه نقل ایله اوراده تأیید حكومت وابراز مآثر مقاومت ایدلمسنی تكلیف ایلدی .

بو تبدیلاتی اجرا ایچون شوالیه مشاهیر رؤساسندن ردوسه كوندریلن هیئت مبعوثه . پاپای بسبتون اغضاب ایلیه‌جك تقلیاتده بولندی . پاپانك حسبنجه شوالیه‌لرك ارضی سغوتمغه چالیشان یالكز برطاقم حریص شان وشهرت اولان رؤسا اولوب شوالیه‌لرك شهرت عسكریه‌لرینی جنكجو قرال وحكمدارلرده برطاقم مشكلات ایقاعنه چالیشیر ، جمعیتك ترقی كسر ایچون پاپانی — دیكر برنام آلتنده شوالیه اوجاغی تشكیلنه سوق وتشویق ایلرلردی .

قورنه‌لیان ، بونلری اكلایه‌جق قدر فطانت وكیاسته مالك ایدی پاپا هیئت مبعوثه‌یه واقع اولان جوابنده شوالیه اداره‌سنك ارض فلسطینه نقل ایدلمك ماده‌سنی مجلس عمومیده بالمذاكره قبول ایتدیرمدكجه ردوسدن بركیمسه‌نك بیله حركت ایتمیه‌جكنی علاوه ایلدی .

پاپا بو جوابی هضم ایده‌مامكله برابر مجلس رؤساسنك كندی علیهنه سوق ایدلمامسی ملاحظه‌سیله نقل مركز مسئله‌سنك فرانسه‌ده ویا دیكر بر محلده مذاكره ایدلمسنی امر ایلدی . بو ارالق عثمانلیلر ، سلطان اورخان غازینك تنسیقات مسكوكه‌ٔ فوق العاده‌سیله استانبول قیصرلرینی تلاشه

و اندیشه یه دوشورمشدی . سلانیك حوالیسنه قدر آینن عثمانلی استیلا اردولری موره طریقنی طوتمش اولمغله بالذات پاپانك نظر دقتی جلب اولنوب روماجه یکیدن براهل صلیب اردوسی تدارکاتنه باشلانمشدی . شو مسائل ارهسنده پاپا ینه اولکی مسئلهنك حلنی آرزو ایدیوردی . آوینیون شهرنده پاپالق مقامی مشیرلکی کبی برقاچ مهمجه مأموریتلری الده ایدوب بر آرالق قائممقام و رئیس الرؤسا اولدیغی کوریلهجك اولان ﴿ ژان فردینانده رهدیا﴾ شوالیهلر حقنده اولمیهجق افترالره جسارت آلدی و ارض فلسطین اولمدیغی تقدیرده شوالیهلرك مورهیه نقلنی قبول ایتدیرمکده مصر اولدی . دهرهدیانك بوندن مقصدی ایسه شوالیهلردن خالی قالهجق اولان ردوس جزیرهسنی مقاطعهصورتیله التزام ایدوب بالآخره بر حکومت تأسیس ایتمك ایدی . قورنهلیان پاپا محمیسی اولان دهرهدیانك شوالیهلقدن ترقین نامی ایچون شکایتده بولندی ایسهده پاپا طرفندن اوذاته رعایتده قصور ایدلمامسی امرندن بشقه بر جواب آلهمدی .

بعض فرنك محررلری ، بو نقل اداره مسئلهسنی تصویب ایله شوالیهلر ممالك اسلامیهیه قریب بر محلده اسکان ایتدیرلمدکجه ادارهٔ داخلیهلرینی اصلاح ممکن اولهمیهجغنی بیان ایدرلر .

زواللی قورنهلیان شو قبیل تصعیبات ارهسنده پك زیاده ضعفه دوچار اولهرق کمال یأس و کدرندن ٨٥٥ تاریخنده ترك دغدغهٔ حکومت ایتمش و مدت ادارهسی انجق اون آیه بالغ اولهبیلمشدر .

جزیرهیه سرایت ایدن وبا خستهلکی زماننده بیلرك غیرتی و فقرایه

انتقال ایدوب فردینان طوغدیغنده والانس شهرینك برطاشنه بیله صاحب دکلدی . فقط برادری ارکك اولاده مالك اولمدیغی ایچون ابقای شان عائله ایتمك ایستردی . فردینانی دها کنج ایکن اولندیروب سعادت حالنه غیرت ایتمشدر . نه چاره که زوجه سی دنیایه ایکی قیز کتوردکدن صکره وفات ایتدی . فردینان بعده برادرینه وارث اوله جق بالدیزینی تزویج ایلدی . بوندن برقیز وبرارکك چوجق دنیایه کلدی . غریبی شودرکه برادرینك زوجه سی بر آره لق عقیم قالدیغی حالده اردی صره ایکی ارکك اولاد طوغوروب بتون خیال وامیدلری اورته دن قالدیردی . ایشته بو واقعه اوزرینه فردینان کمال مأیوسیتله اسپانیایی ترك ایله ردوسه عزیمت ایتدی . بویله بر سفری اختیارنده کی مقصد کیمسه یه معلوم دکلدی . حالبوکه فردینان کندینه شرف کتیره جك بر مسلك تحری ایدیوردی . اوزمانلرده شرف قزانمغه اك مساعد اولان شوالیه لق اولدیغیچون فردینان دها ایکنجی رئیس الرؤسا زماننده اسمنی شوالیه دفترینه قید ایتدیروب کوکسنه صلیبی طاقدی . درحال آزوقت ایچنده جمله نك نظر تقدیرینی جلب ایتدی . ذاتاً اسکندریه هزیمت ومغلوبیتی اوزرینه برچوق قومانداناقلر آچیق ایدی .

فردینان « آلامبرو » [۱] « ویلهت » [۲] « قاپس » [۳] زعامتلرینه وبرآز صکره رئیس الرؤسالق مقامی قدر حائز اهمیت اولان « امبوست » [٤] دره بکلکنه تعیین ایدلمشدر .

---

[۱] اسپانیاده غرناطه شهری — [۲] پارس جواری مالکانه سی — [۳] ایتالیا ایالتلرندن — [٤] آوینیون شهری حوالیسی

دوزه‌دیانك اقبالی آرتدقجه آرتوب علاوهٔ مأموریت اوله‌رق قانون
اساسی ذیل مقاطعه‌لری نظارتنی دخی الده ایتمشدر .

فردینانك شودرجالره واران نفوذی جهتیله ردوسده اقامته لزوم
یوقدی . ٧٤٣ سنهٔ هجریه‌سنه طوغری پاپالق مقامنی دوزه‌دیا عادتا
ضبط ایتمش کبی ایدی . رأیی آلنمدن برشیئه قرار ویرلمزدی ، هرطرفه
مبعوث اوله‌رق کوندریلیردی . حتی بو خلالده فرانسه قرالی التنجی
فلیپ دووالوا ایله انکلتره قرالی اوچنجی ادوار وراثت سلطنت
دعواسیله یکدیکره خلافکیر اولمشلردی . پاپا توسط ایلدی .
فردینانی مصالح اولمق اوزره آره‌لرینه سوق ایتدی . انکلتره
قرالی دعواسندن بردرلو وازکچمیوب عسکرینی متصل ایلری سوق
ایتمکده اولمسندن وذاتاً سوزا کلامیان طرفی ترك ایله آخره معاونت
ایتمك پاپاجه ملتزم بولنمسندن دوزه‌دیا بالطبع فرانسه اردوسنه داخل
اوله‌رق برفرقه قوماندانلغنی اداره‌یه باشلادی . مع مافیه انکلیزلر
برعصر [*] محاربه ایده‌جك قدر احتیاطلی طورانمش اولدقلرندن
٧٤٣ سنه‌سنده « قره‌سی » موقعنده جسیم طوپلر استعمالیله
فرانسزلره آغر برغلبه چالمش وحتی دوزه‌دیا قرال فلیپه کندی آتنی
تکلیف ایله رجعته دعوت ایتمامش اولسیدی فرانسز اردوسنك
قرالریله برابر محو وپریشان ایدیله‌جکنه هیچ شبهه قالمامشدی .

---

[*] فرانسزلر ایله انکلیزلر اره‌سنده وقوعبولان بو محاربات یوزسنه محاربه‌سی
دینور . ٧١٥ سنه‌سندن ٨٢٨ سنه‌سنه قدر دوام ایتمش ونتیجهٔ غالبیتده
فرانسزلرده قالمشدر .

دەرەديانك شو خدمت ومهارتی نامنی بر درجه دها اعلا ايلەمشدی ؛ و آوينيون شهرينه عودتنده شهرك باش محافظانی ايله « وەنەسن » يعنی امبوست دره بكلكی توجيه اولنمشدی .

فردينانك اقبال وشهرت وثروتی عالی واك زياده شوائبه‌لری تضييق واضرار ايله آرتيوردی .

رئيس الرؤسالرك شكاياتی اوزرينه فردينان حقنده اون برنجی غره‌غوار كبی اسلافندن التنجی قله‌مان ، التنجی اينوسان ، بشنجی اوربەن نامنده‌كی پاپالر بر درجه دها صحابت كوستروب هيچ بر طرفك فريادينه اهميت ويرمامشلردر .

بوندن صرف نظر ، دەرەديانك مصارف ذاتيه‌سيله آوينيون شهرينی جابجا تحكيم ايله پاپالق مقامنی شاهين يوالرينه بكزتمك ايستەمەسی بتون رؤسای روحانيه‌نك توجهلرينی قزانمغه وسيله اولمشدر .

فردينان ، حرص جاه ومنفعتی دها ايلری كتورمكدن چكنمدی رئيس الرؤسا روبرك ۷۷۷ دە وفاتی متعاقب يرينه انتخاب ايدلمش وشو صورتله قوهٔ روحانيه وجسمانيه‌يی الده ايدرك حكمدار وقرالار قارشو ـ سنده بر جهانگير كسلمشدر .

فردينان ردوسه عودت ايليه‌جكی صره‌ده پاپالق مقامنك — آوينيون شهرنده يتمش سنه اقامتدن صكره — رومايه نقلی تقرر ايتمشدی .

غره‌غوار احضار ايتديكی دونمايه فردينانی دخی برابر آله‌رق ۷۷۷ سنه‌سنده مارسيليادن حركت ايتدی ، يولده فنا بر هوايه طوتيله‌رق وبرچوق ضايعات ويره‌رك روما شهرينك ليمانی مقامنده اولان « ابرو » نهری منصبنده كائن « اوستی » يه مواصلات ايدلدی .

رئيس الرؤسا بابا ايله وداع ايدوب يولنه دوام ايده‌جكى صره‌ده ونديك دونماسنه تصادف ايتدى . و آميرالى طرفندن ، عثمانليلر الينه دوشه‌ن پاتراس شهرينك استردادى ايچون اتفاق وحربه دعوت اولندى .

موره وعموميتله يونانستان ، عثمانلى استيلا اردولرينك پايمال خيولى اولمش و يكى شهر و ترحاله و آتنه كبى نقاط مشهوره ملك عثمانى‌يه علاوه ايدلمشدى . يونانستانك بعض مواقعنده يالكز ونديكليلر بولنمقده ايدى يلديرم بايزيد اولك اوطرفلرده ايتديكى جولانلر اوقبيل اجنبيلرك دفع وتنكيلى مقصدينه مبتنى ايدى . بناءً عليه پاتراس شهرينك عثمانلى استيلاسنه اوغرامسى اوروپا افكار عموميه‌سنده آجى بر هيجان حصوله كتورمشدى .

وقتاكه متفقين دونماسى شهر مذكور ساحلنه تقرب وامر محاصره‌يه ابتدار ايدر .

رئيس الرؤسا ده‌ره‌ديا كندى طرفنه اصابت ايدن نقطه‌يى اشغال وحتى اوروپا مورخينى نقللرينه كوره حصارك باش محافظنى بالذات قتله موفق اولور . فقط عثمانليلر جملى بر رجعتدن صكره بر نقطه‌ده جمع قوتله ايتدكلرى هجوم ايله شواليه‌لرى قره‌دن و ونديكليلرى ليماندن طرد و رجعته مجبور ايلديلر . فرار ايده‌ميوب اسير ايديلنلر ميانده رئيس الرؤسا ده‌ره‌ديا دخى بولنمشدر . ده‌ره‌ديانك اوروپاجه طانلمش شهرت عسكريه‌سى كنديسنك اسارتدن تخليصى ايچون بر چوق فداكارلقلر اختيارينه و ونديكله قبريس حكومتى طرفندن كلى مبالغ تكليفنه باعث اولمش ايسه‌ده كلن مبعوثلره دائما جواب رد ويرلمشدر .

حالبوكه رئيس الرؤسا بر عكس اوله‌رق فديهٔ نجات تكليف ايدلمامسنى رجاده بولنوردى . ده‌ره‌ديا عثمانليلر نزدنده اوچ سنه قدر اسير

قالدقدن صکره ۷۸۱ سنه‌سنده عائله‌سی طرفندن تخلیص ایتدیرلمش وردوسه آلدیرلمشدر .

بو آرالق آوروپاده یکی بر قاریشقلق ظهور ایتمش و پاپالق مقامنك فرانسه‌دن ایتالیایه نقلی قیل وقالی موجب اولمشدر .

قاتولیك مذهبنه مخصوص رفض واعتدال اصحابی بو صره‌ده ظهور ایدوب قرق سنه قدر کلیسایی اضرار ایدوب طورمشلردر .

ردوس شوالیه‌لری آوینیون شهرنده فرانسزلرك تشویقیله پاپالغه قیام ایدن یدنجی قله‌مانه تابع اولمشلر ایدی . رئیس الرؤسا فردینان دخی بو میانده ایدی . فقط عسکرك بر قسمی یعنی ایتالیان و المان فرقه‌لری افرادی « ریشار قراچیولو » نامنده برینی کندیلرینه رئیس الرؤسا انتخاب ایدرك رومده پاپا اوربن طرفنی التزام ایتدیلر .

بو تفرقه‌دن استفاده ایدن جمعیتك زعامت بکلری ایدی . اصحاب تیمار وزعامت تقسیطلرینی ویرمامکله برابر کندی کندیلرینه اعلان استقلال ایتمشلر ایدی .

واقعا فردینان دره‌دیا طرفنده اکثریت وار ایدی . لکن رومده‌کی پاپا بونی عزل ایله ایتالیان ، انکلیز ، المان فرقه‌لرینی ورؤساسنی کاملاً ریشار جهتنه جلب ایتمشدی . وبو موفقیت اوزرینه فلورانس شهرنده بنات اصیله‌دن مرکب وسن ژان اسمیله معنون بر جمعیت دها تأسیس وتشکیل ایدلمشدر . دره‌دیا ردوسدن آوینیون شهرینه عزیمتله فرانسه پاپاسی یدنجی قله‌مانك معاونتنی استدعا ایتمشدر .

آوینیون دوالانس شهرلرنده برقاچ اجتماع وقوعبولدرق بعض رؤسانك اطاعتلری تأمین وتقاسیط متداخله تحصیل ایدلمشدی .

بو آرالق جناب بایزید آناطولیده برچوق یرلری ضبط ایله آیدین اوغللری حکومتنه نهایت ویرمشدی . ازمیر وردوس بالطبع تهدید آلتنده براقیلدیغی ایچون محافظلری اوروپادن امداد طلبنده بولندیلر .

رئیس الرؤسا دەرەدیا فرانسەدە جمع ایدەبیلدیکی قوتی ماهر قوماندانلره تودیع ایله ازمیر وردوسه سوق ایتدی . کندی آراغونیاده قالەرق بر زعامت دها تشکیل وبر رهبان زاویەسی تأسیس ایلدکدنصکره آوینیون شهرینه عودت ایلدی . دەرەدیا بوراده بر مدت اقامتله ردوسه حرکت ایلیەجکی صرەده وفاتی وقوعبولمش وجسدی تبخیر ایدیلەرك اسپانیەده انشا کردە‌سی اولان (نوترو دام دەقاست) مناسترینه دفن ایدلمشدر .

بو ذاتك طقوز سنه سکز آی قدر دوام ایدن مدت ادارەسنده ایچجه اجرا آت اولمش وپاپالره چاتمقله قزاندیغی نفوذ وتغلب جهتیله اعاظمدن معدود بولنمشدر .

شوالیەلر جمعیتنك اصلاحی حقنده برچوق تعلیماتنامەلر قلمه آلمش وردوسه ملحق جزائر صغیرەنك امر محافظەسی خصوصنده پك زیاده اقدام وغیرت ایتمشدی .

شمدیکی ردوس حکومت قوناغی پیشگاهندەکی جادەنك طرح وتنظیمی اثناسنده میدانه چیقان بر کتابەسنك قبری درسعادت موزەخانه‌سنه نقل اولنمشدر .

نام قدیمی « سیستن » اولوب الیوم « قرمزی شاتو » معناسنه اولەرق فرنکلرجه ویونانیلرجه (قاستەلوروز) دیه یاد ایدیله کلن (میس) جزیرەسندەکی قلعەنك انشاسی ژان فردینان دەرەدیایه اسناد ایدلمکدەدر .

طقوزنجی رئیس الرؤسا

فلیبر دونالیاق { ۷۹۷ — ۸۲۸ }

PHILIBERT DE NAILLAC

1396 1421

فرانسه‌ده (پری) ایالتنده تولد ایدوب شوالیه‌لقدن آکیتانیه غران پریئورلکنه قدر ارتقا ایدن فلیبر دونالیاق ، دره‌دیالك وفاتنده رئیس الرؤسالغه — مهارت ولیاقتی حسبیله — انتخاب وتعیین اولنمشدر .

عثمانلیلرك فتوحاتی بویكی شوالیه قوماندانی زماننده دخی بردوام ایدی . حضرت بایزید وارقوتنی میدان حربه آتوب استانبولده قیصرلری ، روم ایلیده بلغارلری ، موره‌ده یونانیلری دهشت ایچنده براقمش وبلغارستانك قسم اعظمی ایله یونانستانك اكثر بلادی ادارهٔ عثمانیه‌یه آلنمشدر .

استانبولك فتحنی امل بیوران حضرت پادشاه ، حصاری محاصره ایله مهاجمه‌یه باشلامش ایدی . قیصر ژان یووان پالهلوغ بواستیلایه اتدیسنجه برچاره بوله‌میوب ایشی دین نقطهٔ نظرندن حله قالقیشمرق

افلاق ، بلغار ، صرب ومجـار وآوروپا، حكمدارلريله دهـا سـائر ملوك نصاره مراجعت واستعانه‌ده بولندی [۱] مجار قرالی سيژسموند رياستنده بولنديغی حالده آوروپانك هرطرفندن كوندريلن امداد ايله يوز بيك كشيلك بر اهل صليب اردوسی وجوده كلدی . رئيس الرؤسا فلبير دخی كميلريله ونديك ، قبريس دونمـاسـنه التحـاق ايدرك طونه منصبنه كلوب قره‌يه بر مقدار عسكر چيقاردی . مجار قرالی ، ودين وسـائر شهرلر استحكاماتنی ضبط ومحافظلرينی قتل ايله نيكبولی قلعه‌سنه قدر صوقولدی . قلعه محافظی طوغان بك كيفيتی استانبول برجلری آلتنده محاصره ايله مشـغول اولان حضرت شهرياره اخبار ودشـمنه هروجهله مدافعه‌ده قصور ايتمديكنی تذكاردن صكره امداد طلب ايلدی .

بايزيد حضرتلری فرنكلرك بالآخره استانبوله قدر كلوب ايكی آتش اره‌سنده براقيله‌جغنی دوشونمش اولمليدركه امر محاصره‌يی وقت مناسبه ترك ايله موكب همايونی نيكبولی اوزرينه حركت ايتديردی .

---

[۱] مجار قرالنه يازديغی مكتوب كاتب چلبينك قولنجه شو يولده ايدی :
« اسلام پادشاهنك اول جانبه آهنك ايتديكنی اعلام ايتديكم معلوملری اولجق حصاريمی محاصره ايلديلر . تختگاه سلاطين مسيحيه اولان بلدهٔ عظيمهٔ قسطنطنيه پايمال خيول اولمق معقول ومقام صداقتندن قيام ايدن نيكخواهكز اول پادشاه قهار التنده كرفتار اولمق طريقی محبتده مقبولميدر ؟ مقتضاء اخوت ومقتضای مروت اولدركه اعداد اجناد ايدوب بوطرفه امداد ايده‌سز تاكه تأكيد مراسم محبت ووداد ايليه‌سز »

ا... ایدرب فردینان طوغدیغنده والانس شهرینك بر طاشنه بیله صاحب
د... ی نقلی برادری ارکك اولاده مالك اولمدیغی ایچون ابقای شان
... اسنردی . فردینانی دها کنج ایکن اولندیروب سعادت
... نیرت ایتمشدر . نه چاره که زوجه‌سی دنیایه ایکی قیز کتوردکدن
صکره وفات ایتدی . فردینان بعده برادرینه وارث اوله‌جق بالدیزینی
تزوج ایتدی . بوندن بر قیز و بر ارکك چوجق دنیایه کلدی .
غریبی شودرکه برادرینك زوجه‌سی آره‌لق عقیم قالدیغی حالده اردی
صره ایکی ارکك اولاد طوغوروب بتون خیال وامیدلری اورته‌دن
قالدیردی . اشته بو واقعه اوزرینه فردینان کمال مأیوسیتله اسپانیایی
ترك ایدرك ... عزیمت ایتدی . بوله بر سفری اختیارنده‌کی مقصد
کیمسه‌یه معلوم دکلدی . حالبوکه فردینان کندینه شرف کتیره‌جك
بر مسلك تحری ایدیوردی . اوزمانلرده شرف قزانمق ائك مساعد
ا... شوالیه لق اولدیغیچون فردینان دها ایکنجی رئیس الرؤسا زمننده
امنی شوالیه دفترینه قید ایتدیروب کوکسنه صلیبی صوقدی . دهره‌دیا
آووقت ایچنده جمله‌نك نظر تقدیرینی جلب ایتدی . ذاتا اسکندریه
هزیمت و مغلوبیتی اوزرینه برچوق تومانلقلر آچیق ایدی .

فردینان « آلامبرو » [۱] « و یلات » [۲] « قاپس »
[۳] زعامتلرینه وبر آزصکره رئیس الرؤسالق مقامی قدر حائز اهمیت
اولان « امبوست » [٤] دوزه بکلکنه تعیین ایدلمشدر .

---

[۱] اسپانیاده غرناطه شهری —— [۲] پارس جواری مالکانه‌سی ——
[۳] ایتالیا ایالتلرندن —— [٤] آوینیون شهری حوالیسی

دوره‌دیانك اقبالی آرتدقجه آرتوب علاوهٔ مأموریت اوله‌رق قتالونی وسن ژیل مقاطعه‌لری نظارتنی دخی الده ایتمشدر .

فردینانك شو درجه‌لره واران نفوذی جهتیله ردوسده اقامته لزوم یوقدی . ۷۴۳ سنهٔ هجریه‌سنه طوغری باپالق مقامنی دوره‌دیا عادتا ضبط ایتمش کبی ایدی . رأیی آلنمدن برشیئه قرار ویرلمزدی ، هرطرفه مبعوث اوله‌رق کوندریلیردی . حتی بوخلالده فرانسه قرالی آلتنجی فلیپ دوقالوا ایله انکلتره قرالی اوچنجی ادوار وراثت سلطنت دعواسیله یکدیکره خلافکیر اولمشلردی . پاپا توسط ایلدی . فردینانی مصلح اولمق اوزره آره‌لرینه سوق ایتدی . انکلتره قرالی دعواسندن بردرلو وازکچمیوب عسکرینی متصل ایلری سوق ایتمکده اولمسندن وذاتاً سوزا کلامیان طرفی ترك ایله آخره معاونت ایتمك پاپاجه ملتزم بولنمسندن دوره‌دیا بالطبع فرانسه اردوسنه داخل اوله‌رق برفرقه قوماندانلغنی اداره‌یه باشلادی . مع مافیه انکلیزلر برعصر [*] محاربه ایده‌جك قدر احتیاطلی طورانمش اولدقلرندن ۷۴۳ سنه‌سنده « قره‌سی » موقعنده جسیم طوپلر استعمالیله فرانسزلره آغر برغلبه چالمش وحتی دوره‌دیا قرال فلیپه کندی آتنی تکلیف ایله رجعته دعوت ایتمامش اولسیدی فرانسز اردوسنك قراللریله برابر محو وپریشان ایدیله‌جکنه هیچ شبهه قالمامشدی .

---

[*] فرانسزلر ایله انکلیزلر اره‌سنده وقوعبولان بومحارباته یوزسنه محاربه‌سی دینور . ۷۱۵ سنه‌سندن ۸۲۸ سنه‌سنه قدر دوام ایتمش ونتیجهٔ غلبه‌ینه فرانسزلرده قالمشدر .

دوره‌دیانك شو خدمت و مهارتی نامنی بر درجه دها اعلا ایلمشدی . و آوینیون شهرینه عودتنده شهرك باش محافظلغی ایله « زه‌نه‌سن » یعنی امبوست دره بكلمكی توجیه اولنمشدی .

فردینانك اقبال و شهرت و ثروتی عالمی وانك زیاده شوالیه‌لری تضییق و اضرار ایله آرتیوردی .

رئیس الرؤسالرك شكایاتی اوزرینه فردینان حقنده اون برنجی غره‌غوار كبی اسلافندن التنجی قله‌مان ، التنجی اینوسان ، بشنجی اوربه‌ن نامنده‌كی پاپالر بر درجه دها صحابت كوستروب هیچ بر طرفلك فریادینه اهمیت ویرمامشلردر .

بوندن صرف نظر ، ده‌ره‌دیانك مصارف ذاتیه‌سیله آوینیون شهرینی جابجا تحكیم ایله پاپالق مقامنی شاهین یوواسینه بكزتمك ایستمسی بتون رؤسای روحانیه‌نك توجهلرینی قزانمغه وسیله اولمشدر .

فردینان ، حرص جاه و منفعتی دها ایلری كتورمكدن چكنمدی . رئیس الرؤسا روبرك ٧٧٧ ده وفاتنی متعاقب یرینه انتخاب ایدلمش و شو صورتله قوهٔ روحانیه و جسمانیه‌یی الده ایدرك حكمدار و قراللر قارشوسنده بر جهانكیر كسیلمشدر .

فردینان ردوسه عودت ایلیه‌جكی صره‌ده پاپالق مقامنك — آوینیون شهرنده یتمش سنه اقامتدن صكره — رومایه نقلی تقرر ایتمشدی .

غره‌غوار احضار ایتدیكی دونمایه فردینانی دخی برابر آله‌رق ٧٧٧ سنه‌سنده مارسلیادن حركت ایتدی . یولده فنا بر هوایه طوتیله‌رق و برچوق ضایعات ویره‌رك روما شهرینك لیمانی مقامنده اولان « اوستی » شهری منصبنده كائن « اوستی » یه مواصلت ایدلدی .

رئیس الرؤسا پاپا ایله وداع ایدوب یولنه دوام ایده‌جکی صره‌ده ونه‌دیك دونانمه‌سنه تصادف ایتدی . و آیرالی طرفندن عثمانلیلر الینه دوشه‌ن پاتراس شهرینك استردادی ایچون اتفاق و حربه دعوت اولندی .

موره و مینه‌له یونانستان عثمانلی استیلا اردولرینك پایمال خیولی اولمش و یکی شهر و ترحاله و آتنه کبی نقاط مشهوره ملك عثمانی‌یه علاوه ایدلمشدی . یونانستانك بعض مواقعنده یالکز ونه‌دیکلیلر بولنقده ایدی یلدیرم بایزید اولك اوطرفلرده ایتدیکی جولانلر اوقبیل اجنبیلرك دفع وتنکیلی مقصدینه مبنی ایدی . بناءً علیه پاتراس شهرینك عثمانلی استیلاسنه اوغراسی اوروپا افکار عمومیه‌سنده آجی بر هیجان حصوله کتورمشدی .

وفی الحقیقه سفائن دونانمه‌سی شهر مذکور ساحلنه تقرب و امر محاصره‌یه ابتدار ایدر .

رئیس الرؤسا دوردوبا کندی طرفنه اصابت ایدن نقطه‌یی اشغال وحتی اوروپا مورخینی نقللرینه کوره حصارك باش محافظی بالذات تسلیمه موفق اولور . فقط عثمانلیلر جعلی بر هجومدن صکره بر نقطه‌ده جمع قوتله ایتدکلری هجوم ایله شوالیه‌لری قره‌دن و ونه‌دیکلیلری لیماندن طرد و رجعته مجبور ایتدیلر . فرار ایده‌میوب اسیر ایدیلنلر میاننده رئیس الرؤسا دوره‌ده یا دخی بولنمشدر . دوردوبانك اوروپاجه طانلمش شهرت عسکریه‌سی کندیسنی اسارتدن تخلیصی ایچون بر چوق فدا کارلق احتیارینه و ونه‌دیکله قبرس حکومتی طرفندن کلی مبالغ تکلیفنه باعث اولمش ایسه‌ده کلان مبعوثلره دائما جواب رد ویرلمشدر .

حالبوکه رئیس الرؤسا بر عکس اوله‌رق فدیهٔ نجات تکلیف ایدلمه‌سنی رجاده بولنیوردی . دوردوبا عثمانلیلر نزدنده اوچ سنه قدر اسیر

قالدقدن صكره ٧٨١ سنه‌سنده عائله‌ی طرفندن تخلیص ایتدیرلمش وردوسه آدیرلمشدر .

بو آرالق آوروپاده یکی بر قارشقلق ظهور ایتمش و پاپالق قاسنك فرانسه‌دن ایتالیایه نقلی قیل وقالی موجب اولمشدر .

قاتولیك مذهبنه مخصوص رفض واعتدال اصحابی بوصرده ظهور ایدوب قرق سنه قدر کلیسایی اغ ار ایدوب طورمشلردر .

ردوس شوالیه‌لری آوینیون شهرنده فرانسزلرك تشویقیله پاپالغه قیام ایدن یدنجی قله‌مانه تابع اولمشلر ایدی . رئیس الرؤسا فردینان دخی بو میانده ایدی . فقط عسکرك بر قسمی یعنی ایتالیان و المان فرقه‌لری افرادی « ریشار قراچیولو » نامنده برینی کندیلرینه رئیس الرؤسا انتخاب ایدرك رومه‌ده پاپا اوربن طرفنی التزام ایتدیلر .

بو تفرقه‌دن استفاده ایدن جمعیتك زعامت بکلری ایدی . اصحاب تیمار وزعامت تقسیطلرینی ویرمامکله برابر کندی کندیلرینه اعلان استقلال ایتمشلر ایدی .

واقعا فردینان دهره‌دیا طرفنده اکثریت وار ایدی . لکن رومه‌ده‌کی پاپا بونی عزل ایله ایتالیان انکلیز المان فرقه‌لرینی ورؤسانی کاملاً ریشار جهتنه جلب ایتمشدی . وبو موفقیت اوزرینه فلورانس شهرنده بنات اصیلادن مرکب و بن ژان اسمیله معنون بر جمعیت دها تأسیس وتشکیل ایدلمشدر . دهره‌دیا ردوسدن آوینیون شهرینه عزیمتله فرانسه پاپاسی یدنجی قله‌مانك معاونتنی استدعا ایتمشدر .

آوینیون ووالانس شهرلرنده بر قاچ اجتماع وقوع بوله‌رق بعض رؤسانك اطاعتلری تأمین ونقاسیط متداخله تحصیل ایدلمشدی .

بو آرالق جناب بایزید آناطولیده برچوق یرلری ضبط ایله آیدین اوغللری حکومتنه نهایت ویرمشدی . ازمیر ورودوس بالطبع تهدید آلتنده بولوندیغی ایچون محافظلری اوروپادن امداد طلبنده بولندیلر .

رئیس الرؤسا دەرەدیا فرانسەدە جمع ایدەبیلدیکی قوتی ماهر قوماندانلرە تودیع ایلە ازمیر ورودوسە سوق ایتدی . کندی آراغونیادە قالەرق بر زعامت دها تشکیلی و بر رهبان زاویەسی تأسیس ایلدکدنصکره آوینیون شهرینه عودت ایلدی . دەرەدیا بوراده بر مدت اقامتله رودوسه حرکت ایلیەجکی صرەدە وفاتی وقوعبولمش وجسدی تبخیر ایدیلەرك اسپانیەدە انشا کردەسی اولان (نوترو دام دەقاست) مناسترینه دفن ایدلمشدر .

بوذاتك طقوز سنه سکز آی قدر دوام ایدن مدت ادارەسنده ایپجه اجرا آت اولمش وپاپالره چاتمقله قزاندیغی نفوذ وتغلب جهتیله اعاظمدن معدود بولنمشدر .

شوالیەلر جمعیتنك اصلاحی حقنده برچوق تعلیماتنامەلر قلمه آلمش ورودوسه ملحق جزائر صغیرەنك امر محافظەسی خصوصنده پك زیاده اقدام وغیرت ایتمشدی .

شمدیکی رودوس حکومت قوناغی پیشگاهندەکی جادەنك طرح و تنظیمی اثناسنده میدانه چیقان بر کتابەسنك قبری درسعادت موزەخانەسنه نقل اولنمشدر .

نام قدیمی « سیستن » اولوب الیوم « قرمزی شاتو » معناسنه اولەرق فرنکلرجه ویونانیلرجه (قاستەلوروز) دیه یاد ایدیلەکلن (میس) جزیرەسندەکی قلعەنك انشاسی ژان فردینان دەرەدیایه اسناد ایدلمکدەدر .

طقوزنجی رئیس الرؤسا

فلیبر دونالیاق { ۷۹۷ — ۸۲۸ }

PHILIBERT DE NAILLAC

1396 1421

فرانسه‌ده (بری) ایالتنده تولد ایدوب شوالیه‌لقدن ا کثانیه غران پریئورلکنه قدر ارتقا ایدن فلیبر دونالیاق ، درددیانك وفاتنده رئیس الرؤسالغه — مهارت ولیاقتی حسبیله — انتخاب وتعیین اولنمشدر .

عثمانلیلرك فتوحاتی بویکی شوالیه قوماندانی زماننده دخی بردوام ایدی . حضرت بایزید وارقوتنی میدان حربه آتوب استانبولده قیصرلری ، روم ایلیده بلغارلری ، موره‌ده یونانیلری دهشت ایچنده براقش وبلغارستانك قسم اعظمی ایله یونانستانك ا کثر بلادی اداره عثمانیه‌یه آلنمشدر .

استانبولك فتحنی امل ایوران حضرت پادشاه ، حصاری محاصره ایله مهاجمه‌یه باشلامش ایدی . قیصر ژان یووان پاله‌لوغ بواستیلایه کندیسنجه برچاره بوله‌میوب ایشی دین نقطهٔ نظرندن حله قالقیشه‌رق

افلاق ، بلغار ، صرب ومجار وآوروپا حكمدارلرندن هر برينه
ملوك نصاره مراجعت واستمداده بولندی . مجار قرالی سژسموند
رياستنده بولنديغی حالده آوروپانك هر طرفندن توپلانان امداد ايله
يوز بيك كشيلك بر اهل صليب اردوسی وجوده كلدی . رئيس اردو
قاپير دخی كميلرله ونديك ، قبرس رودوس دوننمالرينه التحاق ايدرك طونه
منصبنه كلوب قره يه بر مقدار عسكر چيقاردی . مجار قرالی ، ودين
وسائر شهرلر استحكاماتنی ضبط ومحافظلرينی قتل ايله نيكبولی قلعه سنه
قدر صوقولدی . قلعه محافظی طوغان بك كيفيتی استانبول بر جاری
آتنده محاصره ايله مشغول اولان حضرت شهرياره اخبار ودشمنه
هر وجهله مدافعه ده قصور ايتمديكنی تذكاردن صكره امداد طلب ايلادی .

بايزيد حضرتلری فرنكلرك بالآخره استانبوله قدر كلوب ايكی
آتش آره سنده براقيله جغنی دوشونمش ايديكه امر محاصره يی وقتنه
مناسبه ترك ايله موكب همايونی نيكبولی اوزرينه حركت ايتديردی .

---

[١] مجار قرالی يازديغی مكتوب ذات چلبينك قرلنجه شويله ايدی :
« اسلام پادشاهنك اول جانبه آهنك ايتديكنی اعلام ايتديكم ملعونلری اولبق
حصاريني محاصره ايلديلر . تختكاه سلاطين سعيده اولان بلده عظيمه قسطنطنيه
پايتختی اولان مقبول ومقام صداقتده قيام ايدن نيكخواهكز اوزون پادشاه
قرالی لندن ... اولوق غريب شهننشاه بيلمزمی ؟ مقتضای ... مرغوب
مروت ولديكه ... اداجداد ايدوب بو طرفه ... ايده مز تا كه نا كيد مراسم
محبت ووداد ايليه سز »

و از بر زمان ایچنده قلعه یه یاقلاشوب [۱] میدانده شدتلی بر محاربه ایدلدی . دشمن ایلك صدمه‌ده عثمانلیلرك باشی بوزوق طاقمنی طاغیده‌رق تعقیبه باشلامش ایسه‌ده قارشولرنده‌کی منتظم یکیچری عسکرینه تصادف ایله پریشان اولدی ۷۹۸ . ینه بونلردن مجار قرالی ایله رئیس الرؤسا فلیبر طونه‌ده بر بالقجی قایغنه راکباً منصب نهرده طوران دونمایه جان آتدیلر . و استانبول بوغازندن ، مرمره‌دن [۲] بالمرور آق دکزه چیقدیلر .

نیکبولی مظفریتندن اوروپا ، بیوك درس عبرت الدیغی کبی ردوس شوالیه‌لری‌ده ایودن ایویه رذیل اولمشلر ایدی .

فلیبر جزیره‌یه مواصلتنده کندی کبی فرار ایدنلردن دها برچوق ذواته تصادف ایتمش و از جمله قیصر خاندانندن اولوب موره محافظه‌لغنده بولنان طوماس پالەلوغوس — نیکبولی محاربه‌سندن صکره سوق اولنان عثمانلی آقینجیلرینه مقاومت ایده‌میه‌رك — ردوسه التجا ایله موره‌ده‌کی حقوقنی ، حصارلرینی شوالیه‌لره صاته‌رق بر مقدار پاره المش ایدی . فقط فلیبر موره‌یی تسلیم المق اوزره عسکر سوقندن نکول ایله طوماسه

---

[۱] بایزید حضرتلرینك برتپه اوزرندن : « بره طوغان ! بره طوغان ! — نه وار — عسکرك واری ؟ — یوق — ذخیره‌ك واری ؟ الویرر » یولنده مخاوره‌ده بولندیغی مشهوردر .

[۲] سیژیسموند نیکبولی اوکندن کچرکن عثمانلیلر دوق دوبورغونی و المانیالی شوالیه‌لر کبی بر چوق اصیل اسرانی ساحل نهرده دیزرك « اسیرلریکی صاتون المغه اوزره کل » دیه استهزا ایلدکلری مذکوردر .

ویردیکی اقچه‌نك استردادینه قیام ایتدی . حالبوکه حضرت بایزید نیکبولیدن ادرنه‌یه وبعده استانبول جوارینه مواصلتله اناطولی حصارینی « کوزل حصار » انشا ایله امر محاصره‌یی تجدید اتمك املنده بولنمش ایدی . نه‌چاره‌که آسیا چوللرنده ، هند وسند یایلالرنده سنه‌لرجه غالبانه آت اویناتان تیمورلنكك غربه توجه ایله سیواس شهرینی یغما ایدرك اناطولی ایچرولرینه طوغرو کلمکده اولدیغی خبر النمدی . بوخبر اوزرینه عثمانلیلر هر طرفده حرکات عسکریه‌لرینی ترك ایله بر نقطه‌ده اجتماعه مجبور اولمغله موره‌نك دخی محافظه‌سز براقلمسندن طوماس مملکتنه عودتله حکومتی وقایه امننه دوشدی . بناءعلیه موره‌یه مأموراً کوندریلان بر قاچ شوالیه قومیسری بر شیئه نائل اولمدن رودوسه دونوب کلدی .

فلیبر بعده امور داخلیه ایله مشغول اولمشدر . زمانمزده عرب قلعه‌سی تعبیر اولنان « سن میشل » قلعه‌سنی انشا ایتدی . لیمانی وکمیلری لیلاً محافظه ایچون — قاعده‌سنده هنوز کورینن دیرکلردن ایکی یاقه‌یه یدییوز اللی قدم طولنده بر زنجیر کردی . [*]

فلیبرك بو اعتنالی اجرا آتی ، استحکاماتی عثمانلیلرك بر کون رودوسه کلمك خوفندن ایلرو کلیوردی .

« لکن یلدیرم اقلیم عثمانی‌یی جولانه مساعد بولمدیغندن اطرافنده اولان حصار انحصارینی دوبرمکده وخوارق عاده بعض اطوارینك صدماتی

---

[*] بو زنجیرك هر بر حلقه‌سی بر بچق قدم جسامت وقطرنده ایدی . میلادیه ١٨٤٣ سنه‌سنده رفع اولنه‌رق الیوم ... روایت ایدیلیور .

اساس اداره‌یه خلل ویرمکده ایکن تیمور مشهور بر سیر صاعقه کبی طریق استیلاسنه دیکلمشدر . اکرچه افراط شدتنه نظراً آنی دخی یرندن قوپارمسی احتمالدن بعید دکلدی . فقط خصمی ایله چارپشمغه باشلار باشلامز سوق روزکار اجزای قوتنی تارمار ایتدیکندن بو آتشپارهٔ جلادت یوق یره محو اولوب کیتدی » .

فی الحقیقه نیکبولی مظفریتی اوروپانك تکمیل قوای عسکریه‌سنی صارصوب وارنه محاربه‌سنه دکین تجاوزی حرکاته کندیلرنده جسارت براقمامش اولدیغنه کوره انقره بلیه‌سنك وقوعی آرزو ایدلمزدی . زیرا تیمورك چالدیغی غلبه نتیجه‌سی اوزرینه روم ایلی واناطولیده نیجه زحمتلرله ضبط اولنان ممالك الدن چیقدیغی کبی ادارهٔ داخلیه‌یی تقریر ایچون فاصلهٔ سلطنت نامیله اون بر سنه قدر اغتشاشات ایچنده مضطر قالمش وهر طرفجه اعدایه بیوك فرصتلر ویرلمشدر .

شوکا حمد اولنه بیلورکه دولتك او حال کشمکشیسندن استفاده‌یه مأمول نسبتده قیام ایدلمدیکندن بو کون اثر قونمقده اولان بعض فرنك تاریخلری اکثر ملوك نصارایه اعتراضات متأسفه‌ده بولنیورلر .

تیمور کورکانی انقره‌دن صکره ازمیر اوزرینه طوغرولمشدر . ازمیر ، شوالیه‌لر اداره‌سنه کچدیکی کوندنبری کسب اهمیت ایدرك محافظلری وشوالیه‌لرك مهارت عسکریه‌لری عالمه ولوله انداز اولمش ایدی تاتار ایسه بونی نفسنه یدیره‌میوب فرنکلری آتنه چینتدیردکدن وحصاری اون درت کون قدر محاصره ایتدکدن صکره کاملاً تخریب ایله لیمانی بیله طاشله املا ایتمشدر . ٨٠٤ .

شوالیه قومانداني « کیوم دومین » هرنقدر مدافعات شجیعانه‌ده

بولنمش ایسه‌ده غدار تاتاره قارشو طورلنه‌میه‌جغنی حس ایله — ندن صکره کلوب لیمان خارجنده طوران — گمیلره آتلایه‌رق فرار ایتمشدر برابرنده بش اون فدائیدن ماعدا کیمسه قالمامشدی .

تیمور بوارزوسنه‌ده نائل اولدیغنی کوره‌رك ایرانده ظهور ایدن قاریشیقلقلرك اوکنی المق و ترتیب ایده‌جکی براردو ایله دها بعض ممالك فتح ایلمك اوزره اناطولیدن چکلمش و اوچ سنه صکره بسلدیکی امیدلر بوشه چیقه‌قله اجل بی‌امانه تسلیم سلاح جان ایلمشدر ، ٨٠٧ .

تیمور ، ازمیر شهرینی طبیعت ایدندیکی وحشت دائره‌سنده تخریب ایله ترکستانه چکلمش و کوشه‌ده بوجاقده کیزلنن امارت بکلرینك میدانه چیقه‌ملرینه‌وحتی ردوس‌شوالیه‌لرینك ازمیر شهر وحصارینی یکیدن ترمیم وتحکیم ایتملرینه‌جسارت‌ویرمش‌ایدی . فقط فرنکلرك‌شهر مذکوره‌تکرار صاحب اولملری تیمورك عودتندن زیاده شهزادکانك سلطنت دعواسنه قالقشوب قوای عثمانیه‌نك انقسامنه محمولدر . نته‌کیم‌رئیس‌الرؤسا فیلبر ازمیر مغلوبیتنی اوروپا نظرنده اونوتدیرمق ایچون — فاصلهٔ سلطنتدن بالاستفاده بدروم [*] ده سن پیئر شاتوسنی ضبط ایلمش وبو غلبه‌یی متعاقباً شوالیه‌لرك تجاوزاتی آرتیرمشدر .

بوائناده قبریسده قرال ایکنجی ژانك اقتدارسزلغی حسبیله جنویزه‌لیلر حربه قیام ایتمشلردی .

رئیس‌الرؤسا فیلبر ردوسه قدر دونمه‌سیله کلن جنویز مارەشالی

---

[*] مذکور حصاره ترکلر بدروس تسمیه ایتمشلردی . صکره‌دن بدروم بودروم قالمشدر . شهرك قرالیچه‌سی آرتمیسك زوجی موزول نامنه انشا ایدیلن مزار پك مشهور وبودروم ابوالمؤرخین هرودوتك مسقط رأسی اولمقله‌ده معروفدر .

بوجیقولرك خاطری ایچون قبریسه بالعزیمه تألیف بینه چالیشمش و حکومت محلیه‌یی یتمش بیك دوقه آلتونی تضمینات اعطاسنه مجبور ایتمشدر .

بعده فلیبر کندی دونماسنه جنویزلری الحاق ایدرك سوریه سواحلنه طوغرو آچلمش ، بیروت ، صیدا ، اسکندرون شهرلریله عموم وندیك تجار تکاهلرینی اوروب یاقمشدر .

مصریلر محاربه‌نك دوامنه میدان براقماق اوزره صلحه طالب اوله‌رق قدسك سربست زیارتی ایله اسکندریه ورمله‌ده شوالیه قونسولوسلرینك اقامتی شرطلرینی قبول ایلمشدر .

ایکی مستولی دونما برچوق غنائم ایله سوریه‌دن ایرلمشلر ایسه‌ده وندیکلیلر جنویز دونماسنك یولنی کسه‌رك بر محاربه‌دن صکره بتون کمیلرینی یاقمشلردر .

بو قاروده تفصیلاتی ویرلمش اولان اوروپالك دافضیلك آتشی هنوز منطفی اولمامشدی . قاتولیك عالمنده اون اوچنجی بنوا واون ایکنجی غره غوار ایله پیز شهری انعقادی اوزرینه بشنجی الکساندر زماننده اوچ پاپا وار ایدی . کلیسانك بو درجه‌لره قدر تنزل ایدن اداره‌سزلکندن شوالیه‌لر پك متضرر اولیورلردی . زیرا جمعیت خزینه‌لرینی خرستیانلق اغورنده توکه‌دوب اوروپاده‌کی اراضی حاصلاتنی جلبه سعی ایلدیکی حالده « بایلی » و « قوماندور » نامنده‌کی شوالیه مأمورلری طرفدارلق بایه‌سیله رئیس الرؤسایه اطاعت ایتمیورلردی .

فلیبر بوکا بر چاره بولمق اوزره اوروپایه عزیمت ایتدی . پاپالره وفرانسه قرالی آلتنجی شارل ایله انکلتره قرالی دردنجی هانری‌یه بر تفصیل شکایاتده بولندی .

مومی الیهم طرفندن ایدیلن معاونت وامدادلر ایله فلیبر تحصیلاته اقدام ایدرك بر خیلی پاره جمع ایتدی . وکندی مأموریتیده عموم پاپا وقاردینالره تصدیق ایتدیردکدن صکره ردوسه عودت ایلدی .

فلیبر عودتندن ایکی سنه صکره وفات ایدرك سن ژان کلیساسی خطیره سنده دفن اولنمشدر . بوذاتك زمان اداره سنه بیوك بر اهمیت اضافه ایدیلەرك عقل وذکا ومهارت خارقه نماسی هربار یاد ایدلمکده در موفقیاتنی وسائر اجرا آتنی حاکی اولمق اوزره نامنه بر قاچ ستون ذکر اولنمشدر .

— اوننجی رئیس الرؤسا —

— آنطوان فلوویان { ۸۳۹ — ۸۲۳ } —

ANTOINE 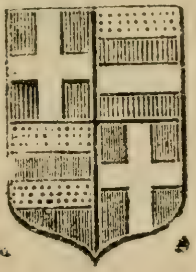 FLUVIAN

1421 — 1437

آنطوان فلوویان ؛ عن اصل قتالونیه لیدر . رئیس الرؤسالغه انتخاب اولندیغی زمان عهده سنده قبریس زعامتی نظارتیله سنجاقدارلق ورئیس الرؤسا قائمقاملغی وظیفه لری موجود ایدی . رأس اداره یه

تجدیکنده احوال عالم خیلی مذبذب اولوب هر حکومت بر مستولی او لنده قرار ویا بر نقطهٔ فلاکت وانقراضده قرار ایلیوردی .

اولاد بایزید آره‌سنده اون بر سنه‌دنبری حل اولمیان دعوای سلطنت چلبی سلطان محمدك غلبه‌سی ایله ختام بولمش و « ازمدت طرفنده اخوان واعداسی النده متفرق اولان ممالك عثمانیه‌یی قبضهٔ اداره‌سنده جمع ایلدکدن بشقه بوسنه وصربستانه دخی قلنجه باش اکدیرمشدر . اوزمانه قدر یالکز برآبرج غالبیت اوزرنده مواج اولان رایت اقبال عثمانی دور دولتنده دریالری دخی جاوه‌گاه استقلال ایلدی . »

حتی آق‌دکزجه حاکم کچینن وندیکلیلرك روزکار مغلوبیت اولنده بادبا نکشای قهر اولملری اك زیاده شوالیه‌لق عالمنی تألیم ایتمش ونوبت تأدیب آرتق کندیلرینه کلدیکنی اکلایه‌رق حرب کمیلرینك اصلاح وتزییدینه سوق ایلمشدر . فقط چرا کسهٔ مصردن ملك شرافالدین ٨٢٨ سنه‌لرنده فرنك قورصانلرینی تعقیب وسیله‌سیله قبریسی استیلا ورودوس شوالیه‌لرینه قوای اسلامیه‌یه قارشو مهارت بحریه‌لرینك برفائده ویرمیه‌جکنی ایما ایتمشدر .

شووارکه اوروپاجه اهل صلیب نامریله تشکیل اولنان عسکری اوجاقلرندن مقصد شرقده ، غربده عنصر اسلامك امحاسی اولوب بونلره هرطرفجه ترك قلنان اراضی حاصلاتی تدارکات حربیه‌یه قارشولق اولد- یغندن قبریس قرالنك واقع اولان استمدادینه مقابل رئیس الرؤسا آنطوان فلوویان برمقدار قوتله بر دونما احضارینه شتاب ایتمشدر .

فقط رودوسده‌کی موجود قوتك کفایت ایتمیه‌جکی اکلاشیله‌رق زعامت قومندانلرینه یکرمی بشر شوالیه ایله برر ثماق اعزامی امر قیلندیغی کبی

(امبوست) مالكانه‌سی یوز بیك فیلورینه ترهینه قرار ویرلمشدی .

باره‌نك قبض و نقلنه مأمور ایدیلن رئیس الرؤسا قائمقامی ژان دوستاریك — نه سببه مستنداً ایسه — مبلغ مزبوری جنوزلیلرله مخاصمات شدیده‌ده بولنان اراغونیه قرالنه تسلیم ایله شوالیه جمعیتی هر كونه حركت اجراسندن منع ایلرایسه‌ده آنطوان . ستاریكی ردوسه جلب وعزل ایله (فراقل) شاتوسنه نفی ایتمشدر .

مصر دونماسی قبریسده ماغوسه وطوزله ایله شوالیه‌لره عائد اولان مالكانه‌لری تخریب وقرالی وسائر زادكانی اسیر ایلمش وفدیهٔ نجات اولمق اوزره التمش بیك فیلورین طلب ایتمكده بولنمشدی .

رئیس الرؤسا آنطوانك توسطی ایله اگرچه مخاصمه‌نك بر مدت تركی معاهده ایدلمش ایسه‌ده جمعیتك اوروپادن مهمات وعسكر جلب ایده‌مامسی اهل اسلامه بیوك فرصتلر قزاندیرمشدر .

فرانسه‌نك انكلیزلر والمانیانك ژان هوسلر [*] مسلكی طرفدارلری طرفندن تخریباته اوغرامسی شوالیه‌لرك آوروپاده‌كی شعبه‌لرندن هیچ استفاده ایده‌مه‌ملرینه باعث اولمش ایدی .

بو حالك اندفاعی زماننه دكین امور جمعیتك تحت انتظامه آلنمسی رئیس الرؤساجه امل ایدیله‌رك ١٤٢٨ سنه‌سنده ردوسده بر مجلس عمومی عقد ایله ویریلن قرار اوزرینه اكثر زعامت بكلری عزل وتبدیل ویكیلری تعیین وتوكیل ایدلدی . وآیروجه قلمه آلنان تعلیمنامه ایله‌ده

---

[*] المانیاده رفض وبدعت اربابندن اولوب ١٤١٥ سنه‌سنده قونسطانس شهرنده اجتماع ایدن پاپالق مجلس روحانیسی طرفندن احراق ایدلمش بر حكیم ایدی .

پاپالره وقاردینالره التجا ایله مأموریت الق طابنده بولنان شوالیه‌لر
واتیقان سراینده بلا استیذان اقامت اتماملری تنبیه و اعلان اولندی .

آنطوان فلوویان ، بویولده‌کی اجرا آتندن صکره مصر ایله اوزن...
متارکه حکمنك محافظه اولنمسندن استفاده ایدرك سمدیکی ...
محله‌سنك توسیعنه و برقشله انشاسنده — بعضلری خسته‌خانه دیورلر —
موفق اولمشدر . سرو آغاجلرندن برصورت نفیسه‌ده انشا اولنان
قشله قپولرینك برنجی اوڭ فیلیپ مخدومی (پرنس دوژوانویل)
ردوسی زیارتی اثناسنده هدیة ویرلدیکی موسیو بایوتی تاریخنده مذکوردر .

آنطوان فاوویان ، میلادی ۲٦ تشرین اول ۱٤۳۷ سنه‌سنده
وفات ایتمشدر . خزینهٔ جمعیته اون ایکی ملیون فلورین ترکی ...
اداره‌سی جهتیله کتابهٔ قبرینه شوسوزلر قید و حك ایدلمشدر . « ...
ایله صلح و تصرف ممکن اولسه بیله پاره‌سز هیچ برشی ممکن اوله‌من » .

اون برنجی رئیس الرؤسا

ژان بونپار دولاستیك { ۸۳۹ - ۸۵۷ }

JEAN BONPAR

1454

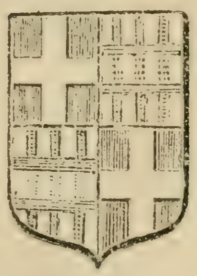

DE LASTIC

1437

ژان بونپار ، میلادی ۱۳۷۱ سنه‌سنده ، (اوورن) شهرنده

بولد ایدرك یوز سنه محارباتی اثناسنده ابراز شجاعت و اكمال رسوخ حكمت ایتمش و حتی ١٣٩٤ تاریخنده انكلیزلره اسیر دوشمكله تجربهٔ ضائع و فلاكت ایلامشدر . فقط اوزمانده عسكرلكجه دها بیوك شهرت قزانمق مرحالده شوالیه صنفنه داخل اولمغه توقف ایلدیكی ایچون ژان بونپار اسارتدن قورتلدقدن صكره ردوسه عزیمتیله شوالیه‌لغه انتخاب ایدلمش و بو مدت ظرفنده بالجمله رؤسانك ترجیحی قزانه‌رق مملكتی اولان (اوورن) بیوك دعاجیلغیله بونقام قوماندورلكنه تعیین قلنمشدر .

ژان بونپار ، ادارهٔ سنده‌كی اراضی‌یی تفتیش ایچون آورو پایه عزیمتنده (آنطوان فلوه‌یان) ك وفتی وقوعبولمغله رئیس الرؤسالغه نصب ایدلمشدر .

بو اثناده سلطان مراد ثانی مجارلو ژان هونیاد ایله مشهور اسكندر بكی آدیله چالشمقده و یونانستان ایله آطه‌لر دكزنده برچوق غالبیتلر دخی واصل حد حصول اولمقده ایدی .

مصرده كوله‌من سردارلغی مقامنه بحیریان امیرجلال الدین ، دونماسیله قبریس و ندیك و ازجمله ردوس قورصانلرینه میدان اوقومقده اولدیغی كبی قبریسده بعض شهرلری خراب ایدرك ردوس شهرینی استیلایه قرار ویرمشدر .

ایشته بو قارغشه‌لق آره‌سنده ایدی كه ژان بونپار ردوسه عزیمتله عسكرك معاشنی اعطا و دونمانی تجهیز و بعض قوتسز قالان نقطه‌لرك تحكیم تربیه‌سنی اجرا ایلمشدر . فقط ایكی دشمندن برینك اتفاقنی تأمینه چالشمق رئیس الرؤسا ایچون لابد ایدی .

ژان بونپار شوالیه‌لق اسنادن ردوس بیوك دعاجیسی (ژان

بوردلی) ی ادرنه‌ده بولنان سلطان مراد حضرتلرینه ارسال ایله‌یلرده مصالحك بقادار اولمسنی استرحام ایتمشدر .

حكومت سنیه بویله بر قید التنه كیرمكی موافق مصلحت كورمیوب وفقط روم ایلی‌ده‌كی مشغولیتی درجه‌سنی و آق دكز قورصانلرینی حین حاجتده تأدیبه ، تعقیبه مساعد اولان وقتنی حس ایتدیرمیوب یالكز ردوس مبعوثنی تلطیف وهدیه‌لر احسانیله اعاده ایلمشدر .

حالبوكه مصرلیلر فرنكلره راحت ویرمیوردی . منعقد اولان معاهده حكمنه‌ده اعتبار ایتمیه‌رك اوچ قیاله دونانما ایله میس جزیره‌سنه كله‌رك بعده ردوس جوارنده اجرای نمایشه باشلادیلر .

شوالیه‌لر ، مصریلرك بوقبیل تجاوزلرینی دفعاتله تجربه ایتمش اولدقلرندن مجهز اولان دونمالریله مدافعه‌یه وعادتا دشمنلرینی تعقیبه قویولدیلر . مصر دونماسی استانكوبی تخریب ایچون بر روم ساحللرینه چكلدی . فقط ردوسجه‌ده احتیاطالدن براقلمامشدی .

شوالیه دونماسی درعقب یتیشوب مصرلیلرینی تضییق ایله برچوق ضایعات ویردیره‌رك فراره مجبور ایتدی .

مصریلر یوللری اوزرینه اصابت ایدن قبریسی تكرار تخریب ایله شوالیه‌لره عائد زعامتلری ومحافظلری محودن صكره اسكندریه‌یه دوندیلر لكن كوله‌منلر بوقدرله اكتفا ایتمدیلر . یكیدن دونما چیقاروب ردوس قلعه‌سنی تكرار محاصره التنه آلدیلر . شوواركه محصورین شدتله مدافعه‌ده بولنه‌رق مصریلری رجعت وهزیمته دوچار ایتدیلر .

بو مظفریت آوروپایه اشاعه اولنمكله هر طرفدن تقدیرنامه‌لر آلندی.

آوروپادن يكى عسكر كلمكه واصيلزادكان شواليه يازلمغه باشلادى ؛ تشبثلرينى كچكدير نلر عفو طلبنه قالقشدى .

ژان بونپار بعده مصردن واقع اولان مراجعت اوزرينه صلح عقد ايدرك مصالح داخليه‌نك تمشيتى ايله اشتغال ايتدى . اوروپا سياست معاملاتىده پاپانك ودها سائر رؤسانك موافقتلريله حل ايدلدى . وزيرلر رؤسايه فوق‌الحد امتياز ويريله‌رك برطاقم سركش مأمورلر نصب ايدلندى . يالكز كوله‌منلرك اوته‌دنبرى مضمرلرى اخذثار ايدن بعض سلطان مراد ايله بر اتفاق عقد ايده‌بيلملرى ملاحظه‌سنه مقابل ژان بونپار ايچون ياپه‌جق برشى دها قالمشدى كه اوده عثمانليلرله ١٤٣٨ سنه‌سنده امضا ايدلمين معاهده‌يى تجديد ايتمك ايدى .

ردوسدن ادرنه‌يه حركت ايدن هيئت مبعوثه جناب مرادى اسكندر ايچون بالذات حربه حاضرلنديغى برزمانده بولدى . بالطبع ونديكليلر ايله بونلرله‌ده صلح عقد ايدلدى . وقتاكه سلطان مراد حضرتلرى ... سنه صكره وفات ايدرك سلطان محمد ثانى حضرتلرى جلوس ايتدى ... سنه صكره استانبولك فتحنه موفق اولمغله شرق وغربك نظر دقتنى جلب ايتمش اولديغندن متجاور حكومتلرله برابر بتون اوروپا حكمدارانى درحال فاتح جلالت عنوانى تبريكه شتاب ايتمشلردى .

ردوس شواليه‌لرى ونديكليلردن بحر سفيدى اله المش ودونناجه بتون اقوام ومللله فائق بولنمش اولدقلرندن فاتح حضرتلرينى يالكز قره‌لرده ظهور ايدن برپادشاه كبى تلقى ايله تبريكه ولازم كلن هدايانى تقديمه تنزل ايتمامشلردى . كويا بوده استانبولك فتحى اثناسنده عثمانلى كميلرينك بعض كونه ياكلش مانوره اجرا ايتملرندن نشأت ايديوردى .

بوندن ماعدا چناق قلعه بوغازندن چیقان سفن تجاریهٔ عثمانیه‌یه بالدفعات تسلط ایدرك دولته قارشی میدان اوقومقده ایدیلر . رئیس الرؤسا ژان بونپار بو حالك تولید ایده‌جکی نتائج وخیمه‌یی ندنسکره اکلایه‌رق بر هیئت مبعوثه‌یه تودیع ایلدیکی بعض هدایای نفیسه ایله ادرنه‌ده بولنان پادشاه حضرتلرینی تبریکه عزم ایتمشدر .

فاتح حضرتلری شوالیه‌لره اوته‌دنبری حاصل ایتمش اولدیغی اغبراری کتم ایده‌میه‌رك هدیه‌لرینی رد ایتدی وجزائر سائره مثللو ردوس اطه‌سنك دخی سنوی ایکی بیك دوقه التونی ویرکو ویرمسنی تکلیف ایلدی .

شوالیه سفیری ، مأموریتی بالکز عرض تهنیتدن عبارت اولوب بوقبیل مذاکراته کیریشمکه صلاحیتی اولمدیغی بیان ورددوسه عودتنده کیفیتی رئیس الرؤسایه بیلدیره‌جکنی درمیان ایلدی .

روایت صحیح ایسه ژان بونپار : « حر ومظفر بولندیغم بو شوالیه جمعیتی انقیاد ایله برابر ویرکویه ربط ایتمکه معاذ الله هیچ بر زمان موافقت ایده‌مام . اکر سلطان حضرتلری ردوسی فتح ایتمك املنده ایسه بنم و سائر هم مسلکلرمك جنازه‌لری اوزرندن کچمسی لازمکلیر » بولنده جواب رد ویرمش وهمان جزیره‌نك نقاط لازمه‌سنی بر درجه دها تقویه ایتمکه باشلامشدر .

واقعا آق دکز اطه‌لرینی ضبط ایچون مأمور ایدیلن دونمادن بر نتیجه حاصل اولمامغله برابر اسفار بحریه بوزندن غوائل داخلیه‌نك تزاید ایتمش اولمسنه‌مبنی ردوسه اعلان حربی متعاقب اوزون حسن مسئله‌سنك حلی ایچون بر مدت متارکه‌یه قرار ویرلمشدر .

رئیس الرؤسا ویردیکی جوابه مقابل هر درلو تدارکات حربیه‌یی اتمام ایله

حربه انتظار ایلدیکی حالده ۱٤٥٤ سنهٔ میلادیه‌سی مایسنده وفاتی وقوعبولمشدر .

بونپارك جمعیت طرفندن تذکرنامی ایچون رکز ایدیلان ستون ایله کتابه‌سنك قبرنده برچوق پارلق سوزلر مندرج واون طقوز سنه‌لك ادارهٔ حکومتنده شوالیه‌لرك اعلای قدر وشوکتلرینه خیلی ساعی اولمش اولدیغی مذکوردر . « غران متر » یعنی رئیس الرؤسالق عنوانی بوذاتك زماننده احداث ایدلمش دیه برروایت واردر .

اون ایکنجی رئیس الرؤسا

ژاق دومیلی { ۸٥۷ — ۸٦٤ }

JACQUES DE MILLY

1454 1461

ژاق دومیلی رئیس الرؤسالغه میلادی ۱۲٥٤ سنه‌سی مایسنده نصب ایدلمشدر . فاتح دورینك شرقده غربده سایه بخش عظمت اولان فتوحاتی آواننده ردوسك بالطبع استثنا ایدلمیه‌جکی شوالیه‌لر نظرنده برمسئله مهمه شکلنی المش اولدیغی ایچون ژاق دومیلی دخی ردوسه

طرفندن جزیره‌نك هرصنف دونمه‌یه مقاومت ایده‌بیله‌جك برحالِ رصانت ومكملیته ارجاعی امل ایتمشدر .

سانی ژان بوناپارك ویركو طابندن طولانی در دولته ایصال ایتدیكی جواب ، اوزون حسن واسكندر بك لساننده بیله چیقمامش اولدیغنه نظراً جناب فاتحك شوالیه‌لره ایوجه برمرام اكلاتمسی طبیعی ایدی . ثانیاً شوالیه‌لرك باغرادا اهل صلیبنه اشتراك ایتملری‌ده بربشقه سبب اغبرار اوله بیلوردی . بناءً علیه ردوس جانبندن كوندریلان سفیرلك تمدید متاركه‌یه دائر — كه حكماً اقدمجه عقد ایدیلمك اهمیتی قالمامشدی — بسط ایلدیكی تكالیف مسترحمه‌سی نظر اعتباره آلنمیه‌رق كندیلریله عثمانیلرك — برچوق سببلر سوقیله — دائما محارب اوله‌جقلری جوابی ویرلدی .

استانبولده تجهیزی فرمان بیوریلان دونمه‌یه امرادن حمزه بك مأمور ایدیلرك آق دكزه سوق ایدلدی . حمزه بك مدللو ، ساقزجزیره‌لرینی زیارت ایله برچوق بحری نمایشلر اجراسندن صكره استیوراد آطه‌لرینه طوغرو عزیمت ایتدی .

استانكوی قائمقوز وسومبكی طرفلرینی غارتده دوام ورودسك ضعیف كورینن مانوله وارخنجلوس سمتلرینه تجاوزه نصب نظر اهتمام ایلدی .

هوالرك مخالفتیله برابر مقصد دخی آطه‌لر دكزنده برآقین اجراسندن عبارت اولدیغی اچون ایدیلان اغتنام ایله اكتفا اولندی . وفقط شوالیه‌لرك شمدی‌یه قدر عثمانلی تجارینه ویردكاری ضرر وزیانك برقاچ مثلی تضمین ایدلمك اوزره غنائم وفیره‌یه ویوزلرجه اسیر الغه موفق اولنه‌رق عودت ایدلدی .

رئيس الرؤسا ، عثمانليلرك شو اوفق نمايشلرندن حاصل اولان خرابلغى تلافى ايچون بر طرفدن استحكاماتى ترميمه وبر طرفدن برى وبحرى قواى عسكريه‌يى تنسيق وتنظيمه قرار ويرمشدى .

عالى سارىه‌دن وباخسته‌لكى بوارالق ظهور ايدرك عسكر واهاليدن بيكلرله نفوس ضياعنه باعث اولديغى كبى مصريلرك بنه تداركات ايله مشغول اولمغه باشلاملرى خبرى ردوسه واصل اوله‌رق وبادرجه‌سنده حصول خوف ودهشتى بادى اولمشدى .

بوندن ماعدا قبريس اداره‌سى دخى يكيدن انتظامسزلغه دوچار اوله‌رق ژاق نامنده بر متغلب ، مصريلره اعتماد ايله قراللغه هوس وحسد ايتمشدى . مذكور جزيره‌ده شواليه‌لركبى جنوىزليلرك بر موقع ايدينه‌رك عثمانلى سفائنه دائما تجاوزده بولنمارى جهتيله مدعينك موفقيتنه جناب فاتح حضرتلرى بالذات اقدام بيوررديلر . عاقبت مدعى ژاق قبريسده آرزوسنه موفق اوله‌رق وجنويز جمهوريتنك كريمه‌سنى تزوج ايدرك اجراى حكومته باشلادى .

حقوق حكمرانيسنى غائب ايدن قراليچه شارلوت ردوسه كله‌رك شواليه‌لره دخالت ايتدى . قراليچه‌نك ردوسده اقامتنه مساعده اولنمسنده‌كى حقارت جنويزده بر نوع اعلان حرب ديمك اولديغندن نهايت بو خلالده مصريلر حسابنه ارزاق حموله‌سيله ردوس ليماننه اوغرايان ايكى جنويز كميسنك مصادره ايدلمسى محاربه‌يه وسيله اولدى . جنويز دونمامى هر كيت جزيره‌سنى محاصره ايله قتل عام اجرا ايتمشدر .

شواليه‌لر بو صرده مدافعه‌يه كافى قوتلرى اولمديغندن مصادره اولنان اشيا وكميلرك تسليم واعاده‌سيله صالحه طالب اولديلر . شو واقعه‌يى متعاقب

عسکری فرقه‌لری بیننده حاصل اولان شدتلی بر مباینت افکار ، ادارهٔ جمعیتی اساسندن صارصه‌جق درجه‌ده ایدی .

اسپانیول ، ایتالیان ، انکلیز والمان طاقملری فرانسزلرك دائما موقع اقبالده اولملرینه یعنی الك بیوك مسانِد رسمیه‌نك اونلره تودیع اولنمسنه اعتراض ایله مساوات طلب ایتدیلر . فرانسزلر باش زعیم ، باش مشیر وباش مهماندارلق مأموریتلرینی حائز اولنجه دیکرلری دخی باش محافظ آمیرال ، عدلیه ناظری وسواری قوماندانلقلری مناصبنی محافظه ایتمك لازم کلوز ایدی . رئیس الرؤسا بو مسائل مهمه‌یی مذاکره ایچون ٨٦٢ سنهٔ هجریه‌سنده مجلس رؤسایی انعقاد ایتدیره‌رك ایشلك اوکنی الدی . ژاق دومیلی ، میلادی ١٤٦١ سنه‌سنك ١٧ اغستوسنده یعنی ٨٦٤ تاریخ هجریسنده وفات ایتمشدر . الیوم « قلوئی » موزه‌خانه‌سنده بولنان کتابه سنك قبرنده « περὶ πατρίδος μάχου حرب وطن ایچوندر » سوزی محکوکدر .

اون اوچنجی رئيس الرؤسا

پيئر رايمون زاقوستا { ٧٧٤ — ٧٧٧ }

PIERRE RAYMOND 1461

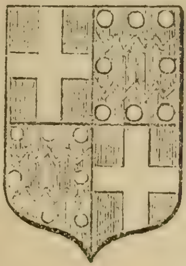

ZACOSTA 1467

« امبوست » دره بکی پيئر رايمون ؛ رئيس الرؤسالغه نصبنی متعاقب رومايه قدر عزيمتله پاپايی زيارتدن صکره ردوسه مواصلت ايتمشدر .

فرقه رؤساسنك جدال معلوملری هنوز بردوام ايدی . رايمون عقد مجلس ايدرك افرادی عموماً قاستيل و آراغونياليلردن مركب اولمق اوزره بر « لانق » يعنی برعسكری صنفی احداث وباش وكالت مأموريتنی بو فرقه رئيسه تفويض ايلدی . سكز فرقه‌نك قصبه وقلعه‌جه اولان وظيفه‌لری ساكن اولدقلری مواقعی محافظه ايتمك ايدی‌كه بروجه آتی ذكر اولنور .

١ — اوورن صنفی : ناليلاق برجندن يعنی عرب قله‌سندن شواليه سراينه‌قدر .

۲ — المان صنفی : سرایك جهت غربیسندن سن ژورژ یعنی اکری قپویه قدر .

۳ — فرانسز صنفی : اکری قپودن اسپانیا قلهسنه قدر .

٤ — اسپانیول ، آراغون ، قتالون صنفی : اسپانیا قلهسندن سن ماری یعنی باب مسدوده قدر .

بو صنف داخلهده نظارتله مکلف ایدی .

٥ — انکلیز صنفی : مذکور بابدن کشکنوز ویا سن ژان یعنی قزیل قپویه قدر .

٦ — پرووانس صنفی : قزیل قپودن ایتالیان برجنه یعنی یهودی مزارلغی حذاسنده کی پارمقلق برجنه قدر .

٧ — ایتالیان صنفی : عین برجدن سنت قاترین یعنی موصلاق قپویه قدر .

٨ — قاستیل صنفی « لئون وپورتکیزلر » : موصلاق قپودن سن پول قپوسنه قدر یعنی داماله قپویه قدر اولان حدودی محافظه ایدرلردی .

شوالیهلرك شو تقسیم وتنسیقدن زیاده پاره یه احتیاجلری اولوب خارجه اولان بورجلری اوچیوز بیك دوقه التونه وارمش ایدی .

حالبوکه جناب فاتح مدلّی جزیرهسنی ضبط ایدرك دونمانی سائر جزائرك فتحنه مأمور ایتمش ایدی .

عثمانلیلرك بر کون ردوسی الده ایدهجکلرینه یقین حاصل ایدن رئیس الرؤسا ، عثمانلی دونماسنك استانبوله عودت ایتدیرلمسی ایچون روم ایلیده بر مسئله ظهورینه ساعی اولمقدن بشقه چاره ارامیوردی .

فی الحقیقه افلاق وبوغدانك سرکشلکی اوزرینه استانبولجه روم ایلی جهتنه عطف لحاظهٔ دقت اولندی .

پیئر رایمون : فاتح حضرتلرینی بعض دسائس سیاسیه ایله شاشرتمغه ده چالشمقده ایدی .

فاتح بو سره تماماً واقف اولمش ایکن ردوسدن اقدم طربزون شهرینی فتح اتمانده اولدیغندن ۸۷۱ سنه‌سنده ردوسدن کوندریلن من کلیوم دوو یا فرانس ورومه‌لردن قسطنطین قولا کی وبندیلی نامنده کی مبعوثلری معیندار مراسمله بالقبول استدعالری وجهله ایکی سنه متارکه عقدینه راضی اولمشدی .

رایمون بو زماندن بالاستفاده دوق دوبورغونك اهدا ایتمش اولدیغی اون ایکی بیك دوقه آلتونی صرف ایله سن نیقولا یعنی شمدیکی فنار قله‌سنی انشا ایتدیرمشدر . بونك صورت انشا و تقسیماتنده کی انتظام مهارتمایه بر جزئی دقتله باقلسه اهمیت قدیمه‌سیله اسالیب معماریه‌سی نظر تقدیره بردن چارپار . پرنس دوق دوبورغونك وسن نیسقولانك تذکیر نامری ایچوق دکز جهتلرینه بر آرمه ایله عزیزك بر رسمی حك ایدلمشدر .

ردوسجه بر دوام اولان بو تدارکات اثناسنده فاتح حضرتلری غالبیتدن غالبیته او چمقده ایدی . پاپا ایکنجی « پی » عثمانلیلرك حرکات استیلا - کارانه‌لرینی توقیف ایچون بر اهل صلیب محاربه‌سی اعلان وبالجمله حکمدا - رلرله فرنك بکلرینی میلان جوارنده کی « مانطو » شهرینه جلب ایلدی — حالبوکه پاپا بو تلاشی ایله کندینی بر مرتبه دها تذلیل ایتدی .

ردوسده پیئر رایمون خارجدن عسکر و اقچه جلبی تدارکاتنه باشلادی . بعده پاپانك دعوتی اوزرینه ایتالیایه قدر کیدرك مجلس عمومی صلیبونده حاضر بولندی . محاربه پلاننك تعمیمی صره‌سنده رایمونك

ردوسه عودت ایده‌مکسزین ذات اجنبیدن وفات ایتمشدر . جسدی رومادہ کی مشهور سن پییر کلیساسنده مدفوندر .

اون دردنجی رئیس الرؤسا

ژان باتیس دهاورزەن { ۸۷۰ — ۸۷۹ }

JEAN BAPTSTE 1467

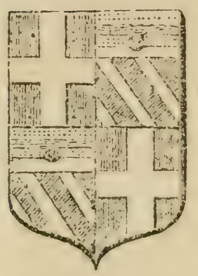

DES URSINS 1476

ژان باتیس ، ایتالیانک اک بیوک خاندانزاده‌لرندندر . روما شهری بیوک دعاجیسی ایکن رئیس الرؤسالغه انتخاب ایدلمشدر .

جناب فاتحک شرق امپراطورلغنه نهایت ویره‌رك تاج وتخت عثمانیی استانبوله نقل ایلدیکی کوندن بری خرستیانلق عالمی تزلزلده قالوب اکثر ملوك نصارا استحکام انشاسندن ، متفق تحریسندن اصلاحخالی اولمیوردی . بالخصوص آق دکزده ایچه زماندنبری قورصانلق ایدن وندیك وشوالیه‌لری تأدیب ایتمك حضرت پادشاهك جملهٔ آمال سنیه‌سندن ایدی .

استانبولجه سفرده حاضرلنان دونمه‌نك جزائر بحر سفیدی اورمغه مأمور ایدیله‌جکی خبری ردوسه واصل اولدیغی برصرده ایدی‌که

ژان باتیس ، پاپایی برلحهٔ بصرده زیارتدن صکره ردوسه عزیمت ایله تدارکات فوق العاده یه باشلامشدر .

بوذاتك دخی غیرتی عظیم ایدی . آوروپادن جاب ایتدیردیکی شوالیه رؤساسیله بالمذاکره جزیره استحکاماتی یعنی لیندوز ، ویللانوه ، آرخنجلوس ، وترپانده شاتولرینی اوجه تحکیم ورؤسادن پیئر دوبوسون دخی هنوز باقی اولان حصار خندقلرینی توسیع وذکر جهتنه یوزطقسان بش متره طولنده آهنین بر دیوار انشا ایتدیردی . ملحقات قلاعی منتظماً ترمیم اولندی .

استانبولده برعلت ساریه ظهوری ایله اهالینك هیجانه دوشمسی وموره‌ده ونديكليلرك تكرار تجاوزه باشلامسی دونمایی بر نقطه‌ده جمع ایله یالکز بردشمنی طوغرودن تضییق اتمك ایجاب ایتدی‌که فی‌الحقیقه ردوس اداره‌سی بودفعه‌ده استیلادن قورتلدی . حتی اوطرفلره اینن برقاچ پارچه عثمانلی کمیسی شوالیه‌لر طرفندن تضییق ورجعته مجبور ایدلمشکن انتقام آرزو ایدلمیه‌رك موره اوزرینه سفر ایدلمشدر .

موره سفری صربستان محاربانندن صکره کسب اهمیت ایتمش ایدی . موره‌ده مأموراً براقیلان حمزه بکك بعض کونه اداره‌سزلکی حس ایدیله‌رك عزلیله یرینه کلیبولی محافظی زاغنوس پاشا تعیین اولنمشدر . محاربه‌نك ابتدالرنده ونديكليلر ردوس شوالیه‌لرینی اتفاقه دعوت ایدوب اونلردن برفیلو دونما ایستمشلردی .

عثمانلیلرجه قره‌دن ، دکزدن اولنان اقدام سایه‌سنده وهجری ۸٦٥ سنه‌سنده موره قطعه‌سی باشدن باشه فتح واستیلا اولنمشدر .

جناب فاتح بو مظفريت فوق العاده دن پك زياده محظوظ اوله رق صدراعظم محمود پاشا ، بكلربكي زاغنوس پاشا ، حمزه ، طرخان ، عمر بكلرله آتنه شهرينى زيارت وتماشا بيوردقلرى صره ده امرايه قارشو پك چوق التفات آميز مكالماتده بولنمشلردر . ونديكليلرله شواليه لرك بورادن الدقلرى درس عبرتى بر دها اونوتمامق لازم كلير ايكن جمع ايده بيلدكلرى دونما ايله انطاليه شهرينى ضبط ويغمايه جسارت المشلردر .

ونديكليلر هاله مضمرلرى اولان بغض وعداوتى يكه ميه رك عثمانليلر عليهنه هر طرفده متفق اراامقده ايديلر .

ايرانده كى فتوحاتيله او صره ده شهرت الان اوزون حسن مقصدلرينه خادم اولور مطالعه سيله اتفاقه دعوت ايدلدى . اوزون حسنك بالمقابله ونديكه كوندرديكى هيئت مبعوثه ، مدت مديده مذاكره دن صكره ايرانده بر دوام محاربات مذهبيه حل اولمدقجه آق قيونليلرك معاونتده بولنه ميه جغنى وفقط كنديلريله تدافعى وتجاوزى بر معاهده عقدندن كيرو قالميه جغنى جواباً بيلديردى .

اوبولده بر معاهده امضا ايدلدى . واوزون حسنك تنسيقات عسكريه سنى تسهيل ايچون اهل اولان شواليه لردن بعضلرى هيئته ترفيقاً ايرانه كوندرلدى .

ژان باپتيس بوندن صكره امور داخليه نك اصلاحيله مشغول اولمشدر وعلت استسقادن مضطر قاله رق وعادتا بر دفعه غشياندن فوت اولدى ظنى ايله مزاره قونيلوب چيقارلمشدر .

نهايت ميلادى فى ٨ حزيران ١٤٧٦ سنه سنده وفات اتمشدر قلوئى موزه خانه سنه آشيريلان كتابه سنك قبرنده «لطف وكرم جانب

بز اخواندر » معناسنه اولان Ἀγαθότης φίλους ποιεῖ عبارهٔ
لطیفه‌سی محکوکدر .

اون بشنجی رئیس الرؤسا

پیر دوبوسون { ۸۷۹ — ۹۰۹ }

PIERRE D' AUBUSSON

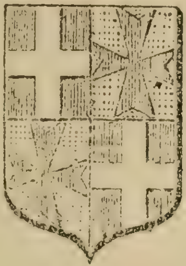

1476 1505

شوالیه‌لکنه دخولندن اقدم اسویچره محاربانده شهرت قزانه‌رق فرانسه قرالی یدنجی شارلك : « بوقدر ذکاء ومهارتك بر کیمسه‌ده جمع اولندیغنی کورمدم » جمله‌سیله نظر استحسانی جلب ایدن پیر دوبوسون بلکه دها اوتوز یاشلرنده ایکن یالکز باشنه اردولر سوق ایده‌بیله‌جك دهاء عسکری‌ٔ فوق‌العاده‌یه مالك بولنمش واو عصرده دره بکلك عالی ذاتآ اصیلزادکانه منحصر اولدیغیچون دوبوسونك مهارت عسکریه‌سی قدر اصالت ذاتیه‌سیده تسلیم وتقدیر ایدلمشدر .

ردوس مجلس رؤساسنك کندینی غران متریلکه انتخاب ایتدیکی زمان ، دوبوسون الی اوچ یاشلرنده مجسم رسوخ ومهارت کسلمش بر

بیوك قوماندانی ایدی . حتی دوبوسون جناب فخت رقیبات جهانگیرانه سنه سد چکه‌جك بر خرستیان قهرمانی اولمق اوزره تاتی ایدیله‌رك (اووون) بیوك دعاجیلغندن ردوسه دعوت ایدلمشدر .

رئیس الرؤسا ردوسه‌مو اصاتنده استحکاماتی بر صورت رصانتکارانه‌ده تحکیم ایله اوروپادن لزومی مقدار ارزاق و مهمات جلب ایتمش و خارج حصار ابنیه و کلیسالری هدم ایدرك قوای بریه و بحریه‌نك تزییدینه اقدام ایله دائما بر دائدیشه‌سی اولان حرکات عثمانیه‌یه وقف نظر اهتمام ایلمشدر .

بر چوق نامدار شوالیه رؤسای الدقلری امره بناءً وظیفه‌لری باشنه قوشوب کتمشلردر .

فی الحقیقه فاتح حضرتلری در دولته من القدیم ویرکو ویرمکدن امتناع ایدن و ردوسده تاریخ ضبطلرندن بری اناطولی ساحللرینه تسلطدن خالی قالمیان شوالیه‌لری قطعیاً تأدیب ایچون تدارکاتده بولنیوردی .

ردوسك فتحی ایچون اهمیتدن زیاده کبی کورینن تدارکات وندیکلیلرك شوالیه‌لر ایله اتفاقنه و بونلرك بر اهل صلیب قیامی ترتیبنه میدان ویرمامك ایچون اولدیغندن وندیکیلر ایله معاهده عقد ایدیله‌رك مسیح پاشانك اتیلیانی تخریبه و استکشاف مأموریتیله مسیح پاشانك دخی ردوسه سوقی فرمان بیورلدی .

« پادشاه حضرتلری قهر اعداده بیله قالماك قابلنجه غالبه‌سنی مدرك بولندیغیچون ترتیب محاربه‌ده خریطه‌ی میدان مبارزه‌دن دها مساعد کوردیکندن افکارینه خدمت ایچون تبعه‌سی بیننده و تشبثاتنه مقاومت ایچون دشمنلری ارمسنده تخلیط اراضی فی ایله توغل زیاده‌لشمشدی .

بر مساعئ علمیه محصولاتندن اولمق اوزره ردوسی کورمش اولان

متحرز قشلاندن زمانه‌دن بری بالقیس اورالی [*] ویری آکریسوزلی ذبری آلمانیالی [**] اوچ ذات که پادشاهمزه احسان بیورلدقده قبول اسلام ایتمشلردر .

زدوش حقنده اولان اصول همایونی خبر النجه دوغمالک سوقنه مأمور اولان مسیح پاشایه واو واسطه ایله مخفون پادشاهی یه جزیره‌نک خریطه‌ استحکاماتی ایله بر مخاصره لایحه‌سی عرض ایتدیلر .

فاتح بو ذاتلرک اوچیده التفاته مستغرق ایدرک خریطه و لایحه‌لرینی تدقیق ایله‌رک تصحیح واصلاح ایتدکدنصکره حرکات حربیه‌سنه اساس اولمقچون مسیح پاشایه اعطا ایلدی .

مسیح پاشا اللی بیک قدر دلاوراتی دوغمایه بالارکاب ۸۸۴ سنه‌ هجریه‌سنه مصادف میلادی ۱۴۷۹ سنه‌سی کانون اولنک اون دردنجی کونی آق دکزه چیقارق جزیره‌نک (فانه‌ز) موقعنه یناشمش وقره‌یه بر مقدار عسکر دوکرک اجرای تحاشی واستکشافه باشلامشدر .

قصبه‌دن برو دولتی دوغرر صنبرغ قومانداسیله سوق اولنان شوالیه سواریسی عثمانیلرک اوزرینه دوشه‌رک شدتلی بر مقابله‌دن صکره سپاهیلرمزه تکرار دوغمایه التجایه مجبور ایتمشلردر .

مسیح پاشا بو اراده برایش مخرومیه جکنی آکلایه‌رق فلک تبکر ایله الیاکی حرب عسکرینی بورمنده کندی ایسه اوراده بولندیرلان شوالیه نفرده سی طرفندن مقاومت کوروبنجه قشلامق اوزره فیکه لیمانه عزیمته

---

[*] آنتوان ملیغالوس ANTOINE MELIGHALOS

[**] ژورژ فراپان GEORGE FRAPANN

الیندق . مسیح پاشا بولیانده محتاج ترمیم اولان قلعه‌یی تعمیر ایدوب لازم سلاحی اخذدن صکره بشقجه کوبجیانی کیلنه دوشمانی یوز آتمش پارچه‌یه ابلاغ ایله افرنجی مایسك ۲۳ نجی کونی رودس پیشگاهنده کورندی . جزئی بر صورتده تحکیم ایدیلن (ترانده) جهتلرینه عسکرینی دوکه‌رك بر قسمنی (سورصقا) اوزرینه و باقیسنی (دسپوت داروشی) سمتلرینه سوق ایلدی .

دوشمان لیمانلر مقابلنده محاصره‌یه مأمور اولدی . حربه بر مقدمه اوله‌رق هر ایکی طرفجه خونریز مهاجمه‌لر اجرا ایدلدی .

شوالیه‌لردن (آنطوان دوموریت) نامنده مشهور بر قوماندان ایله برچوق تلفات وقوعبولدی . مسیح پاشا نیجه مشکلات ایله چیقارتمش اولدیغی بیوك قطعه‌ده اوچ طوپی مفتاح دفاعیه اولان عرب قلعه‌سنی هدف اتخاذ ایله آتمغه باشلادیغی اثناده بر یول آچلمغه باشلامش ایسه‌ده شوالیه‌لر داخلدن [illegible] . خندق ایله ینه تحکیم ایتمکه موفق اولمش حتی [illegible] « [illegible] باغچه‌سی » دنیلوب الیوم مرحوم سلیمان پاشا عائله‌سی تصرفنده اولان محله اقامه اولنان بر پنجاریه طوپله عثمانلی طوپجیلرینه استفاده‌یه میدان ویرمامشلر .

مسیح پاشا بر آرالق طوپ آتشنی کسوب ترتیب ایتدیکی فدائی سریه‌لرینی هجومه سوق ایتدی . فقط تپه‌ده اولانلر کوپریلر دشمن طرفندن کورلمکله برابر حزیرانك اون طقوزینه مصادف بر کیجه‌ده شدتلی روزکار اسمه‌سنك حال و کوپریلرك پارچه‌لنمسیله عسکرك دکزه دوکلمسندن بشقه بر نتیجه ویرمدی .

استانبولدن [illegible] دونما ایله [illegible]

یاتجسس ویا کندی کبی اردوده بولنان برلیدن دیمتریوس سوفیانوس ایله اسیرقالدن شوالیه نوبتجیلرینه رجا ایله سوره داخل اوله‌رق رئیس الرؤسایه اردو حقنده معلومات اعطا ایتمکه باشلادی . براوقه ربعاً : « متریوزه اعتماد ایتمیکز » عباره‌سی داخله آتلمش ایسه‌ده آلمانیالی شدتلی بر نظارت آلتنه آلنه‌رق فرارینه یول ویرلمدی . مسیح پاشا موجود پلان موجبنجه عرب قلعه‌سنی تخریبه چالیشوردی . آنجق بر طرفدن مراد رئیس تکیه‌سی اوکلرینه دفن اجساد شهدا ایدیلیر و بر طرفدن مهاجمه‌یه دوام قلنوردی . زیرا دشمنك طوپ وطاشندن ویاغلی پاچاوره آتشندن خیلی تلفات ویرلمش اولمسنه مبنی عثمانلیلرجه‌یك اوقدر جانسپارانه هجوم ایدلیوردی .

مسیح پاشا عرب قلعه‌سنی تخریبدن واز کچه‌رك یهودی محله‌سی جهتنه اصابت ایدن و انکلیز و ایتالیان برجلری نامی ویریلان موقعی طوپه طوتدی . اسفار بحریهٔ عثمانیه‌ده کوریلان معلوماته نظراً کیجه‌لی کوندوزلی آتشه دوام ایله اوچ بیك بشیوز عدد مرمی کله آتلمش و بر عظیم کدك آچلمشدر . هرنه‌قدر شوالیه‌لر سورك بوقسمی ضعیف اولدیغنه مبنی داخلده‌کی خانه‌لری کاملاً هدم ایله دها بر خندق و بر دیوار علاوه‌سنه موفق اولمش ایسه‌ده بو ایکنجی دیوار دخی انداخت ایدیلان جسیم مرمیاته تاب آور مقاومت اوله‌میه‌رق خرابه‌یوزطوتمشدی . فقط پیئر دوبوسون هجومك اك دهشتلیسی بوکدکدن وقوعه کله‌جکنی باحساب کوکرت وطون یاغی وبال مومی کبی سریع الاشتعال مواد ملتهبه‌دن اعمال اولنمش خمپره‌لرله قارشیلامق اوزره عثمانلیلری اوجهتدن بکلدی .

واقعا مسیح پاشا قلعه فتح اولندیغی صورتده ایستانلدیکی کبی یغما ایچون عسکره مساعده ایدیله‌جکنی اعلان ایله تشویقاتده بولندی وتماماً

حربه باشلانوب عسکر مذکور کدکدن ایچرویه کیرمش و حتی سور اوزرینه مسیح پاشانك بایراغی بیله دیکلمش اولدیغی کبی قلعه‌نك ایچ طرفنه اینمك ایچون دخی درت عدد واسع نردبانك اقتضا ایدن یرلره قونلمش ایدی .

ایشته آرتق قلعه آلنمش دیه حکم اولنه‌جق بر زمانده مسیح پاشانك بر سوء تدبیرینه مبنی عسکرك هوسی قیرلدیغندن هنوز قلعه خارجنده بولنان عسکر ایچرویه کیرمکدن و ازجمله کاری کبی اوتجه ایچرویه کیرمش بولنانلرده طیشاریه چیقمغه باشلادقلرندن شو ایشلر بویله قلعه ایچنه کیرن دشمنك براقوب چیقمسنی بر معجزهٔ نصرانیه‌یه حمل ایدرك اوقدر جسورانه هجوملره باشلادیلر که داخلده قالان عسکرك تمامن هیچ بریسی قورتیله‌مدیغی وخندقلر عادتا شهدا نعشلریله مالا مال اولدیغی حالده ایکی ساعت قدر بر مقاتله دوام ایتدی .

شو فلاکتك ظهورینه باعث اولان کیفیت ایسه مسیح پاشانك بخل و عسکرك طمعی اولدیغنده شبهه یوقدر . اوصولك بوزغونلغه قدر محاصره اوچ آی مقداری امتداد ایدوب مدت مذکوره ظرفنده طرف عثمانیاندن طقوز بیك شهید و اون بش بیك مجروح وقوعه کلدیکی جهاله تخمیناتندندر .

عثمانلیلر تکرار دونمایه کیردکلری صرهده ایکی قطعه ناپولی سفینه‌سی رودوسه امداد و مهمات کتورمکله بونلری لمانه صوقماق ایچون مسیح پاشا بك چوق غیرت کوسترمش و بریسنی ایچه‌ده زده‌لنمش ایسه‌ده ضبطه موفق اولمدیغندن کمیلر ایکیسی ده لمانه کیره‌بیلمشلردر .

تاریخ هجرینك ۸۸۵ سنه‌سی ربیع الآخرینك ۱۹ نجی چهارشنبه کونی و میلادك ۱۴۸۰ سنه‌سی حزیرانك ۲۸ نجی کوننه تصادف ایدن شو

مظفریت غیر لائقه‌دن صکره [*] مسیح پاشا شو الیالرده بولنان بودروم قلعه‌سنی ده ضبط ایله مشغول اولمش ایسه‌ده موفق اوله‌میه‌رق استانبوله عودت ایلدکده رتبه‌سی وزارتدن سنجاق بکلکنه تنزیل ایله کلیبولی‌یه طرد و تبعید ایدلدی . [۱]

رئیس الرؤسا شو مظفریتی اوزرینه هر صره تبریک ایدلمه‌رك کلیسالرده تشنه منظومه‌لر قرائت ایدلمش و پاپا طرفندن مظهر تقدیر و التفات اولمشدر

دوروسونك باقی قالان رؤساندن لازمکلنلری صورت مخصوصه‌ده تلطیف ایدرك بلك زیاده تضییق کورمکله خراب اولان ایتالیان برجی قربنده وشمدیکی یهودی محله‌سی نهایتنده « نوتردام دولاویقتوار » نامیله بر کلیسا انشا ایتدیرمشدر .

پادشاه حضرتلری ایسه مقصد وطنپروانه‌سی اغورنده چکدیکی مشقتلر نتائجندن اوله‌رق وجود شریفلرینه امراض مستولی اولمش ایدی ، بو موفقیتسزلکلر بو احتسزلکلرینی تزیید ایتمشدی . فقط ینه اظهار تجلدله « عسکرم بن باشنده بولندقجه منصور اولورلر » دیه‌رك ضعفنك کوندن کونه تزایدینه باقمیه‌رق هم رودوسی تسخیر ایتمك و هم بر طاقم آثار خصومت کوسترمکه باشلامش اولان مصرك حدودینه یقین بولنمق ایچون غیوروانه اناطولی اوزرینه سفری اختیار ایلدی .

« نه فلندسی وارکه مرض موت ککبوزه‌دن اوته‌یه کیتمکه میدان بر اقمدیغیچون اوراده بر قاچ کونلر صرعالری بالین استحضارده

---

[*] عینی تاریخ ظرفنده تولونیه والیسی کدك احمد پاشا ایتالیاده اوطرانتو قلعه‌سنی ضبط و جوارینی یغما ایتمشدر .

[*] مشارالیهك یرینه فناری زاده احمد پاشانك تعیننده « دور مسیح کچدی اوردی زمان احمد » نکته‌سی سویلنمشدر .

اولدقدنصکره عموم ملتك شکران ومحبتی و بتون دشمنلرینك خوف و فرحنیله محاط اوله‌رق ارتحال دار بقا ایلدی . پنجشنبه ٤ ربیع الاول سنه ٨٨٦ .

جناب فاتحك روح پرفتوحی سمای علیینه صعود ایله جسد قیمتداری طوپراغه قاوشمق اوزره خرقه اندوه و ماتمه تودیع ایلدیکی کون سلطان بایزید ثانی‌یه برادری ایکنجی شهزاده سلطان جمك قونیه‌دن بروسه اوزرینه حرکت ایتدیکی خبر دهشت اثری ایصال ایلندی .

ایاس پاشا قوماندانلغنه سوق اولنان عسکر مغلوب و برچوغی اسیر اولنغله جم شهر مذکوره دخول ایله نامنه خطبه قرائت ایلدیکیندن تدارکاته باشلادی . فقط موکب همایونك استانبولدن حرکتندن اقدم سلطان جمك مدیر اموری بولنان اشتین اوغلی یعقوب بك کبی امرا بر طاقم مواعده ایله جلب ایدیله‌رك اراده حربه خلل کتورلمش اولدیغندن بو دفعه‌کی محاصره‌ده اردوسی پریشان اوله‌رق سلطان جم قونیه‌یه قدر فراره مجبور اولمشدر .

سلطان جم اورادن مصر ملکی قایتبای نزدینه و بعده اینای حج ایچون حجازه عزیمت ایتمشدر . اجرای شعائردن صکره فارغ البال اولوب شمدی وقتی غنیمت بیلن قرمان اوغلی قاسم بك وفاتح زماننده ینکیچری آغاسی ایدوب دوچار اغراء بککده بولنان طربزونی محمد بك . سلطان جمی مصردن دعوت ایله تکرار میدان حربه سوق ایلدیلر ایسه‌ده حضرت پادشاهك درحال قونیه‌یه یتشه‌رك عصاة ایچ ایل طاغلرینه قدر تعقیب ایتمشدر . بایزید حضرتلری حسب الاخوه بورادن سلطان جمه مبعوث ارسال ایله قدس شریفده معززاً اقامتنه مساعده ایدیله‌جکنی اخطار و ترك اختلاف ایتدیکی تقدیرده بولندیغی حالده مصر اوزرینه مبنی دردستی ایچون کدیك احمد پاشا بر قوه کافیه ایله ایچ ایله اعزام ایلدی . سلطان جم بو

تعقیب شدیددن ناچار قالمرق ردوس حکومتنه آتلمقدن فرنك سلیمان بکی اعزام ایله اوراجه قبولنی رجا ایلدی . رئیس الرؤسا کیفیتی مجلس مشورتده بالتذکر و آنی ایچون بو مسافر خاص وعالیدن اوله جق استفاده‌یی بالتأمل جواب قبول اعطا و سلطان جمی ردوسه نقل ایچون قاستلیا باش پاپاسی (دون الوارو دوسونیغا) ی برقاچ کمی ایله ایچ ایل ساحلنه ارسال ایلدی . سلطان جم ردوسدن جوابه انتظار ایتمدن قورقوس لیمانندن برقرمانلی قپودان اداره‌سنده کی قالقه را کباً واوتوز قدر معیتی خلقی استصحاباً ساحلدن آچلدی . شوالیه کمیلر بو قالقه یه تصادف ایلدی سلیمان بکده بوسوبك ویردیکی جوابلر اسماعل اولمش ایدی . ارقه سنه می شوالیه‌لره التجا اولنماسنی برصورتله اخطاره چالشمش ایسه‌ده شهزاده دیکلمدی واوچ کونده ومیلادی ١٤٨٢ سنه‌سنك ٢٣ تموزنده ردوسه مواصلت اولندی . جمك احترامات فائقه ایله قبول ایدلدیکنه دائر (خبر صحیح) ده کوریلان تفصیلات بروجه آتی نقل ایدیلور :

« جمك کمیدن حیوانله چیقه‌سی ایچون اوزری اطلسه ایله دوندلمش اون سکز قدم طولنده ودرت قدم عرضنده مخصوص بر کوپری یاپیلوب ساحلدن کمی یه اوزادلدی . ردوس شوالیه‌لری شهزاده‌نك مستحفظی مقامنده معیننده کیتمك اوزره اسکله‌ده بکلیورلردی . آلایك کچه‌جکی کونا کون حالیلر ، چیچکلر وجشیر داللریله تزیین اولنمش ؛ پنجره‌لر ، بالقونلر ؛ فوج فوج تماشایه کلن کوزل کیلی قادینلرله طولمش . واولرك اوزری سیرجیلرك ثقلتنه تحمل ایده‌مز بر درجه‌یه وارمش ایدی . خدمتکارلر وموزیقه‌جیلر ، البسهٔ فاخره‌لرینی لابس اولدقلری حالده فرانسز مارشلریله مترنماً آلایك اوکی صره کیتمکده وایدیلرنجه

(هیروزولومیتن) دنیلن پاپاس دلیقانلیلری کلمکده اولوب بوندن صکره شهزاده‌نك صول طرفنده رئیس الرؤسا کذا آت اوزرنده وارقه‌لرنده امرای مملکت کلمکده ایدیلر . (سنت اتیئن) میدانه وصوللرنده رئیس الرؤسا دوبوسون النی اوچ کره کوکسنه قویوب شرق عادتی اوزره شهزاده‌یی سلاملدقدن وصاغ النی‌ده مشار الیهه طوغرو اوزاتدقدن صکره یولنه دوام وبو اثناده ترجمانی واسطه‌سیله تعاطئ کلام ایدرك شهزاده ایچون حاضرلنمش اولان فرانسز سراینه داخل اولدیلر .

شهزاده ردوسده برمدت قالوب اومدتیده صید وشکار وذوق وصفا ایله امرار ایتدی [*] برازصکره بری قرمان والیسی طرفندن وبری وزیر احمد پاشا جانبندن ردوسه ایکی سفیر کلوب ، بونلرك برر مکتوبنی کتوروب احمد پاشا شوالیه‌لر اکر برمصالحهٔ دائمه ارزوسنده ایسه برایلچی اعزامی ایله بحثه کیریشلمسنی تکلیف ایتدی . رئیس واعضای طریق بوبابده هم منافع ملکیه‌لرینی وهم مهماننوازلق شرائطنی کوزه‌دوب بوصره‌ده شهزاده‌نك تسلیمی شرط قلنه‌جغی کبی اله ویرلدکدنصکره جهانك اتلافی خوفندن وارسته اولنه‌میه‌جغی جهتله شهزاده‌نك جزیره‌دن اخراج وشوالیه طریقنك فرانسه‌ده کائن مالکانه‌لرندن برنده اقامه ایدلمسنه قرار ویردی .

---

[*] موسیو بیلیوتی تاریخنده جه تغریق اولنان صیفیه (قلاتز) ایله (افاندوز) اره‌سنده (اریموقاستروو) نامنده برموقع ایدوکی محرردر . خلق لسانده ایسه بوکا چ باغچه‌سی دینوب موقعی ویلانوه‌ده قلعه قارشوسنده‌کی باغچه کوسترلمکده‌در .

رئيسن طريق جمك تخت سلطنت عثمانيه يه جلوسنى تقديرنده حكمى جارى اولمق اوزره بر عهدنامه امضالتديرمغه موفق اولدى .

بو عهدنامه سلطان جمك خط دستيله محرر وممضى و ٨٨٧ سنه‌سى رجبنك بشى تاريخيله مؤرخ اوله‌رق اليوم مالطه خزينهٔ اوراقنده محفوظدر . سلطان جم، ردوسدن سلطان بايزيد ثانى حضرتلرينه بر ضراعتنامه ايصال ايله طلب عفو ايتمش واآلان جواب پادشاهيده مقدمكى مطالعات تكرار ايدلمشدر .

دوبوسون شهزاده‌نك وجودندن مطلوب وجهله استفاده ايده‌ميوب بالكه غضب پادشاهى ترتوب ردوسده قالدقجه جزيره نك بلاى استيلايه اوغرامه‌سى ملاحظه ايدرك جمى فرانسه‌يه نقله قرار ويردى . ٨٨٦ اغستوسنك نهايتى كونى شهزاده جم اوتوز قدر خدمه‌واهراده تدارك ايتديكى يكرمى قدر اتباعى‌ده برابرنده بولنديغى حالده رئيس طريقك برادرزاده‌سى (كوى دوبلانشفور) لك قوماندانسنده‌كى سفينه‌يه راكباً ردوسدن فك لنكر اقامت ايلدى كه بو حسابه كوره ردوسده برچق آى قالمه‌يلدى .

فرنك تاريخلرينك شهادتيله‌ده مثبتدر كه سلطان جمك ردوسه التجاسى حقيقة وسيلهٔ منت بيلنمش ايكن محب عدل وحق وحامئ ايتام وارامل صفتلرينى طاقنان شواليلر وازجمله دوبوسونك شهزاده حقنده روا كورديكى دسائس نى رحمانه ايله شواليه تاريخى واوزمانه قدر قزانيلان شهرت عسكريه پايمال ايدلمش اولدى .

واقعا پاپا عندنده ده بوسوندن دهابيوك قوماندان وديپلومات اوله‌مز ايدى فقط رئيسك صكره‌دن‌ده آكلاشيله‌جغى وجهله دسيسه‌لى بولنيقه‌سى اثما شايان ... زيرا جمك اوروپايه ... [illegible]

دوبوسون بایزید حضرتلرینه نزدینه ایکی سنه کوندرلمش ایدی . معاهده
عقدینی تکلیفه مأمور ایدی . بونك ایچون طلبی اولان تجارت امتیازینه
سفارت حسن قبول ایدیلوب مسیح پاشا مرخصلغی ایله مکالمه یه کیریشلدی .
بحراً ، براً حال صلحده بولنمق ، طرفینك تجارتی سربست اولمق ،
ایکی حکومت تبعه‌سندن اسیر دوشوب تبدیل دین ایتمدکلری حالده اعاده
ایدلمك وتبدیل دین ایتمش ایسه طرفین اسیر باشنه یکرمی ایکیشر دوقه
التونی تأدیه ایتمك وهالیقار ناسده (بودروم‌ده) سن پیر قلعه‌سی
ملتجیلره تعرضدن مصون بر مأوی عد ایله باقی قالمق وحکم مصالحه پادشاه
حیاتده اولدقچه دوام ایتمك شرطلری تقرر ایتدی .

بو معاهده‌نك عقدندن صکره پادشاه حضرتلری رودوس شوالیه
رئیس الرؤساسنی دائما بر طاقم هدایای نفیسه ایله تلطیف ایلمشدر .

بیلیوتی تاریخنك بر فقره‌سنه کوره بر دفعه‌سنده یعنی مسیح پاشا
اردوسنك رودوسه مواصلتندن بر سنه صکره — که ١٤٨٤ سنه‌سنك مایس
یکرمی بشنجی کوننه مصادف ایدی — (سن ژان دوانجلیس) ك صاغ
النی حاوی بر مصنع محفظه ارسال ایتمش بو محفظه پارلاق بر شهر آیین
اجراسی ایله (سن ژان) کیساسنه وضع نهادهٔ احترام ایدلمشدر .

دوبوسون ، بایزید حضرتلرندن شو درجه‌لره قدر تلطیفاته ، هدایایه
نائل اولدیغی کبی پاپا سکزنجی اینوسان طرفندن بر قاردینال شاپوسی
احسان وجمله فرانسه‌ده بش سنه اقامتدن صکره رومایه اعزامنه موافقت
ایدلمسندن طولایی رفع اولنان شوالیه‌لك امتیازاتنی کاملاً اعاده ایتمشدر
دوبوسون بوندن ماعدا فرانسه قرالی (سکزنجی شارل) دن الدیغی
پارلاق بر مکتوبده ایتالیانلرله مشغول اولان فرانسه اردوسنك

باش قوماندانلغنه تعیین اولندیغی استبشار ایتمش و پاپا دخی دوبوسونی عثمانلیلر علیهنه اوروپاجه سوقی تقرر ایدن اهل صلیب اردو ودونمامی سردارلغنه انتخاب ایلمشدر .

دوبوسون بعده دوامه باشلیان صلح و آسایشدن بالاستفاده احوال محلیه‌یی اصلاحه و اخلاق خلقی افساده چالیشان موسویلری عمومیتله ردوسدن طرد وتبعیده قرار ویردی‌که موسویلر سلطان سلیمانک ورودینه‌دکین اوته‌ده بروده سرسری اوله‌رق دولاشمشلردر . فقط پاپالغه شو اراليق انتخاب اولنان التنجی الکساندر ، سلفنك اعطا ایتمش اولدیغی امتیازاتی رفع و تنزیل ایله شوالیه مقاطعاتنه اقرباسندن اولان رؤسایی نصبه باشلامش وبوسبیله دوبوسونی قوتلی دشمنلر قارشوسنده براقمشدر . حالبوکه شمدی‌یه قدر مظفریاتیله ، موفقیاتیله کامیاب اولان دوبوسون پاپالغك اجرا ایتمك ایستدیکی تحکماتی نفساً هضم ایده‌میه‌رك سکسان یاشنده اولدیغی حالده ۱۵۰۰ سنه‌سی تموزینك اونبجی کونی ترك حیات ایتمشدر .

دوبوسونك وفاتی اوزرینه هرطرفجه طوتیلان ماتم وایدیلان تأثرات عظیمه هیچ بر رئیس الرؤسا حقنده واقع اولمامشدر . نامنه طوتجدن ذکر ایدیلان بر علامت مفخرت اوزرنده ادامهٔ استقلال واسایش حقنده سبق ایدن خدمات ومظفریاتی منظومهٔ فخر وستایش قازنمشدر .

اون آلتنجی رئیس الرؤسا

امه‌ری دامبوواز { ۹۰۹ — ۹۱۷ }

EMERY D'AMBOISE

1505 1512

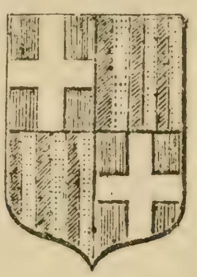

امه‌ری دامبوواز ، فرانسه قراللرندن یدنجی شارله مابینجیلك ایدن ژورژ دامبووازك برادری ایدی . رئیس الرؤسالغه هر بر تجربه‌یی اکماله مساعد اولان آلتمش طقوز یاشنده انتخاب ایدلمش ، و قرالك انواع لطف و کرمنه مظهر اولدیغی حالده ردوسه متوجهاً حرکت ایتمشدر .

کمال و طورغود رئیسلر کبی امرای بحریه‌نك آق دکزی جولانگاه استیلا اتخاذ ایتملری آوروپایی بیوك خوف و اندیشه‌لر ایچنده براقدیغی کبی حتی اوصره‌ده بر فیلو عثمانلی دونتماسنك ردوس جوارینی اوره‌رق برچوق اسیر آلدیغی خبری ده شایع اولمشدی . فرانسه قرالی عثمانلیلره بحراً قطعی بر غلبه چالمق اوزره امه‌ری‌یی اوزون اوزادی‌یه تشویقدنصکره سن‌لوئینك دمیاط معرکه‌سنده قوللاندیغی قانجی بر نشانله برابر اهدا ایلمشدر .

عثمانلیلرك شو قبیل اسفار بحریه‌لری سواحلی استکشاف املیله اختیار اولندیغندن امه‌ری‌نك ردوسه مواصلتیله دکزه چیقاردیغی دونتمایه تجاوز

وبو اثناده بوناليلره عودت ايسوديكي ايامده · انجيرلى استانكوى آطه لرى غارت ايدلدى · فرنكلرك روايتنه كوره كمال رئيس لريوز آطه سنى ضبط ايچون خيلى اوغراشمش ايسه ده برشيئه موفق اوله ميه رق وحتى برچوق ضايعات ويره رك رجعت ايتمشدر · بزه قاليرسه كمال رئيسك بو جواره شدتلى ومهم بر محاربه سى اولمامشدر · فقط عثمانليلرك آق دكزده قزانمش اولدقلرى غلبه لردن خوف ايتمش اولان شواليه لر، مسيح پاشا مغلوبيتنى امداد ايتدير مامك ايچون شدتلى بر هجومدن چكينيرلر ايدى · بناءً عليه امه رى بورالرينى دوشونه رك دونمايى تزييد وموجودى اصلاح وتعمير ايلدى ·

مصرده حاكم بولنان ملك «قايتباى» ونديكليلرك موورده مغلوبيتلرى اوزرينه اينجه فيلولرله آقين اجراسندن خالى اولميوردى · لكن يوز طوپ ايله مجهز بر مصر كميسنك شواليه لر طرفندن ضبط ومصادره اولنمسنى متعاقب مصر دونماسى مجبوراً حركات خصمانه يه باشلامشدر · بر نجى مغلوبيت اوزرينه ملك مصر، دها زياده غضبناك اوله رق بيوك بر دونما تجهيز وسوق ايچون اسكندرون جوارندن كراسته جلبنه قالقشمش وبر طرفدن ده بايزيد حضرتلرينك اتفاقنى قزانمغه چالشمشدر ·

امه رى بوكا واقف اولدقده درحال (اندره دامارال) و (وپليه دوليل آدام) قوماندالرنده بر فيلو سوق ايدرك مصريلرى بغتةً باصديروب مغلوب ايتمشدر · شواليه لر از زمان ظرفنده ايكى مظفريت قزاندقلرى حالده قايتباينك بايزيد حضرتلريله اتفاق ايتمك مسئله سندن زياده سيله تلاشه دوشمش واوروپادن عسكر ومهمات جلبنه قيام ايتمشلردر · امه رى بدى سنه قدر دوام ايدن مدت اداره سنده ايجه غلبه لره

وغنائم وفيره اخذينه موفق اولمشدر . تاريخ ميلاديك ۲۳ تشرين ثانى ۱۵۱۲ سنه‌سنده ويتمش سكز ياشنده وفات ايتمشدر . اكرى قپو بوغازينك نامنه اضافتله ياد ايدلمكده بولنمشدر .

اون يدنجى رئيس الرؤسا

كوئى دوبلانشفور { ۹۱۷ — ۹۱۸ }

GUY DE 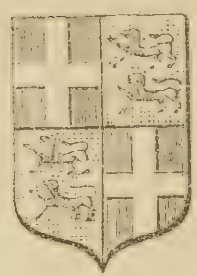 BLANCHEFORT

1512 1513

كوئى دوبلانشفور ، اووزن صنفدن اولوب اونامده‌كى مقاطعه‌نك بيوك دعاجيلغنه قدر ارتقا ايتمشدر . بلانشفور ، عمى پيئردوبوسون زماننده شهزاده جمى آوروپايه نقل ماموريتيله شهرت قزانمشدر . جمك وفاتنده وكنديسنك رئيس الرؤسالغه انتخابندنصكره آوروپاده برمدت دها قالمشدر . ردوسده مقدارى برقاچ بيكه بالغ اولان ترك اسراسى ادارهٔ ضابطه‌يى ضعيف بوله‌رق شهرى ودوائر عسكريه‌يى على الغفله ضبط ايتمك اوزره اتفاق ايتمشلردى . بوتشبث [illegible]

عودته چالشمش ایسه‌ده حرکتندن اقدم قزاندیغی وجود راحتسزلکی دکزده تشدد ایدرك دها زانطه آچیقلرنده ایکن افرنجی ۲۴ تشرین ثانیده یعنی سلفندن برسنه اون برکون ویا انتخابندن برسنه ایکی کون صکره وفات ایتمشدر . باباوچنجی (زول) وفاتنی تیزخبر الەرق رئیس الرؤساغه کندی آدملرندن برینی انتخاب ایتمامك ایچون بیچاره بلانشفور . فوتی خبرینك اولاً ردوسه ایصال ایدلمسنی وصیت ایلمشدر

اون سکزنجی رئیس الرؤسا

فابریس قاره‌طو { ۹۱۸ — ۹۲۶ }

FABRICE
1513

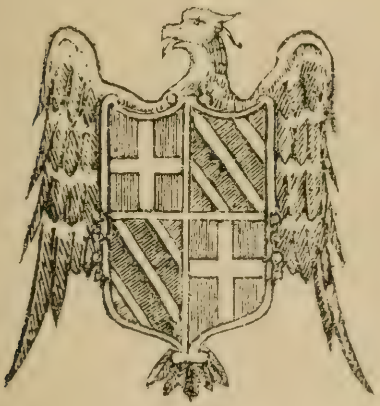

CARRETTO
1521

قابریس ، ایتالیا بکزادەلرندن وبحریه ناظرلرندن ایدی . فابریس ، بلانشفورك خبروفتی ردوسه اون بش کانون اولده واصل اولمسی اوزرینه

رئیس الرؤسالغه نصب ایدلمشدر . بایزید ولینك وفاتیله صندالی سلطنته
قعود ایدن سلطان سلیم اول ، ایران ومصر سفرلرندن مظفراً عودتنده
هم تدارکات حربیه‌یی اکمال ایدنجه‌یه قدر بورغونلغی المق وهم اسلامك
اجزای متفرقه‌سنی برلشدیره‌رك اوروپا و آسیا جهتلرندن آق‌دکز ساحلنی
ضبط ایله سبته بوغازینی طوته‌رق جهانکیرلك اسبابنی احضار ایتمك ایچون
استانبولده بر مدت اقامته قرار ویرمشدی .

فابریس قاره‌طو بو توقف سببنی سلیم اولك دونما تجهیزیله ردوسی
استیلایه حاضرلنه‌جغنه حکم ایله تلاشه دوشمش واوروپادن شوالیه رؤساسنی
جلب ایله بتون مواقع مستحکمه‌یی بر درجه دها تحکیمه باشلامشدر . فی
الحقیقه تدارکاتك اتمامی حالنده اختیاری مصمم اولان ایران سفرینه
کیتمکی خوش کوره‌مین وکلا ، پادشاهی عزمندن نکول ایتدیرمك اوزره
مشهور عالم اولان « شو آق دکز یالکز دولت علیه‌یه بر مرسا اولملیدر »
سوزینی مقدمه اتخاذ ایله اسکندریه طریق اهمنك تأمینی ایچون ردوسك
فتحندن بحث ایتدیلر . واقعا شو حکایه ظفرمایه طبع سلطان سلیمه
موافق کورینوب وفقط ردوسك — جدی فاتح زماننده تجربه اولنان
مناعت ورصانتی درپیش ملاحظه قلنوب مهمات مقتضیه‌نك مکملاً تهیه‌سیله
دونمانك اصلاح وتزییدی فرمان بیورلدی . مهماتك کافی وعسکری
درت آی قدر اداره‌یه وافی اولدیغی بیان ایدلدکده سلیم شهامتپرور
زیاده‌سیله حدت ایدرك : « بن کشورلر ضبط ایتمك فکرندهیم سز بنی
بر خرسز قلعه‌سیله اوغراشدیرمغه چالیشیورسکز . ردوسك ضبطی
شمدی موجود اولدیغی بیلدیریلن ذخیره‌نك دها ایکی مثلنه محتاجدر
جدم زماننده اولدیغی کبی ینه اطه‌دن رذالتله عودت ایتمکلکمی مراد

ایدرسکز بن بوندن صکره وجهۀ عزیمتم سفر آخردر » عتاب قهر آمیزیله وکلایی شدتله توبیخ وفیمابعد ردوس سفری ایچون بحث اچلمامسنی اخطار بیوردی . وفی الحقیقه بر مدت صکره پادشاه صاحبقرانك وفاتی ظهوره کلدی .

ردوس بودفعه‌ده فتحدن قورتلمش ایسه‌ده اسلافنك اثرینه اقتفا ایتمك دور استیلامزده یتشن سلاطین ایچون بر مقدس وظیفه اولدیغندن سلطان سلیمدن قانونی سلیمان نسبنه منتقل حکومت وخلافته ردوسك ضبطی دخی بشقه‌جه بر رونق ویره‌جکی طبیعی ایدی . نته‌کیم بدایت جلوس سلیمانیده جانبرد غزالی کبی ملوکك عصیانی توسیع امنیه‌سیله شوالیه‌لرك معاونتده بولندقلری استخبار قلندقده پادشاهك جانی صیقوب ردوسه سفر ایدلمك اوزره تدارکاته باشلانمش ایدی . فقط غرب اهل صلیبنك شمالدن ملکه هجوم داعیه‌سنده اولدقلری خبر واردینه مبنی بلغراده سفر ایدلدی .

فابریس قاره‌طو ، موکب همایونك صربستانه حرکت ایتمسندن بك زیاده استفاده ایدرك مسیح پاشا زمانندنبری تعمیری اتمام ایدیله‌مین ایستالیان برجلرینی ترمیم ایلدی . ومیلادی ١٥٢٠ سنه‌سنده عقد ایتدیکی مجلس مشورتده تدارکاتك مقدار ونوعنی بیان ایله بعض محاربه پلانلری ترتیب ایتدی . فابریس بوندا کره‌دن براز زمان صکره وفات ایتمشدر . نعشی سن ژان کلیساسنك شوالیه جاده‌سنه ناظر اولان پنجره‌سی آلتنده دفن اولنمشدر . متوفی حقنده بك زیاده مدایح تعظیمیه ایفا اولندیغی مرویدر .

اون طقوزنجی رئیس الرؤسا

ویلیه دولیل آدام { ۹۲۶ — ۹۲۹ }

VILLIERS DE L'ISLE ADAM

1521 1522

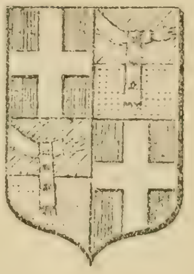

اون طقوزنجی رئیس الرؤسانك انتخابی خصوصنده مجلس رؤسا برچوق مشکلاته تصادف ایتمشدر . برطرفدن اسپانیوللر ، برطرفدن انکلیزلر مخاصمات شدیده‌یه قویولمشلردر . نهایت فرانسه بیوك دعاجیسی (ویلیه دولیل آدام)ك میلادی ۱۰ کانون ثانی ۱۵۲۱ سنه‌سنده اصابت تعیینی ایله همان عموم اهالی ممنون اولمشدر . فقط تصادفات غریبه‌دن اوله‌رق جمعیت مستشاری آندره دامارال ، کین وعداوتنی بردرلو یکه‌مدیکندن ویلیه‌نك ردوسده صوك شوالیه رئیسی اوله‌جغنی برمعجزه کبی سرد واتیان ایلمش وفی الواقع شوالیه کروهی جزیره‌یی ایکی عصر قدر اداره‌دن صکره بوقوماندانلریله برابر ترکه مجبور ایدلمشلردر . سلیمان قانونی حضرتلری بلغراد سفرینی بیوك بر ظفر وموفقیتله اکمال ایدرك استانبوله عودت بیورمشدی . ردوسك فتحی

مسئله‌سی پدرلرندن موروث برامل قوی اولدیغی فرنکلرجه معلوم ومجزوم اولمسنه بناءً رئیس الرؤسانك آوروپادن عودتی مجلس رؤساجه تعجیل ایدلمش ومارسایا لیماننه برقاچ کمی بیله کوندرلمشدی .

ویلیه اوزمان فرانسه قرالی بولنان برنجی فرانسوادن رخصت آله‌رق مع مهمات یوله چیقدیغنده دونمه‌ده آتش ظهوری وامرای بحریه‌دن قورد اوغلنك تضییق وتهدیدی کبی نیجه بیك مشکلاتدن صکره اغوستوسك اون طقوز ایلولنده ردوسه مواصلت ایده‌بیلمشدر .

فرانسه قرالنك المانیاده جهانکیرلك سوداسنه دوشن شارلکن ایله چارپشمقده اولمسی ولوترك مذهب محارباتی هنوز دوام ایتدیکندن پاپانك اونکله مشغول بولنمسی دردولتجه‌ده جزم ایدیله‌رك ردوسك فتحی ایچون تدارکات سریعه‌یه ابتدار اولنمشدر .

ردوسده عثمانلیلر

پادشاه حضرتلری وسیلهٔ حرب اولمق اوزره اولاً ردوسه بر مبعوث کوندروب شوالیه‌لره اطاعت ایتملرینی توصیه‌ده بولنمش وجواب رد آلنجه کندیلریله محارب اولدیغنی اعلان ایتمشدر . ردوس قلعه‌سنك تا فاتح زماندن تجربه اولنان متانتی ، پادشاه حضرتلرینك معلومی اولدیغندن مهمات اوله‌رق حاضر بولنسان طوپلردن ماعدا بر مقداری دها اعمال ایدلدی . دونمای همایونه بش یوز قادرغه ، التی معونه ، التی بشطرده یوز عدد قلته علاوه اولنوب بونلر ایچون اناطولیدن قرق بیك کورکجی یکرمی بش بیك عزب عسکری جلب بیورلدی . فرنك تاریخلری دونمانك عددینی یدی یوز پارچه ، آتمش بیك عزب ، یوز قرق بیك

يکیچری عسکری احضار ایدلدیکی یازارلر . تواریخ عثمانیه یه کوره عسکرله مقداری یوز بیك ودونمانك اوچ یوزی حرب ودرت یوزی نقلیه اولمق اوزره یدی یوز پارچه ایدی . ۹۲۸ سنه‌سی رجبنك اوننجی وبر روایتده اون اوچنجی کونی حضرت ابی ایوب الانصاریده بر دعاء استمداد روحانیء پیغمبری اجراسندن صکره عسکر کیلره ارکاب اولنه‌رق سردار اکرملك عنوانی وزیر مصطفی پاشا عهدسنده اولدیغی حالده عموم دونغا حرکت ایتدی . کلیبولی یه مواصلتلرنده محافظی یلاق مصطفی پاشا ایله دها اون بیك نفر آلنه‌رق ومشهور یازیجی اوغلی تربه‌سنده دخی بردعا ایدیله‌رك بوغازدن خروج ایدلدی . آقدکزده صالدیغی آوازهٔ غارت وستیزیسی ایله عالمه دهشت ویرن قورد اوغلی مصلح الدین مصر سفرلرنده‌کی یارلقلریله دولتجه طانلمش وسلیم اولك مظهر تلطیفی اولمغله برابر استانبوله کلوب قلاووزلق خدمت مفتخرهسنده بولنمش اولدیغی ایچون بودفعه‌ده دونمانك لیمانلرده ودمیر یتاقلرنده محافظ اولمسی لازم کله‌رك قازطاغی ساحلنده سردار اکرمه تقدیم ایدلمشدر . مصطفی پاشا بودکز قوردندن ومطالعاتندن فوق الحد ممنون اولمشدر . سردار ساقزه مواصلتله دمیر آته‌رق چشمه ایله ساقز آره‌سنده‌کی بوغازی بر لیمان حالنه قویمش ایدی . اهالی بوهیبتلی دونمادن مخزنلرده طوران آزدلرینه صاقلنه‌جق درجه‌ده قورقه‌رق بغایت قیمتدار هدیه‌لرله پاشانك حضورینه برقاچ پاپاس کوندردیلر . سردار نیجه رجالردن صکره هدایایی قبول وامرایه توزیع ایلدی . دونغا بوراده براز توقفدن صکره سیسام بوغازینه مرور ایله یولنه دوام ایتمشدر . ردوسه جوار

اولان جزائردن حركيت پيشكاهنه مواصلتلرنده امرادن قره محموده بر قاچ كمى ترفيق ايديلەرك ساحلده كى شاتونك ضبطى امر ايدلدى . قره محمود ابتدا شواليه محافظلرى طرفندن شدتلى بر مدافعه كورمش ايسەده بر قاچ ساعت مخاصمەدن صكره قلعه‌يى فتح ايله برجنه ركز رايت غالبيت ايلمشدر .

بو مقدمهٔ فوز وظفر رجب شريفك اون سكزنجى كونى اسكدار يقه‌سنه بر مشعشع آلاى اجرا ايله كچن وكوتاهيه‌ده توقف وحضور ايدن پادشاه اسكندر حشمه ايصال واستماع ايدلدى . دونما ويلانووه اوكارنده توقفله ردوس قصبه‌سى حذاسنده اجراى استكشاف ايتمك اوزره امرادن « تعز » سنجاغى بكى مصطفى بك بر قاچ كميله ايلرويه كوندرلدى . فقط شواليه نكهبانلرى بونلرك عثمانلى دونماسى پيشدارى اولدقلرينه حكم ايله ذاتاً مجهز اولان كميلرينى ليمان خارجنه چيقاروب هجوم نمايشلرنده بولنديلر . حالبوكه ويلانووه ساحلنده دميرلين يدى يوز پاره سفن عثمانيه قلعه پيشكاهنه تقرب ايتمك اوزره ايدى . شوواركه ايديلن مذاكره نتيجه‌سنده دونمانك برقسمى ويلانووه ساحلنده براقيله‌رق مصلح الدين رئيس فيلوسى سردار اكرم معيتنده اوكوز برونى جهتنه كيتمسنه قرار ويرلمش ايدى . سردار اكرم مصطفى پاشا برمقدار كميلرينى ليمان محافظه‌سنه براقوب موقع مذكوره اينركن سن نيقولا برجندن طوپه طوتلمشلر ايسه ده بر ضرر كورمدن اوكوز برونه واصل اولديلر . ردوسك بر ليمانى‌ده بو نقطه‌ده بولنوردى . شوواركه دشمن بو موقع مهمى ابطال

ایچون قزل قپو طابیه‌سنه جسیم بر طوپ وضع ایتمشدر ، فراری بر اسیر مسلمك كتوردیكی شو خبر اوزرینه عثمانلیلرده بر بطاریه طوپلری خارجه چیقاروب استحكام ایتدیلر . واقعا‌بنه فرارینك روایتنه نظراً ایلك كیجه اتیلوب قورد اوغلنك بشطر كورده‌سنك درت كی پارچه‌لیان جسیم طوپك حددن افزون طاش ودمیر قرنتیلریله طولدیریلوب اتلمسنه مبنی پاطلادیغنی‌ده علاوهٔ اخبار ایتمكله سردار اكرملك مستغرق نعم والطافی اولمشدر .

حضرت سلیمان فاروقجاهك مرمریس ساحلنده‌كی قره‌بیكاره‌قدر تشریف همایونلری خبری الندیغی زمان ردوسجه تهیئات لازمه اجرا ایدیلوب دونما ، موكب همایونی نقل ایچون مرمریسه حركت ایتدیرلمشدر وحضرت پادشاهك ردوسه مواصلت شاهانه‌لری رمضان شریفك اوچنجی وایلولك یكرمی التنجی كوننه مصادف بولنمشدر . اوتاغ همایون قزل تپه اوزرینه قورلمشدر . فقط موسیو بیلیوتی‌یه كوره سلطان سلیمان حضرتلری تریانده ساحلنه ینا‌شوب چیقدیغی وحتی الیوم قبه‌لی چشمه‌لر میانده كوریلان بر خرابه ، نشانهٔ خیر وظفر اوله‌رق انشا اولنان جامع شریفی انقاضی اولدیغی مرویدر . حقیقت حال ایسه اوكوز برونه یناشلدیغی مثبتدر . حضرت پادشاهك رسم استقبال مشعشعی ایله آتیلان طوپ وتفنكلرك صداسی بر میدان محاربه‌سی درجه‌سنده باعث خوف وهراس اوله‌رق دشمنی بیوك بر تلاش استیلا ایتمش ایدی .

اردو اركان وامرای حصاره بش نقطه‌دن حركات عسكریه اجراسی مناسب اوله‌جغنی پادشاهه قبول وتصدیق ایتدیرمكله وزیر اعظم ابراهیم پاشا قزل قپو‌یه وبو نقطه‌نك صول جهتنه قاسم پاشا وبراز دها

صولنه مصطفى پاشا واکری قپویه عناد احمد پاشا ایله یکیچری اغاسی بالی بك مأمور اولوب ذات حضرت پادشاهی بولندقلری قزل تپه‌دن حربه نظارت بیوردیلر . دشمنه کلنجه : یوزقرق فرانسز ، سکسان سکزی اسپانیول و پورتکیز وقرق یدیسی ایتالیان واون یدیسی انکلیز والمان شوالیه ایله درت بیك بش یوز عساکر مستحفظه که جمعاً بش بیك مدافعیندن عبارت ایدی . کریددنده بش کوکلی ایله قندیه‌لی مشهور مهندس برهسان غابریئل مارتنغو جلب ایدلمشدر . بومهندس قلعه‌نك ضعیف کورینن نقطه‌لرینی درحال تحکیم وصیچان یوللری وصو مخزنلری انشا ایله حصاری حقیقةً برشاهین یوواسنه نظیر قیلمش ایدی . مع مافیه رئیس الرؤسا خارجدن جلب ایده‌بیلدیکی مهمات ایله قالوب اطراف قلعه محاصره ایدلمش وکندیلرینه چار ناچار موجود قوتله مدافعه ایتمك قالمشدر . ایتالیان برجی نامی ویریلن پارمقلق قپو جهتنه (آندهلو زه‌نیتل) وینه بونقطه‌یه ظهیر اولان پرووانس فرقه‌سنه (برانژه - لیؤن سل) ، باب مسدودده اسپانیول صنفنه (فرانسوا دوقاریه) وقزل قپو ایله اوست طرفنده‌کی انکلیز فرقه‌سنه (نیقولا هوزی) ودامله قپو ایله اکری قپو آره‌سنده اسپانیول فرقه‌سنه (مه‌سنیل و رایمون روژه) قوماندان تعیین ایدیله‌رك حصارك جبهه‌سی یعنی لیمانلره ناظر اولان نقطه‌ده رئیس الرؤسا (ویلیه) براقلمشدر .

بونلردن ماعدا هر برفرقه‌یه فوق العاده اوله‌رق نامدار شوالیه‌لر معاونت ایتمکده ایدی . عساکر مستحفظه دخی درت فرقه‌یه ایریله‌رق (آندره دامال) . (ژان بورك) . (پیئر دوقلونی) و (قابریئل دوبویه‌رول) کبی مشاهیر رؤسا معرفتیله مخاطره‌یه دوشه‌جك نقطه‌لر

﴿ رودس جزیره‌سی فاتحی [٥] ﴾

— قانونی سلطان سلیمان خان طاب ثراه حضرتلری —

تاریخ ولادتی	جلوسی	تاریخ وفاتی	مدت سلطنتی	مدت عمری
٩٠٠	٩٢٦	٩٧٤	٤٨	٧٤

[٥] « امتداد سن و ازدیاد جاه ایله ملوك عثمانیه‌نك اك بختیاری

کوزه دیدیوردی . قنار قلعه‌سی یکرمی شواله ، اوچیوز نفر مستحفظ
ایرلی کوکللیلریله (کیدن دوقاستولان) نامنده‌کی جسور قومندانه
تودیع ایدلمشدی .

وقتاکه هر ایکی طرفجه شو صورتده‌کی ترتیب وتدارکات اکمالندن
و پادشاه حضرتلری رمضانک سکزنجی ویروایتده بشنجی
واغستوسک برنجی کونی عسکره تشجیع یولنده نطقلر قرائتندن صکره
محاصره طوپلرینه آتش ویرلدی . قلعه‌نک شمدیکی منظره‌سی ده اثباته
کافیدرکه اسلحهٔ عتیقه ایله تخریبی حقیقةً دشوار اولان حصار بدن
حصار صالمغه باشلامشدی . شویله وارکه ایا اول اوننده‌کی یالکز بر نقطه‌نک

ایدی . دورنده سیف وقلم ایله بیوک اثرلر براقمش وزمانی دولت
عثمانیه‌نک منتهای کمالی اولمشدر . مهرجهان آرای کوکبهٔ اجلال
ایله تا شمال وتا شرقه کیدرک هر عزمنده بر عظیم فتح ایدردی .
شمالده بیچوق عصر ایدرک هر برنده آوروپانک قوای مجتمعه‌سی تفریق
ایله مجارستانی واردل ممالکی رایت اقتدارینه آلمشدر . درت
قاچ دفعه دخی شرق جانبنه کیدرک شجاعت قزلباشی فرارنده مجبوره قدر توسیع
ایدرک دولت صفویه خط حدودینی تعیین ایله وان وبغداد وروان
وشروان وتوابعی زیر دست غالبیتنده قالمشدر .

کندی شمالده بر قوهٔ کلیه ایله آوستریانک پای تختی محاصره ایتدیکی
عسکری جنوبده بر هیئت بحریه ایله ممالکی ضبط ایدردی . وزمانک
مشهور خیرالدین پاشا اداره‌سنده اولان سفینه‌سی تا ایتالیا یی غارت

انتخابنه موفق اوله‌رق نهایتاً داخل سور اوله‌مامشدی . فقط شدتلی بقانلی محاربه‌لر و خندقلری شهید اجسادی و دمیله املایه دوام ایدیوردی دها . کیمسه‌نك قلبنه مناجات خاطری ارلمامشدی . لکن نه فائده وارکه تمدندن دولایی عناد اسمیله تقیب اولنان احمد پاشا وزیر اعظمی حکمیه‌رك مناسبتسز حرکتلر اجرا ایدردی . دشمن بو تفرقه‌لردن استفاده ایله برج و بدنلردن قزغانلرله زفت و قطران دوکه‌رك عسکری بیهوده یره تلف ایلردی .

موفقیتسزلك بر درجه‌یه کلمشدی که پیری محمد پاشا قلعه‌نك فتح اوله‌میه‌جغنی عادتاً اعلان مرتبه‌سنه واروب پادشاهی استانبوله عودت ایچون تشویق ایتمکده ایدی . لکن سلطان سلیمان کبی شرق و غربده نفوذینی

ونیك جمهوری التنده اولان جزائر و سواحلی ضبط ایدرك ولاه متنفعین اعدا دونتماسنی مرده و غنوده ایلیه‌رك آق‌دکز صولرنده کزه‌بیلمکن سیدی علی رئیسی اثناده بولنان فرقه‌سی پورتوغال دونتماسیله هند دکزلرنده آهالیسی عیلمش ایدیدی . دکل یالکز ممالك اسلام برقاج آوروپا حکمدارلری بیله سایهٔ تیغ ظفرنده آسوده نشین امانه اولمشدر .

محصول غنائم غزواتی اولدرق بوجه ابنیهٔ عالیه‌نك هر کری مدنیت افکارینك درجه‌سنه نائل اولدیغی تجلیات متعدده بر طاق ظفردر . اثر معارم القانلی بولنان نیجه مؤلفات نافعه‌نك هر صحیفه‌سی معلومات آثارلینك عصرنده کوستردیکی ترقیات غالیه بر تاریخ معتبردر . »

کمال

ایقاع و تأیید ایتمش بر حکمدار ذیشانه کوره عزم اقدسندن نکول ایتمك اولومدن بدتر کوردیکیچون کرك وزیرینه و کرك اوفکری ظاشیانلره قارشو صبر و ثبات ایله اثبات مردانکی ایدلمسنی امر و توصیه بیوردی .

عسکرك شو مأیوس آن و دقیقه‌لرنده ایدی که مصر والیسی خیری و یا خیر بکك بکرمی درت پارچه ده دونما ایله قالدن کوردیکی خبری آلنمشدر .

مصر دونماسی‌ده برشدتلی آتشه اوغرایه‌رق اوکوز برونده مناشه بیامشدر .

بعض مورخینك افاداتنه نظراً مصریلرك بعدالمحاربه کلدیکی و برقسمی‌ده حربه دوام ایلدیکی اثناده رمضان شریفك اون التیسنده مواصلت ایلدکاری مرویدر و بزجه‌ده صکرددن کلدیکی ظنی قویدر .

حالبوکه آرده‌ده خیری بکك ریاست عالیهٔ حضرت پادشاهیده تشکیل اولنان برمجلس خصوصی فوق العاده‌ده بعض کونه آرای صائبه عرضنه چالشدیغی بحثی اولدیغی کبی برابرنده کتوردیکی هدایای نفیسه‌نك قبولی حقنده برطاقم پارلاق آلایلر اجرا ایلدیکی‌ده ادعا اولنمقده‌در .

بوصولك جهتك اصلی وار ایسه خیری بك عثمانلی امراسنك طوتدقلری یولاك اساسنه اعتراض ایدرك بیوك برعربده ظهورینه باعث اولمشدر .

محمد پاشانك مطالعه‌سی قلعه‌نك متانت و رصانتی جهتیله طوپ استعمالندن زیاده خندقلرك املاسیله عسکری اوزرندن یورتمك اولدیغی حالده عناد احمد پاشا قلعه‌یی بالعکس یالکز طوپ ایله ضبط ممکن اوله‌بیله‌جکی مطالعه‌سنده اصرار ایتمکده ایدی . دونما سردارلغیله کلوب مصر والیسی خیری بکك وفاتی اوزرینه مصره مأمور بیوریلان مصطفی پاشا . پیر محمد پاشا مطالعه‌سنی تصویب ایله کندی فرقه‌سنی طوپراق طابیه‌لر انشاسیله اشغال

ایتمشدر . بو صورت سائر امراجه‌ده تنسیب ایدیله‌رك احمد پاشا فرقه‌سنڭ طوپلری ابطال ایدلمك مطالعه‌سیله باروت توزیعندن صرف نظر قلنمشدی . محاربه‌یه شو وجهله باشلاندیغی صره‌ده قره محمود ده ایلیا کی، سومبکی ایله متجاوری جزائر صغیره‌نڭ ضبطی ایچون بر اینجه دونما ویریله‌رك سوق ایدلمش ایسه‌ده — اوفق تفك بر جلر ایچینه چکیلوب مدافعه‌یه باشلیان شوالیه‌لره اهمیت ویرلمامکله — بلا احتیاط ایدیلان هجوم اثناسنده قره محمود شهید وسائر امرا وعسکر پریشان اولمشدی .

شوالیه افرادی ایسه خارجده‌کی ضایعاته بر درجه واقف اولمغله حربه جسارت ایده‌قلرندن اوچ بیك قدر فدائی یه زرهلر الباسیله اگری قپودن خروج وشبخون ایتمکه قرار ویرمشلردی .

فی الحقیقه دشمنڭ هجوملرینه مصر عساکر شاهانه‌سی طرفندن قهرمانه مدافعه ایدلمش وحتی اوچ یوز طقسان قیه ثقلتنده گله آتان مصر طوپلری آتشندن اگری قپو خیلی خساره اوغرامشدر . لکن عساکر اسلامدن بك چوق تلفات اولمشدر .

شوال اون اوچنده مصطفی پاشا رأی ومطالعه‌سیله تکرار بر هجوم ایچون عسکره امر ویرلمش وبو دفعه‌ده مغلوبیت خارجده قالمش ایسه‌ده ایلیا کی‌یه مأمور ایدیلان دونمای همایونڭ اینجیرلی اطه‌سنی ده تسخیر ایلدیکی خبری واصل سمع همایون اوله‌رق محظوظیت عظیمه‌یی موجب اولمشدر .

مصطفی پاشا، عسکرینه جدی بر انتظام فوق العاده ویره‌رك لغملر حفر ایله بولندیغی نقطه‌دن حصاری تخریبه دوام ایتدیکی کبی احمد پاشا فرقه‌سندن یکرمی التی شوالده ایکی یوك لغمه آتش ویریله‌رك شدتلی هجوم ایدلمشدر . بونکله برابر هیچ بر طرفجه مظفریته نائل اولنمامشدر . چونکه شوالیه‌لر

مقدارجه قليل ايكن متعدد مهندسلر واستادلر معرفتيله تعميره و بر طرفدن مدافعه اوله‌رق مجدد قله وديوار انشاسنه موفق اولقده ايديلر .

پير محمد پاشا فرقه‌سنه هجوم ايله بر سنجاق ضبطنه جسارت ايدن شواليه فدائيلري عسكر طرفندن تعقيب ايديله‌رك بش يوز قدري اتلاف واسير ايديلنلرك رأس مقطوعلري اوتاغ پادشاهي‌يه اسرا قلندي »

پاوامك تقريبي حسيله ايكي اوچ كون استراحتدن صكره پادشاه حضرتلري نتيجهٔ مذاكرده هر فرقه‌دن هجوم ايدلمك امريني اظهار بيوردديلر . ايرتسي كون على السحر كرك قره‌دن وكرك دكزدن شدتلي بر مهاجمه ايدلديكي حالده هيچ بر جهتدن بر ظفره دسترس اولنه‌مامسنه مبني پادشاه حضرتلري فوق الحد غضبناك اوله‌رق بنديكي بر آت اوزرندن عسكري بالذات اداره ايچون دشمن آتشنه يعني قلعه برجلري التنه صوقلمق ايستدي فقط اردوكاهجه بوكا ميدان ويرلمدي . واقعا غضب پادشاهي فرقه قوماندانلرينه بيوك بر جسارت ويردرك پير محمد و احمد پاشالر قوللرندن لغملرده آتش ويرلمكي متعاقب بر قاچ شدتلي صولت ايدلمشدي . فقط ينه بر موفقيت ظهور ايتملك يوزندن اردوي همايون نه‌مرتبه مأيوس اولمش ايسه اوچ درت آيدنبري محصوراً ، متهوراً مدافعه‌ده بولنان شواليه‌لر آتيلرندن او نسبتده نوميد بولنمش ايديلر .

حضرت سليمان قانوني طرفندن بلا محاربه اطاعت ايتمك ايچون رئيس الرؤسايه بالذات خبر كوندرلديكي كبي اوطرفجه‌ده ردوس تكرار كندولرينه بر اتفاق شرطيله صلحه طالب اولنمشدي . بو ايسه شو هجومي متعاقب دفن اموات ايچون عسكرك مشغول اولديغي بر صره‌ده محاصره‌يه حاضرلنميوب استراحتده بولنماريله مثبتدر .

ذی القعده‌نك اون بشنجی کونی عسکر تکرار تنظیم وتشجیع ایدلەرك ایاس پاشا قوللرندن نصف اللیلدن برینه آتش ویرلمسی وترسانه میدانی شمدیکی کبی طولمش اولمیوب دکز بدنلر دیبنه قدر صوقنمش اولدیغندن لیمان محافظه‌سنده‌کی کمیلرك حصاره بالامان باغلارجه‌سنه تقریبی ایله طوپ آته‌رق هجوم ایدلمسی فرمان بیورلمشدی .

بو اراليق شوالیه‌لردن صنعت ومهارتده مشهور برذاتك فرار ایله قبول اسلام ایتدیکی وبعض کونه معلومات اعطا ایلدیکی مروی ایسه‌ده ایاس پاشانك آتشدیکی لغمی متعاقب حصاره هجوم وبدنلره رایت جلیلۀ عثمانیه‌یی رکز ایتمسی کندی پلان وتصوری اولوب فرارینك ویردیکی معلوماته مستند دکلدی . حتی عثمانلیلر ، محاصره زمانلری طوپ استعمالیله برابر لغم حفریاتی خصوصنده مجدد عدادلنه بیلدکلرندن ردوس محاصره‌سندن اقدم بوکا مماثل حرکات عسکریۀ عثمانیه هیچ برطرفده وقوعیافته اولمامشدی .

ایاس پاشانك مظفریتی اوزرینه سائر فرقه‌لرده وازجمله وزیر اعظم پیری محمد پاشا فرقه‌سنه برشوق وغیرت کلدرك مذکور فرقه ایله علی العموم صول جناحه شدتلی بریوروش ایتمش ایسه‌ده مطلوب وجه ایله موفقیت حاصل اولمیوب آنجق یکیچری اغاسی بالی بکك شهادتیله نتیجه بولمشدی .

یالکز شوواره صاغ وصول جناحلر ایله مرکز اعتبار اولنان قزل قیو جهتلرندن حصار جبخانه زده‌لنمش اولدیغندن جدی برهجوم ایله ارتق دشمنه غلبه چالنه‌جغی امیدی امرانك قلبلرنده یرطوتمش ایدی . فی الحال پادشاه حضرتلری علما وصلحا حضورنده سورۀ فتح قرائتیله قلوب عسکری فیض روحانیله اکنده تنویر وتحریص بیوروب قلعه‌نك

صولت ابجدی بر هجوم ده‌شا مقاومتی اوله‌ییله‌جکنی بیلدیردی . پیری محمد پاشا بو دفعه‌ده بالی بکك شهادتیله نهایت بولان مصاوله درجه‌سنده ایش کوروب حصار داخلنه لایقیله صوقیله‌مدی . حتی قزل قپودن بار مغلق خطنه قدر امتداد ایدن محمد پاشا قوللرندن اون بش بیك نسبتنده تلفات ویرلشدی . بو قدر ضایعاته مقابل مسیح قله‌سی نامی ویریلان محلدن غیری مهم بر نقطه ضبط ایدیله‌مامشدر .

ماه محرمك اون ایکنجی کونی حصاردن بر یهودی طبیب فرار ایله حضور شهریارده دشمنك احوالنی تماميله حکایه و بعض ضعیف قالان نقطه‌لری ارائه ایله همان هر طرفدن هجوم ایدلمسنی توصیه‌ده بولندی . واقعا بو خبر اوزرینه پادشاه حضرتلری ممنون اولمش ایسه‌ده عسکرك بر قسمی نتیجه‌سز غیرتلردن ، مقاومتلردن مأیوس اوله‌رق استانبوله عودت ایچون بینلرنده اتفاقه باشلامشلردی . بنه بو اراالق قلعه‌دن ایکی شوالیه نفری فرار ایله موکب همایونه التجا ایتدی . زعملرنجه — پادشاهی الداتمق اوزره — کویا شوالیه‌لرك صاحب طلبنده اولدقلرینی بیلدیردیلر . مقابلةً یکیچری رؤساسندن بر قاچ ذات رئیس الرؤسا و بلیه نزدینه کوندرلدی . شوالیه‌لرك بوندن مقصدی وقت قزانمق و آوروپادن امداد کوزتمك اولدیغی پیری محمد پاشا طرفندن حضرت پادشاهه اخطار و حتی بو قبیل التجا ایده‌جکلرك سوزلرینه اهمیت ویرلمامسنی تذکار ایلدی .

ماه حالك یکرمنجی کوننه تصادف ایدن شو واقعه کیجه‌سی پیری محمد پاشانك مطالعه‌سی وجهله آوروپادن اون بش پارچه‌دن مرکب بر فیلو ایله عسکر و ذخیره یتشدیریلوب قلعه‌یه ادخال ایدلدی .

ـسوزلرنده ثبات اولميان شواليه‌لردن تكرار كلن برهيئت افرادينه ارتق اهميت ويرلميه‌رك جمله‌سى شمشير تحقير وتأديبدن كچيرلدى • آوروپادن يتشديريلن عساكر معاونه‌ ايلك آتشده عثمانليلردن برچوق تلفاته سببيت ويرمكله پادشاه حضرتلرى مأيوس اوله‌رق عادتا اشپيانيانك برقسمنى فرهاد پاشا ايله استانبوله كوندرمك ايستدى • صاحب تدبير ومهارت پير محمد پاشا شهريار حضرتلرينه براز دها صبر اولنمسنى رجا ايله برقطعى محاربه اجراسنه مساعده استحصال ايلدى •

پاره‌مقاق جوارينك مسيح قلعه‌سى‌ده داخل اولديغى حالده عثمانليلره انتقالى ويليه‌نك رئيس الرؤسالغه انتخابنده شديداً اعتراض ايله « ردوسده سن صوك رئيس الرؤسا اوله‌جقدر » جوابنى ويرن وهنكام محاصره‌ده ايتاليان فرقه‌سنه مأمور اولان باش وكيل آندره داماراك غيرتسزلكنه ويريله‌رك بيچاره فعل اهانته اتهام ومجلس رؤساده محاكمه ايديله‌رك عسكر مواجهه‌سنده اعدام ايدلدى • بوخبرك اردوى همايونه واصل اولمسى اوزرينه خيلى ممنون قالمش ، چونكه داماراك شمدى‌يه قدر وقوعبولان مدافعاتى كنديني عثمانليلر بيننده شجيع برقوماندان اوله‌رق طانتديرديغى حالده پياووتى مثللو مورخين مرقومى توبيخ واتهامده دوام ايله ١٢٧١ سنه‌سنده برهوا اولان (سن ژان) ياخود سن جوان كليساسنك بودرومنده‌كى باروتى داماراك خفياً قويديروب شواليه‌لرى مهماتسز راقمغه چالشديغنى ادعا‌يه‌ يله چيقديلر • واقعا بزه كوره رئيس الرؤسا ايله داماراك بيننده حاصل اولان برودت استفاده‌يى موجب اولوب اعدا ما وفاتندن دخى زياده مستفيد قالمشدر •

رئيس الرؤسا آوروپادن الديغى امدادى انزه‌ناده توكتوب سيسه‌لر

استعمالیله محاصره‌دن قورتولمق ایستر و حتی موکب همایون مدنیه قشلامغه کیتدیکی تقدیرده قلعه‌یی اوجه تحکیم ایله عثمانلیلردن انتقام اخذینی امید ایلر ایدی .

فقط قشلاق فکری اردوی همایون افرادی آره‌سنده شایع اوله‌لیدنبری هجوملر نتیجه‌سز قالیوردی . عادتا هر طرفدن یاربدن هجومه و برج ضبطنه موفق اولنور و لوای جلیل عثمانی همان قلعه‌نك جانبنده بالشکوه موجه خیز اولور ایدی . حال بو مرکزده ایکن یعنی « امان امان مرحمت سلطان ! امان ویرکز » دیه چولق چوجق و قادینلرك فریاد و فغانلری آرتدیغی حالده رئیس الرؤسا مدافعه‌یی ترك ایتمیوب طریق دسایسه سلوك ایله امرای اغفاله چالیشیوردی . عثمانلیلر ایسه کون بکون ترقی ایدرك دشمن النده یالکز شو انیه‌شاتوسنی براقدیلر . فرنك مورخلرینه کوره محصورینك فریادلری قلب مرحمت انتمای تاجداری‌یه تأثیر ایدرك دها زیاده تضییقدن شرعاً ممنوع اولدیغی بیان ایله استیمانه یناشملری لزومنی بیلدیرمش ایکن ویلیه‌بورالرده جواب ویرمامش ایسه‌ده نه‌دن صکره حیاتی مخاطره‌ده قاله‌جغنی اکلایه‌رق عثمانلیلرك یهودی محله‌سنده‌کی سنت ماری کلیساسنك چان قله‌سندن ویردکلری اشارته دکزمنلر اوزرندن اطاعة سنجاغ کشیده‌سنه مجبور اولدی .

عثمانلیلرجه مظفریت تأمین ایدلمش اولدیغی حالده صاحبه‌ینه اونلرك طالب اولمسی اغرب کبی کورنمکده و تواریخ عثمانیه بو نقطه‌لری جوابسز براقمقده‌در . رئیس الرؤسا همان اوساعت « دون رایمون مارکز » و « دوق لوبه‌ی دوباسی »ناملرنده ایکی ذاتی اوتاغ همایونه اعزام ایله مذاکره طلبنده بولندی .

شهریار حضرتلرینك قلعه‌یی اوچ کون ظرفنده تخلیه ایتملرینه دائر اقامه ایلدیکی شرط قبول ایدلمه‌رك طرفینجه تکرار مخاصمه‌یه ابتدار ایدلدی .

وزیر محمد پاشا فرقه‌سی بدنلردن مظفراً آشه‌رق سور داخلندن برقاچ نقطه‌یه یرلشدی .

رئیس الرؤسا بوصکره‌کی مهاجماته مقاومت ایده‌میه‌جکنی حس ایدنجه بایزید ثانی زماننده امضا ایدیلان برصلح دائمی معاهده‌سندن بحث ایله مخاطبلرینی اقناعه چالشمق ایستدی . عناد احمد پاشانك الندکی بو عهدنامه پارچه پارچه ایدیله‌رك رئیس طریقه جواب رد ویرلدی .

ویلیه دوایل آدام ، جناب ملکدارینك مطالب واقعه‌سنه موافقت ایده‌جکنی عرض ایچون بری لاتین وبری خرستیان اوله‌رق انطوان طوغروله ریاستیله تکرار مبعوثلر اعزام ایلدی . اولنان مذاکرانده اولاً اسراء مسلمه‌نك اعاده‌سی ؛ ثانیاً خرستیان ولاتین اهالینك مذهبلرنده سربست اجرای آیین ایتمك مساعده‌سی ؛ ثالثاً کافی السابق رودسده قاله‌جقلرك بش سنه مدتله تکالیف امیریه‌دن معفو طوتلمسی ؛ رابعاً رئیس الرؤسا ایله برابر اوروپایه هجرت ایتمده اولانلرك مال وجانلرینه تعرض ایدلمیه‌رك ماللرینك اعطاسی ، ولیمانده‌کی شوالیه کمیلرینك وبرمقدار طوپ وسلاحلرینك تسلیمی شرطلریله برمعاهده عقد اولنوب صفرالخیرك التنجی ومیلادی کانون اولك یکرمی بشنجی پنجشنبه کونی امضا ایدلدی .

پادشاه حضرتلری ایرتسی جمعه کونی عرب قله‌سی نامیله مشهور اولان برج معلاده اذان محمدی قرائتیله بو فتح مبینی اعلان ایتدکی متعاقب بش آلتی یوز قدر معیتی خلقیله اسب سوار اوله‌رق قزل قپودن بالدخول (سن ژان) کلیساسنه تشریف همایونلری وقوعبولدی . بوراده

صلوة جمعه ادا ایدلدکدن صکره شهرك مواقع مشهوره‌سی زیارت بیورلدی اردوگاهده ودونمـاده برطرفدن طوپ آتلمق وبرطرفـدن اوزمانه مخصوص موزیقـه ایله اجرای آیین شادی ایدلمك کبی اظهار آثار ظفره دوام ایدلمکده ایدی .

پادشاه جهان سلیمان خان
که فرینش شده عون اله
فتح رودس چو کرد از شه دین
ملك کفار جمله کرد تباه
گفت هاتف برای آن تاریخ
يفرح المؤمنون بنصر الله
٩٢٩

صفرك اون ایکنجی وکانون ثانینك برنجی کونی رئیس الرؤسـا — ویلیه، آلدیغی اون ایکی کون مهلت ظرفنده — کمیلرینی احضار وبش بیك قدر معیتی خلقی ایله آوروپایه عزیمتنه رخصت طلب ایلدی .

پادشاه حضرتلری ویلیه‌نك بدایت محاصره‌دنبری مفتون شجاعت ومهارتی اولدیغندن حرکتندن اقدم کندیسیله ملاقات ایتمکی آرزو بیوردی . رئیس الرؤسـا برازتردددن صکره بوکا اجابتله برابر نده درت قدر قیمتدار اثاثی اولدیغی حالده کلوب پادشاهك یدغالب خسروانه‌لرینی بوس ایلدی . پادشاه مرحمت پناه، بو منظره‌دن فقط متأثر اولوب ابراهیم

نامه‌سنده‌کی نتیجه « اقامتگاهی ایله مال و وارندن مهجور ایدرك شو خرستیانی، اختیارلغنده هجرته مأیوس اولدیغم حالده — اجبار ایدیورم » دیدکدن صکره قارشوسنده طوران اختیار ویلیه‌نك تطییب خاطری ایچون دخی : « شان وظفر وضیاع ملك ودولت بر جلوهٔ قدردر » بیوردیلر . وبعده رئیسه بعض هدایا احسان بیوریله‌رق عزیمته اذن پادشاهی شرفصادر اولدی . ایشته شو ملاقاتی متعاقب شوالیه‌لر تمامًا چیقوب یوللرینه دوامه باشلادیلر .

پادشاه حضرتلری سن ژان وسائر معابد خرستیانیه‌یی جامع ومسجده تحویل وهربرینه لازم کلن خطیب وخدمه‌سنی وجهت اداره‌جه‌ده تیمار اعتباریله مأمور ومحافظلری نصب ایچون مشغول اولدقدن وبتون ارکان دولت وعلما وصلحا ایله برابر جامع مذکورده تلاوت قرآن ومنقبت جناب فخر رسولدن صکره دونمایه رکوب وبنه مرمریسدن مرور اختیار بیورلدی .

آلتمش یتمش بیکدن زیاده دلاورك قانلرینه بدل اوله‌رق علاوهٔ ملك عثمانی بیوریلان ردوس جزیره‌سی حقنده دها خیلی بحث وتفصیلاته لزوم وارایدی . لکن الده صحیح ومکمل مأخذ اولمامقله برابر مقصد دخی جزیره‌نك شو زمانه قدر اولان احوال تاریخیه‌سنی بیان ایلمك ایدی . اکر بونده معلوماتجه بر نقصان وارایسه قریبًا نشرینه باشلانه‌جق اولان جزائر عثمانیه تاریخنی توصیه ایلرزکه غازی مراد رئیس حضرتلرینك مناقب شریفه‌لری مفصلاً درج ایدلمکله‌ده مزیندار اوله‌جقدر .

ختام

موصلوه قبیر اوزرنده‌کی لوحه

علی اغا بو مهر پر نقوشی چون ایتدی بو محلده وضع غرا
دیدی تاریخنی اهل نظرلر بو مهر انورنه زیبا رسم اعلا

٩٧٨
سنه

بین الاهالی دائر اولان بر اعتقاده کوره کویا رؤیاده ایلك دفعه اولهرق کلن برکسه بولیه حالك غلاق بولندیغی قپودن کچرسه رؤیاسنده یدی دفعه دها کلسی و روایت اخراده رؤیاسنده تأمل ایدرب قالسی ویرنده قوردوز اولان کذبك بوراندن تکبیر ایلمری اندن مرض ایلدیکی مجرب ایمش .

باب مسدود جوارنده‌كی بدنه وضع اولنان لوحه

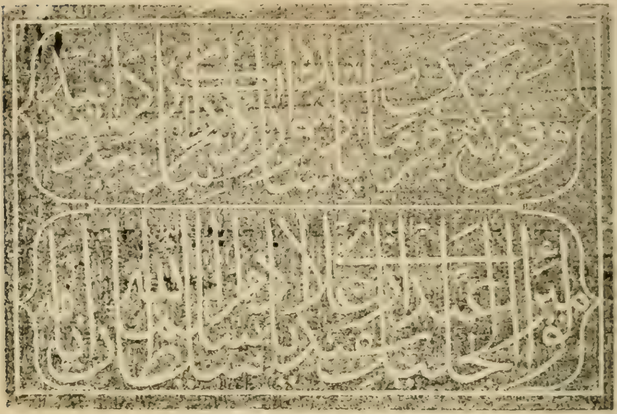

« شواليه لرك هنگام حربه مخصوص بانديره‌سی »

« مالطه شواليه لرينه مخصوص بانديره »

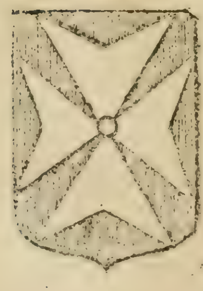

مسكوكات قديمه شكللری

« رودوسه مخصوص اولان » « ياليسوس شهرينه مخصوص »

« آستيروس شهرينه مخصوص » « ليندوز شهرينه مخصوص »

« قاميروس شهرينه مخصوص »

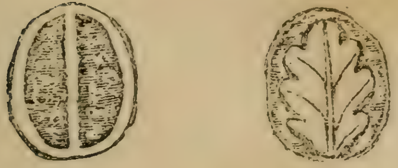

UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 00389515 8

DS
53
R4Z5